

# اعمال رسولن

۱

## عیسایی صعود آسمونی سه

ای تئوفیلوس، من شی اوّلین کیتاب، درباره ی دشته کارایی بنوشتیمه گه عیسی اونی انجام هادائن و تعلیم شرو هاکرده<sup>۱</sup> تا روزی گه از طریق روح القدس شی انتخاب بوه رسولن دستورایی هادا و آزما وره آسمونی سه لوه بوردنه.<sup>۲</sup> عیسی بعد از هینگه زجر بکشیه، شره رسولن هم هادا و خیلی کارایی همرا ثابت هاکرده گه زینه بوه. پس چهل روزی آنا شره وشونه ظاهر کرده و خدایی پادشاهی ای باره وشونی همرا گب زووه.<sup>۳</sup> عیسی وختی رسولنی همرا دوه وشونه دستور هادا گه «اورشلیمی شهری جا نشون، بلگی آسمونی پیری اون وعده ای انتظار بکشن. و بته: همونجور گه میجا بشنسنی<sup>۴</sup> یحیی اویی همرا غسل تعمید داوه، ولی شما چن روز دییر روح القدسی همرا غسل تعمید گیرن.»

وختی گه رسولن هی ورجم بونه، عیسایی جا پرسینه: «خداندا، ولی موقعه آلن گه تتو اسرائیلی پادشاهی ره وره گردانی؟»

عیسی چواب هادا: «لازم نیه روزا و وختایی گه پیر شی قدرتی همرا میان هاکرده ره دنین؛<sup>۵</sup> ولی وختی روح القدس شمه سر نازل بعون، قوت گیرنی و اورشلیمی شهری دله و دشته یهودیه و سامره ای منطقه و دنیابی دورترین نخطه ای جا، می شاهدین ووننی.»

عیسی بعد از هینگه هین گب بزو، همونجور گه رسولن اشینه، وره آسمونی سه لوه بوردنه و وشونی چشی ورجتیه آبر وره دور هاکرده و د وشون عیسی ره نئینه.<sup>۶</sup> وختی گه د عیسی شیوه و رسولن د آسمون زل زوونه، ناخوکی دتا مردی گه اسبی قوا داشتنه وشونی ورسانه<sup>۷</sup> و بته: «ای جلیلی

مَرْدَاكِنْ، چِه إِسَانِي و آسِمُونِ إِشْتِنِي؟ هَمِين عِيسَى گَه شِيمَه مِيْنِي جَا وِرَه آسِمُونِي سِه لُو بَورِدِنِه، آى هَم گِرِدِنِه، هَمُونجُور گَه بَئِنِي وِرَه آسِمُونِي سِه لُو بَورِدِنِه.»

## يهوداي عوض متياس انتخاب هاگردن

۱۲ آزما رسولن زيتوني کوهى جا گه حدود يك کيلومتر اورشليمي شهرى جا فاصله داشته و فقط يهودين مقدس شنبه روز بتنيسه آتنى شهرى جا دور بَوُون، اورشليمي سه دَگَرسِنه.<sup>۱۳</sup> وَختي اورشليم بَرسِينه، يَتِه بالاخِنَه گه وشونى منزلگاه وِه بورِدِنِه. اونانيگه اوچه دَوِنِه هَيِّنَه وِنه: پِطُرس و يوحنَه، يعقوب و آندریاس، فيليپس و توما، بَرْتولُمَا و مَتَّى، حَلْفَاهِي رِيَكا يعقوب، وطن پرست شَمعون، وَيَعْقُوبِي رِيَكا يَهُودَا.<sup>۱۴</sup> دِشِته وشون زَنَاكِنَه هَمَرا و مريم عيسائي مار و وي بِرارَنِي هَمَرا، يَكِيدِل دِشِته شي وَخت دِعَاهِي سه إِشتِنِه.

۱۵ يَتِه آزون روزا، پِطُرس بِرارَنِي مِين گه حدود صد و بيس نفر وِنه، هِرِسا<sup>۱۶</sup> و بُنه: «إِي بِرارِنِ، نِوشته هَاهِي مِقدَسِي پِشكُوي وِسِه حَقِيقَت بَرِسِه. اون نِوشته هَاهِي گه روح الْقُدُس خِيلِي وَخت پِيشَا داَوُود پادشاهِي زِوونِي جا يَهُودِي بَارِه بُنه. اونِي بَارِه گه عيسائي دَسَگِير هاگرِدَنِي راهِنِما وِه.<sup>۱۷</sup> چون وي يَتِه آزَاما وِه و هَيِّن خِدمَتِي دِلِه سَهْمِي داشِته.»

۱۸ يَهُودَا شي شِارتِي مِزْدِي هَمَرا گه شي خِيانَتِي سه بَيَت وِه، يَتِه زَمِي بَخَرِيه و هَمُوجِه دَمِر دِيم بَخَارِده و يَتِركِسِه و وي دِل و روَده دِيرَگا بَريختِه.<sup>۱۹</sup> دِشِته اورشليمي مَرِدن هَيِّن جَريانِي جا خَوَدار بَوِنه و شي زِوونِي اون مَحَلى إِسِم «حَقِيلَدَمَا»، يعني خونِي زَمِي بِشِتِنه.

۲۰ مِزاميرِي كِيتَابِي دِلِه بَنوشِته:

«وي خِنه خَرَابِه بَوُون  
و دِ هيچَكَس اوچه زندَگِي نَكِنه،

وَ

وَي مقام و منصبِ يَنَقَر دِيرَگِيرِنه.»

۲۱ پس لازِمه يَنَفِر گه هَمِيش اون موقه اي گه عيسائي خداوند آمه هَمَرا دَوَه، آمه جَمِي دِلِه بِيه.<sup>۲۲</sup> يعني يحيائي تَعميَدي موقه تا روزِي گه عيسى رِه آمه وَرِي جا لُو بَورِدِنِه. يَتِه از هَيِّن آدمِن وِنه آمه هَمَرا عيسائي زَيِّنه بَووَئَنِي شاهِد بَوُون.»<sup>۲۳</sup> وشون دِ نَقَر مَرْفِي هاگرِدِنِه: يوسف گه وِرَه بَرسابا گِتِنه و وِرَه يوستوسى

إسمى هَمْرَا هَمْ إِشناسييَّه، وَ مَتِياسٍ.<sup>٤</sup> آزما هَينجور دِعا هَاكِرِدِنَه وَ بُتِنَه: «إِي خَداوند، تُوو دِشتِه آدِمِنِي دِلِي جا خُور دارني. تُوو شِ آمارِه هَم هادِه كِديم بِتِه آز هَين دِتا رِه إِنتخاب هَاكِرِدِه<sup>٥</sup> تا هَين خِدمَت وَ رسُول وَوَئِن يَيرِه، خِدمَتِي كَه يَهودا اونِه پَس بَزو وَ جايِي كَه وي دِل دَوه بورِده.<sup>٦</sup>» آزما قِرْعَه دِيم بَدانِه وَ مَتِياسي إِسم دَكِتِه. هَينجورى وي يازَدَه تا رسُول دِيَر مِلحَق بَوه.

٢

## روح القدس پِنتيکاستي دِلِه بِيمو

وَختي پِنتيکاستي روز بِرسِيه، هَمِه يَكِدِيل يَجا جَم وِنه<sup>٧</sup> كَه ناخَوَي بِتِه چِمر هِتِي تِن واي چِمرى تِرا آسِمونى جا بِيمو و دِشتِه خِنِه اى كَه اونِي دِلِه نِيشَت وِنه رِه، پِر هَاكِرِدِه.<sup>٨</sup> آزما يَيْچى هِتِي شَى آلَوكِى تِرا بَتَنِيَّه كَه تقسيم بَوه و هَر كِديمي سَر هَنِيشِته.<sup>٩</sup> آزما هَمِه روح الْقُدُسِي جا پِر بَونِه و هَمُونجور كَه روح وِشونِه قِوَّت كَب بَزَوَنِن داوِه، دِيَر زِوونا يَي هَمَرَا كَب بَزَوَنِن شِرو هَاكِرِدِنَه.  
 اون روزا، ديندار يَهودِين، آسِمونى بِنِي دِشتِي مَمِلكَتِي جا، اورشَليمي شهرى دِلِه دَوِنه.<sup>١٠</sup> وَختي هَين صِدا بِلَن بَوه، جماعت جَم بَونِه، وِشون بِهٰت بَزِه وِنه، چون هَر كِديم از وِشون إِشْنِيسِنه كَه اونان وِشونِي زِوون كَب زَنِنه.<sup>١١</sup> پَس بِهٰت و حِيرَتِي هَمَرَا كَتِنَه: «مَكَه هَينِن كَه كَب زَنِنه هَمِه جَلِيلِي نِينِه؟<sup>١٢</sup> پَس چِتِيَّه كَه إِشْنِمى هَر كِديم آمِه مار وَرِي زِوونِي تِرا كَب زَنِنه؟<sup>١٣</sup> پَارتها و مادها و عِيلامِين، بين النهرىني مَرِدن و يَهودِيه و كَاپادُوكِيه و پُونتُوس و آسياپِي منطقه اى امپراطوري<sup>١٤</sup> فُريجِيه و پامفِيلِيه و مصر و ليبِي اى اون قسمتا كَه قِيرَوانِي سِه وِه، و رُومِي زائِرِن<sup>١٥</sup> هَم يَهودِي و هَم اونانِيَّه يَهودِي دِين قبُول هَاكِرِدِنَه؛ وَ هَمِينجور كَرت و عَربِستانِي مَرِدن - هَمِه إِشْنِمى كَه هَينِن آمِه زِوون خِدَايِي قِوَّت و عَجَيب كَارَابِي جا كَب زَنِنه.»<sup>١٦</sup> پَس هَمِه حِيرَون و سَرگِرِدون هَمِديَر كَتِنَه: «هَين إِنْفَاقِ معنى چِيَه؟<sup>١٧</sup>

ولى بعضيا ريشخَن زِوونِه كَتِنَه: «هَينِن تا زَه شَرابِي جا مَس بَونِه!»

## پِطُرسِي بِيعِم پِنتيکاستي روز

آزما پِطُرس اون يازَدَه رسُولي هَمِرَا پِرسا و شِي صِدا رِه بِلَن هَاكِرِدِه، وِشونِه بُتِه: «إِي يَهودِين وَإِي اورشَليمي مَرِدن، هَين بِقَهْمِين وَ اونِچِي كِيمِه رِه دِقَّتِي هَمِرَا گُوش هادِين!<sup>١٨</sup> هَين مَرداكِين اونجور كَه شِمَا گِمُون كِنِي مَس نِينِه، چون آلن

ساعت نه صِب!<sup>۱۶</sup> بَلَگَ هَيْنَ هَمُونَه گَه يوئيلِ پِيَغَمَبَر وَي بَارِه هَيِنِجُور پِشَگُوي  
هَاكِرَد وَه:

<sup>۱۷</sup> «خدا گِينه: روزای آخری دِله  
شِي روح دِشْتِه مَرْدِنِي سِه رِيزِمه.  
شِيمِه رِيكِ رِيكِ وَ كِيَجِكِيَجا نِبِوت كِينَه،  
شِيمِه جَوْنِنِ رَؤِيَاها  
و شِيمِه پِيرِنْ خُو وَينِنه.

<sup>۱۸</sup> اون روزا،  
حَتَّى شِي نوْگِرِن وَ كِلفَتِي سِه،  
شِي روْحِي جَارِيزِمه  
و وَشُون نِبِوت كِينَه.

<sup>۱۹</sup> بالا آسمُونِي دِله عَجِيبِ چِيزَا  
وَ چِر، زَعِي اَي سَرِنِشُونِه ظَاهِرِ كَمَه،  
خُون وَش وَدي.

<sup>۲۰</sup> پِيش آز اونَگه خِداوَندِي روز بَرِسَه، اون پِرِشكُوه وَ گَتِ روز  
خِرسِيد تاريک وَونِه وَ ماه  
خُونِي رَنگ وَونِه.

<sup>۲۱</sup> وَ هَيِنِجُور وَونِه گَه هَر كِي خِداوَندِي إِسِم بَخُونَه، نِجَات گِيرَنه.  
<sup>۲۲</sup> اي يَهودِين، هَيْنِ بِشِنْتِين: عيسَى ناصِري، اونَگه خِدا معجزات وَ عَجِيبِ  
چِيزَا وَ نِشُونِه هَايِي گَه وَي دَسِي هَمِرا شِيمِه مِين ظَاهِر هَاكِرَده، وَي حَقِيقَتِ  
گَواهِي هادا، هَمُونِجُور گَه شِي دِينِي<sup>۲۳</sup> هَيْنِ عيسَى طِبِيقِ خِدايِي إِرادَه وَ نَقِشه  
شِيمِه تَسْلِيم بَوه، وَ شِيمَا كَافِرنِي دَس وَره صَلِيب بَكِشِينِي وَ بَكُوشِتنِي.<sup>۲۴</sup> وَلى خِدا  
وَره مَرگِي دَرِدَايِي جَا آزاد هَاكِرَده وَ زَيَّنه هَاكِرَده. چُون مَحال وَه مَرگ بَتِّنه وَره  
شي چَنْگِي دِله دَارِه. <sup>۲۵</sup> هَمُونِجُور گَه دَاوُود عيسَى يَبارِه گِينَه:  
«خِداوَندِ هَمِش شِي چَشِي پِيش بَئِيمِه

چُون وَي مِي رَاسِ دَسِي وَرَدَره تَا لَرِزَه نِكِفِم.

<sup>۲۶</sup> هَيِنِسِه مِي دِل شادِي كِنه وَ مِي زِوون خِشالِي كِنه  
مي تَن إِمِيدِي دِله مَونَه؛<sup>۲۷</sup> چُون مِي جَانِ مِرْدَگُونِ دِنِيابِي دِله وَل نِكِتَيِ،  
وَ نِلنِي تِي اِنتِخَاب بَوه اَي تَن بَپِيسِه.  
<sup>۲۸</sup> تو و زِندَگِي اَي راهِيَشُونِه مِينِه يَاد هادِي،

توو شنی حضوری همرا مِنه شادی ای جا پر کتی.»<sup>۲۹</sup>  
ای بِرَان، بِتِّمهٰ یقینی همرا شمار بُئم گه آمِه جَد داود بِمِردَه و دَفَن بَوِه و  
وی مَقْبَرَه هَم تا آمرز آمِه وَر دَرَه.<sup>۳۰</sup> داود بَيْتَه پِيَغْمَر وَه و دِنْسِه خَدا وَيِسَه  
قَسْم بَخارِدَه گه وَى نَسْلَى جا يَنْفَر وَى سَلَطَنَى تَخْتَى سَر نِيشَانَه.<sup>۳۱</sup> داود  
پِشَّر آینِدَه رِه بَئِيَه، وَى مَسِيحِي زَيْنَه بَوْهَنَى بَارِه بَيْتَه گه وَى جَان مِرْدَگُونَى  
دِنِيَايِي دِلَه نَمُونَه وَوَى تَن نَبِيَسِينَه<sup>۳۲</sup> خَدا هَمِين عِيسَى رِه زَيْنَه هَاكِرَدَه وَآما هَمَه  
هَم شَاهِدَه.<sup>۳۳</sup> عِيسَى خَدَايِي رَاسِ دَسِي وَر لُو بُورَدَه وَآسِمُونَى پِيرِي جَاه، رُوح  
الْقُدُس مَوْعِدَ بَيْتَه وَبَرِيَختَه، هَيْنَى گه آلن وَيِنَى وَإِشْتِنَى رِه.<sup>۳۴</sup> داود آسِمُونَى  
سِه لُو نَشِيه، قَلَى شِكِنه:

«خَداونَد، مَى خَداونَد بُتِّه:

«مَى رَاسِ دَسِي وَر هِنِيشَ:

«تا تِي دِشَمِنِن تِي لِينِگِي بِن دِيم بَدِم.»<sup>۳۵</sup>

پِس ای بِيَهُودِي قَوم، هَمِه یقینی همرا دِنِين گه خَدا هَيَن عِيسَى رِه گه شِما  
وَرِه صَلِيب بَكِشِينَه، هَم خَداونَد وَهَم مَسِيح مَوْعِد هَاكِرَدَه.<sup>۳۶</sup>  
وَخَتَى وَشُونَهِين گَبَارِه بِشَنْسِينَه جَوْرِي بَوِونَه گه إِنْكَار وَشُونَه دِل خَنْجَر  
بَخارِد وَون، پِطْرُس وَدِيَرَ رسُولِن بَيْتَه: «ای بِرَان، چِي هَاكِنِيم؟»<sup>۳۷</sup>

پِطْرُس وَشُونَه بُتِّه: «تَوِيه هَاكِنِين وَهَر كَدِيم از شِما عِيسَى مَسِيحِي إِسمِي  
هَمِرا شِي گِنَاهِنَى آمِرِزَشِي سِه غِسل تَعْمِيدَيَرِين، وَرُوح الْقُدُسِي عَطَرِه كَيِّنَه.<sup>۳۸</sup>  
چُون هَيَن وَعِدَه شِما وَشِمَه وَچِيلَه اى سِه و دِشَتِه اوْنِي سِه هَسَه گه دِير  
شِر دَرَنَه، يَعْنِي هَر كَي خَداونَد آمِه خَدا وَرِه شِي گَفَا بَخُونَه.»<sup>۳۹</sup>

پِطْرُس خِيلَى گَبَارِي دِيَرِي هَمِرا شَهَادَت هَادَا وَشُونَه تَشْوِيق هَاكِرَدَه بُتِّه:  
«شِرِه هَيَن نَا خَلَف نَسْلَى جا آزاد هَاكِنِين!»<sup>۴۰</sup> پِس اوْنَانِيَگِه پِطْرُسِي پِيَغْمَر قَبُول  
هَاكِرَدَنَه، تَعْمِيد بَيْتَه. هَمُون رُوز جَدِود سِه هَزار نَفَر وَشُونَه مِلْحَق بَوِونَه.

## ایماندارِي زِندَگِي

وَشُون شِرِه وَقْف تَعلِيم بَيَّن رسُولِنِي جَاه و دِيَر اِيماندارِي هَمِرا مِشارِكت و  
نَون گِلَى هَاكِرَدَن و دِعا هَاكِرَدَنَه.<sup>۴۱</sup> هَر كَدِيم از وَشُونَه تَرس بَيْتَه، وَخِيلَى  
عَجِيب چِيزَا و نِشَونَه هَا رسُولِنِي دَس آنْجَام وَوِنِيسَه.<sup>۴۲</sup> دِشَتِه اِيماندارِن  
هَمَدِيرِي هَمِرا دَوِونَه وَهَمَه چِي اى دِلَه شَرِيك وِنه.<sup>۴۳</sup> شِي مَال و مَنَال روْتَنَه و  
وَى پُول هَر كَسِي اِحتِياجِي آنَا هَمَه اى مِين رسَد كِرَدَنَه.<sup>۴۴</sup> وَشُون هَر رُوز

مَعْبُدِي دِلِه جَم وَوَنْسِينَه وَهَمْدِيرِي هَمْرَا شِي خِنَه اِي دِلِه نُون گِلِي كِرِدِينَه، وَخِشِي وَسَادِه دِلِي هَمْرَا عَذَا خَارِدِينَه.<sup>٧</sup> وَشُون خِدارِه حَمْد وَثَنا كِرِدِينَه. دِشِته مَرِدن وَشُونَه إِحْتَرَام إِشتِينَه، وَخَداونَد هَر رُوز اُونَانِيگَه نِجَات گِيَتِينَه رِه وَشُونَي جَمِي دِلِه إِضَافَه كِرِده.

٣

### يَتِه چِلْخ مادرزادِي شَفَا

يَتِه رُوز ساعت سَه بعد از ظَهَر گَه دِعَايِي موقَه وَه، بِطْرُس وَيُوحَنَا مَعْبُدِي سِه شِيونَه.<sup>٨</sup> اون موقَه، چَن نَفَر يَتِه مَرِدى گَه مادر زادِي چِلْخ وَه، آرِدِينَه. وَشُون وَرِه هَر رُوز اون مَعْبُدِي دَرَوازِه اِي وَر گَه وي إِسم «قَشْنِكِ دروازِه» وَه إِشتِينَه تا مَرِدى گَه مَعْبُدِي دِلِه شِيونَه اِي جَا صَدَقَه بَيرِه.<sup>٩</sup> وَختِي اون مَرِدى بِطْرُس وَيُوحَنَا رِه بَئِيه گَه خَاينِنَه مَعْبُدِي دِلِه بُورِن، وَشُونِي جَا صَدَقَه بَخَايسِه. بِطْرُس وَيُوحَنَا وَرِه زِل بَزُونِه؛ بِطْرُس بُتِه: «آماَرِه هَارِش!»<sup>١٠</sup> اون مَرِدى وَشُونَه هارِشِيه وَإِنتَظَار داشِته يَقْحِي وَرِه هادِين.

ولِي بِطْرُس وَرِه بُتِه: «من نَاقِره دارِمه نَا طِلا، ولِي اونَچِي دارِمه رِه تِرِه دِيمَه! به إِسم عِيسَى مسيح ناصري پِرس وَرَاه بُور!»<sup>١١</sup> آزما بِطْرُس اون مَرِدى اِي راسِ دَسِ بَيَّته وَورِه بِلن هاكِرِده. هَمُون دَم وَي لِينِك وَزِنِي قِوَّت بَيَّته<sup>١٢</sup> شِي جَايِ سَر پِرسَا وَشِي لِينِك سَر هِرِسا راه دَكِتَه. آزما هَمُونِجور گَه پِرسَه، وَشُونِي هَمْرَا مَعْبُدِي دِلِه بُورِده وَخِدارِه شَكَر كِرِده.<sup>١٣</sup> دِشِته مَرِدن وَرِه هَمُونِجور گَه راه شِيه وَخِدارِه شَكَر كِرِده بَيَّنه،<sup>١٤</sup> وَبِفَهِمِسِينَه وي هَمُونِيَه گَه قِبَلا صَدَقَه بَيَّنه سِه قَشْنِكِ دَرَوازِه اِي، وَر نِيشَت وَه، پَس، از اونَچِي ويِسِه إِتفاق دَكِت وَه، خِيلِي تعِجب هاكِرِدِينَه.

### بِطْرُسِي بِيغِم مَعْبُدِي دِلِه

هَمُون موقَه گَه اون مَرِدى بِطْرُس وَيُوحَنَايِي هَمْرَا شِيوه وَشُونِي جَا سِيَوَا نَوْنِسِه، دِشِته جَمَاعَت حِيرَتِي هَمْرَا 'سِليمُونِي اِيَوُونِي' سمت وَشُونِي وَر دُو هاكِرِدِينَه.<sup>١٥</sup> وَختِي بِطْرُس هَيِّنه بَئِيه، جَمَاعَت بُتِه: «إِي يَهُودِي مَرِدَاكِينَ، چَه آلي تعِجب هاكِرِدِينَي؟ چَه وَق بَزُونِي آماَرِه إِشنِينِي، إِنْگَار گَه آما شِي قِوَّت وَشَريعَتِي اِيمُونِي هَمْرَا، هَيِّن مَرِدى رِه بُتِمي راه بُور؟»<sup>١٦</sup> ابراهِيمِي خَدا وَإِسْحاقي خَدا وَيَعقوبِي خَدا، أَمِه پِيرِنِي خَدا، شِي خَادِم عِيسَى رِه جَلال هَادَا، هَمُونِيگَه شِما وَرِه

تسلیم هاکردنی و پیلاتس فرمونداری ور وره إنکار هاکردنی، هر چن پیلاتسی نظر هین وه گه وره آزاد هاکنه.<sup>۱۴</sup> ولی شما اون صالح و قُدُوس رَد هاکردنی و بخاییسی ویجا یته قاتل آزاد بَوون.<sup>۱۵</sup> شما زندگی ای سر چشمِه ره بکوشتنی، ولی خدا وره مردگونی جا زینه هاکرده و آما هیئی شاهدی.<sup>۱۶</sup> عیسایی اسمی ایمونی خاطری، وی اسم، هین مردی ره قوت هادا، کسی گه وینی و اشناسینی ره، و اون ایمونی گه تَوَسِّط ویته، هین مردی ره شما همه ای ور کاملاً شفا هادا.<sup>۱۷</sup> و آسا ای بِرَارِن، دِمَه گه شِما و شِمه قومی گت گته ای رفتار نادونی ای جا وه.<sup>۱۸</sup> ولی خدا هین راهی جا اونچی ره گه دِشتَه پیغمبرِنی زِوونی جا پیشگویی هاکرد وه گه وی مسیح رَجَر گَشِنَه، آنجام هادا.<sup>۱۹</sup> پس تویه هاکنین و خدای سمت دَگرِدین تا شِمه گِناهِن پاک بَوون و خداوندی حضوری جا شِمِسَه وختایی بیه گه شِمارِه تازِگی هاده.<sup>۲۰</sup> و تا خدا، همون مسیح موعد یعنی عیسی گه پیشتر شِمِسَه انتخاب بَوَه وه ره، بَرِسانَه،<sup>۲۱</sup> گه آسِمون ویه وره قبول هاکنه تا روزایی گه همه چی طبق اونچی گه خدا از قدیم دِشتَه شی مِقدَس پیغمبرِنی زِوونی جا بُته، بَوون.<sup>۲۲</sup> موسای پیغمبر بُته: ”خداوند، شِمه خدا شِمه بِرَارِن مین، یته پیغمبرِمی ترا شِمِنَه رسانَه، ونه اونچی گه وی شِمار گِنَه ره گوش هادین.<sup>۲۳</sup> هر کی اون پیغمبر گوش نَدَه، قومی جا نابود وونه.“

» دِشتَه پیغمبرِن هَم، سَمَوئیلی جا به بعد، همه یک صِدا هین روزایی باره پیشگویی هاکردنی.<sup>۲۴</sup> و شِما پیغمبرِنی وَچیلَنی. اون عهدی وَچیلَنی گه خدا شِمه پیرنی همرا دَوَسَه. خدا ابراهمیم بُته: ”تی نَسْلی جا دِشتَه رَمَی ای طایفه بَرَگَت گِرِنَه.“<sup>۲۵</sup> وَختی گه خدا شی خادِم عیسی ره انتخاب هاکرده، آول وره شِمه وَر بَرِسانَه تا هر کِدیم از شِمار شِمه گِناهِن راهایی جا دَگرِدانَه و شِمار بَرَکَت هاده.<sup>۲۶</sup>

۴

## پُطُرس و یوحنا یهودی شورای ور

<sup>۱</sup> پُطُرس و یوحنا خلا د مردِنی همرا گب زِوونه گه معبدی کاهِن و معبدی نگهبانی فرمونده و علامای فرقه صدوقی سر بَرِسینه.<sup>۲</sup> وشون آز هینگه رسولن مردِن تعلیم داوِنه و عیسایی زینه بَووَنَنی باره گب زِوونه، خیلی وشونی حال بَئیت وه.<sup>۳</sup> پس وشونه هَماسینه و چون غِروب دَم وه، تا فَردا وشونه زیندونی دِله داشتَنَه.<sup>۴</sup> ولی خیلی از وشون گه بِیْغِم بِشُنْس وِنَه، ایمون بیارِدَنَه و مردَکِن

حدود پنج هزار نفر بونه.

فردای اون روز، یهودینی گت گته و مشایخ و توراتی ملّمین اورشلیمی شهری دله جم بوه بونه.<sup>۷</sup> هین مجلسی دله، کاهن اعظم حنا و قیافا و یوحا و اسکندر و دشته کاهن اعظمی خنوارد دونه.<sup>۸</sup> وشون پطرس و یوحنا ره شی ور بیاردن، وشونی جا سوال هاکردن: «شما کنی قدرت و کنی اسمی همرا هین کار هاکردنی؟»<sup>۹</sup>

ازما پطرس روح القُدسی جا پر بوه، وشونه چواب هادا: «ای قومی گت گته و مشایخ،<sup>۱۰</sup> اگه آمرز هین خب کاری خاطری گه علیل مردی ای سه هاکردمی آمه جا بازخواص وونه، و سوال کننی وی چق شفا بیته،<sup>۱۱</sup> پس شما همه و دشته یهودی مردن دنین گه عیسای مسیح ناصری ای اسمی همراهه گه هین مردی شمه ور سالم اسا، همونی اسمی همرا گه شما وره صلیبی سر بکشینی ولی خدا وره مردگونی جا زینه هاکرده.<sup>۱۲</sup> هین عیسی همون سنگیه گه شما بتائین اوته زد هاکردن و آسا بنایی اصلی ترین سنگ بوه.

بجز وی هیچ کسی دله نجات دنیه، چون آسمونی بن دیر اسمی آدمین هادا نوه تا اونی جانجات بیریم.»<sup>۱۳</sup>

وخت وشون پطرس و یوحنای چرات بئینه و بفهمیه گه بیسوداد و عادی هسنه، تعجب هاکردن و بفهمیه یهودی هیسای همرا دونه.<sup>۱۴</sup> ولی چون اون مردی گه شفا بیت وه پطرس و یوحنای ور اساوه، نتنیه هیچی بئن.<sup>۱۵</sup> پس دستور هادانه مجلسی جا دیرگا بورن، و ش همدیری همرا مشورت هاکردن.<sup>۱۶</sup> همدیر بئینه: «هین دتایی همرا چی هاکنیم؟ چون دشته اورشلیم دنیه وشون معجزه هاکردن و أما هم نتمی اونه انکار هاکنیم.<sup>۱۷</sup> ولی هینیسه گه هین جریان ویشر از هین قومی دله نپیچه، ونه هین آدمین قدغن هاکنیم گه د هیچکسی همرا هین اسمی جا گب تزین.»<sup>۱۸</sup>

آزما آی وشونه شی گفا بخونیه و حکم هاکردن گه هیچ وخت عیسای اسم نیارن و تعلیم ندین.<sup>۱۹</sup> ولی پطرس و یوحنا چواب هادانه: «شما ش داوری هاکنین، خدایی نظر کدیم درسه، شمه جا اطاعت هاکردن یا خدایی جا اطاعت هاکردن؟<sup>۲۰</sup> چون آما نتمی اونچی بئیمی و بیشنیمه ره، نئیم.»

شورای آدمین بعد از هینگه پطرس و یوحنا ره خیلی تهدید هاکردن وشونه ول هاکردن، چون راهی ننگیتنه تا وشونه مجازات هاکن. چون دشته مردن اونچی ای سه گه اتفاق دکت وه خداره حمد و ثنا کردن.<sup>۲۱</sup> چون اون مردی ای

گه مُعْجِزَه ای هَمَرَا شَفَا بَيْت وَه، چَهْل سَال وَيَشْتَر دَاشِتَه.

### ایماندارِن پُطَرْس و یوحنای سِه دِعا کِنَّه

۲۳ پُطَرْس و یوحنَا بعد از هِینِگه آزاد بَوِنَه شَی رِفِقَنِی وَر دَكِرِسِنِه و اونچِی گه گَتِه کاهِنِن و مشايخ وِشونِه بُت وِنَه ره خَوَر هادانِه. ۲۴ وَخَتِي هَنِ بِشُنْسِنِه، يَكِصِدا خِدَائِي حِضُور دِعا هاکِرِدِنِه و تِبْنَه: «ای خِداوندِی گه هَمَه چِی ای حَکِمِی، ای خِدَائِي گه آسمُون و زَمِی و دَرِیا و اونچِی وِشونِه دِلَه دَرِه ره خَلَق هاکِرِدِی، ۲۵ توو شِروح القُدُسِی هَمَرَا آمِه پِیرِی زِوونِی جا، شِی خَادِم داوود پادشاه بُتی:

«چَه قومِیشون شُورِش هاکِرِدِنِه

و مَرِدن بِي دَلِيل توطئه هاکِرِدِنِه؟

۲۶ دِنِیاپِ دِلَه ای پادشاهِن هَمَدَس بَوِنَه

و حَلِکِمن جَم بَوِنَه،

علِیه خِداوند

و علِیه وِي مسیح.

۲۷ راسِ راسِی گه هَنِن شَهْرِی دِلَه، هِيرِودِيسِ حاكم و پُنتیوس پِيلاتُس غَيرِيهِودِین و يَهُودِي مَرِدِنِي هَمَرَا عَلِيهِ تِي مِقدَسِ خَادِم عِيسِی گه وِرِه مَسْح هاکِرِدِی، هَمَدَس بَوِنَه. ۲۸ تا اونچِی ره گه تِي دَس و ارادِه پِشَر مَيَّن هاکِرِد و ره بِجا بِيارِن. ۲۹ آسا، ای خِداوند، وِشونِي تَهْدِيدِارِه هارِش و خَادِمِن لِطفِ هاکِن تا دِشِته شِی چِرَتِي هَمَرَا تِي گَلَام بِيَن. ۳۰ و شِی دَس هَم شَفَا هادِئَنِي سِه دراز هاکِن و شِی مِقدَسِ خَادِم عِيسِيَي اِسمِي هَمَرَا، نِشونِه هَا و مُعْجِزَات هاکِن». ۳۱ بعد از وِشونِي دِعا، جایِي گه اوِجهِ جَم وِنَه لَرِزِه دَكِتِه و هَمَه روح القُدُسِي جا پِر بَوِنَه، و خِدَائِي گَلَام چِرَتِي هَمَرَا گِتِتَه.

### ایماندارِن هَمَدِيرِي آموالِ دِلَه شَرِيك وَوِنَه

۳۲ دِشِته ایماندارِن يَكِدِيل و يَكِ جان وِنَه و هِيچِکِي شِی آموالِ شِنِه تَئونِسِه، بِلَگِي هَمِه چِي ای دِلَه هَمَدِيرِي هَمَرَا شَرِيك وِنَه. ۳۳ رَسُولِن عِيسِيَ خِداوندِي زِينِه بَوَوَئِني بارِه قِوقَي هَمَرَا شَهَادَت دَاوِنَه و خِدَائِي گَتِ فِيَض، دِشِته وِشونِي سَر دَوِه. ۳۴ وِشونِي دِلَه هِيچِکِي مِحتاج تَوَه، چون هَر کِي زَمِي يا خِينِه ای گه داشِته ره، روِته و وي پُولِ ۳۵ رَسُولِن پِشِ اِشتَه تا هَر كَسِي احتِياجي آنا وِشونِي مِين رَسَد بَوون. ۳۶ يَوسِف هَم گه لاوِي ای قبِيله ای جا و قِيرَسِي وَه و رَسُولِن وِرِه

برنابا یعنی 'تسویق ریکا' لقب هادا ونه، <sup>۳۷</sup> زمی ای گه داشته ره بروته و وی پول بیارده، رسولنی پش بسته.

۵

## خنانیا و سفیره

۱. ولی ینفر گه وی اسم خنانیا وه شی زنا سفیره ای همرا یته گلی زمی بروته.  
۲. خنانیا یزدیه اون پولی جا گه وی زنا خور داشته جاهادا و بقیه ره بیارده، رسولنی پش بسته. <sup>۳</sup> پطرس ورہ بُته: «ای خنانیا، چه بُشتی شیطان تی دل هینجور پر هاکینه گه روح القُدس درو بُئی و یزدیه شی زمی ای بروت پول شی ور داری؟ <sup>۴</sup> مگه قبل از هینگه بروشی تُنِه؟ مگه بعد از هینگه بروتی هم اون پولی اختیار تی دس دنیوه؟ چی باعث بُوه شی دلی دلِه هین کار هاکنی؟ توان ن آدمی ره، بلگی خداره هم درو بُتی!»

۵. وختی خنانیا هین گب پشنیسه، زمی ای سر دیم بخارده و درجا جان هادا! داشته اونانیگه هینه پشنیسه خیلی بترسینه. <sup>۶</sup> آزما جوونن بیمونه و ورہ گفند دلِه دَپیتنه و دیرگا بوردنه، دفن هاکردنه.

۷. بعد از سه ساعت، وی زنا گه جربانی جا خور ناشته بیمو. <sup>۸</sup> پطرس ویجا پرسیه: «منه بُزمی ره هین قیمت بروتني؟»  
سفیره بُته: «آره، هین قیمت..»

۹. پطرس ورہ بُته: «چه همدیری همرا همداش بونی تا خداوندی روح آزمود هاکنین؟ اونانیگه تی مردی ره دفن هاکردنه آلن دری ور درنه و تری هم دیرگا ورنه.»

۱۰. درجا، سفیره هم پطرسی لینگی ور دیم بخارده و جان هادا. وختی جوونن دلِه بیمونه، بتئینه وی هم بمرده. پس ورہ دیرگا بوردنه و وی مردی ای ور دفن هاکردنه. <sup>۱۱</sup> آزما یته گتنه ترس داشته کلیسا و اونانیگه هین پشنیسه ره بیته.

## رسولنی نشونه ها و معجزات

۱۲. رسولنی همیش قومی دلِه خیلی نشونه ها و معجزات کردنه و داشته ایموندارن یکدل سلیمانی ایونونی دلِه جم وونسنه. <sup>۱۳</sup> ولی بقیه چرات نکردنه وشونه ملحق بیون. هر چن داشت مردن وشونه خیلی احترام اشتبه. <sup>۱۴</sup> خیلی از مردایکن و زنایکن ایمون آردنه و خداوند ملحق وونسنه، <sup>۱۵</sup> تا جایی گه حتی

مَرِيضِينْ شهري ميدونى سَر آرِدِنَه و وِشونِه تخت و دوشكى سَر إشتِينَه تا وَختى پُطُرس اوجِه رِه رَد وونِه، لَاقلَّ وي ساپِه بعضيايى سَر ذَكِفَه و شَفا هادِه. ۱۶ مَرِدن هم دَسَه دَسَه اورشليمي شَهري دور و اطرافِ جا ايمونه و مَريضن و گسایي گه پَلِيد آرواحى گرفتار وِنه رِه آرِدِنَه و همه شَفا گيتِينَه.

## رسولن دَسَكير وونِنه

۱۷ ولَى كاهِن اعظم و دِشته اونانىگه وي هَمِرا دَوْنَه يعني صَدّوقِينَ فرقه، پرسانِه و حَسُودِي اي جا دَس بَكار بَونَه<sup>۱۸</sup> و رسولن بَيتِينَه و زيندوني دِله گه هَمِه جور آدم اونى دِله دَوَه دِيم بَداَنَه. ۱۹ ولَى شُو، خِداوندي يَتِه فِرِشَتَه زيندوني دريشونه په هاکِرده و وِشونه ديرگا بيارِدِه<sup>۲۰</sup> و بُتَه: «بورين و معبدى دِله هِرسين و دِشته هَيَن زِندَگَى اي پِيغِم مَرِدن بَتَئِينَ». ۲۱ پَس صِواحِي طِبَقِ اونچِي گه وِشونه بُتَه بَوه و هَمَعْبَدِي سَه بورِدِنَه و مَرِدن تَعلِيم هاداَنَه.

وَختى كاهِن اعظم و اونانىگه وي هَمِرا دَوْنَه بِيمونه، دِشته شورا و دِشته يهودى قومى مَشايخ شى گفا بخونسِنه و كسايى ره بَرسانينِه تا رسولن زيندوني جا بياَرِه. ۲۲ ولَى وَختى مأمورون زيندوني دِله بورِدِنَه، رسولن نَنْگَيَتِينَه. پَس دَكْرِسِنه و خَور هاداَنَه: ۲۳ «آما بَتَئِيمِي زيندوني دريشون مَحْكَم دَوَس و ه و نِگهبونِن هم دريشون پِش اسّاونه. ولَى وَختى دريشون په هاکِرمى، هيچكى ره زيندوني دِله نَنْگَيَتِيمِي». ۲۴ وَختى مَعْبَدِي نِگهبونِنى فَرْمُونِدَه و گَتْ كَتِه كاهِنِينَ هَيَن خَور بِشُنْسِنه هاج و واج بَمُونِسِنه، فَكِرى دِله بورِدِنَه گه «هَيَن كاري عاقبت چى وونِنه؟»<sup>۲۵</sup>

۲۶ هَمُون موقَه، يَتَفَر بِيمو و وِشونه خَور هادا، بُتَه: «اونانىگه شِمَا وِشونه زيندوني هاکِرد وِنى، آلن مَعْبَدِي دِله إسانِه و دَمَرِدن تَعلِيم دَنِينَه.» ۲۷ پَس مَعْبَدِي نِگهبونِنى فَرْمُونِدَه، مأمورونِنى هَمِرا بورِدِنَه و رسولن بيارِدِنَه، ولَى نا زور قَرِى، چون تَرسِينِه مَرِدن وِشونه سنگسار هاکِكنَن.

۲۸ وَختى رسولن بيارِدِنَه، وِشونه شورايى وَر هِرسانينِه. آزما كاهن اعظم وشونى جا بِيرسِيه: «آما شِمار سَخَت قَدِيغَن هاکِرمى گه دَهَيَن إسمى هَمِرا تَعلِيم نَدِينَ، با هَيَن حال شِمَا اورشليمي شَهري شى تَعلِيمى جا پِر هاکِردى و خاينِنى هَيَن مَرِدى اى خونِ آمِه گِرَدان دِيم بَداَنَه.»

۲۹ ولَى پُطُرس و دِير رسولن جواب هاداَنَه: «آما وِنه خِدَابِي جا اطاعت

هَاكِنْيِم نَا آدَمِي اى جا. <sup>۳۰</sup> آمِه پِيرِنِي خِدا، هَمُون عِيسِي گه بِشِما صَلِيب بَكْشِيشِي و بَكْوشتِنِي رِه مِرْدَگُونِي جا زِينَه هَاكِرِده <sup>۳۱</sup> و وِرَه شِي رَاسِ دَسِي وَرْلُو بَورِدِه، رَهْبِر و نِجَات دَهْنَدِه هَاكِرِده تا يَهُودِي مَرْدَنْ تُوبِه هَاكِنْ و وِشُونِي گِناهِنْ آمِرْزِيدِه بَوُون. <sup>۳۲</sup> وَ آما هَيْن جَريانِي شَاھِدِي، هَمُونْجُور گه رُوح الْقُدْس هَم شَاھِدِ، هَمُون رُوحِي گه خِدا وِرَه شِي مُطْبِعِنْ بَخْشِيشِه. «

<sup>۳۳</sup> وَخْتِي هَيْن گِب بِشِئُسِنِه آنِي عَصَبَانِي بَوُونِه گه خَايِسِنِه وِشُونِه بَكْوشِن. <sup>۳۴</sup> وَلِي يَنْفِر عِلَّمَاء فَرِيقِه فَرِيسِي اى جا، گه وَيِ اِسْم گَامَالَائِيل و شَرِيعَتِي مَلِيم وَه و هَمِه وِرَه احْتَرَام إِشتِينِه، مِجَلسِي دِلِه پِرسَا و دَسْتُور هَادَا چَن لَحْظَه رَسُولِن دِيرِگا بَورِن. <sup>۳۵</sup> آزِما اوْنَانِيَّه اوْجَه دَوِينِه رِه بُتِه: «إِي يَهُودِي مَرْدَن، شِيمِه حَواس دَوُون هَيْن آدَمِنِي هَمِرا چِي خَايِنِه هَاكِنْيِن. <sup>۳۶</sup> چَون چَن وَخْتِي پِش، يَتِه مَرْدِي گه وَيِ اِسْم تَئُودَاس وَه پِرسَا گه اِدَعَا كِرِده شِينِه كَسيِه، وَ جِدُودِ چَهَار صَد نَقِر شِي دور جَم هَاكِرِده. وَلِي وِرَه بَكْوشتِنِه و دِشِتِه وَي دِمَالِرو اِيشُون هَم بَخْش وَه پِلا بَوُونِه. <sup>۳۷</sup> بَعْد از وَيِ، يَهُودِي جَلِيلِي سَرِيشَمَارِي اى موَقِه شُورِش هَاكِرِده وَه دَسِه رِه شِي دِمَال بَكِشانِه. وَلِي وَيِ هَم هَلَاك بَوِه و دِشِتِه وَي دِمَالِرو اِيشُون بَخْش وَه پِلا بَوُونِه. <sup>۳۸</sup> پِس هَيْن جَريانِي بَارِه هَم سِمارِي كَمِه هَيْن آدَمِنِي هَمِرا كَاري نَارِين و وِشُونِه شِي حال بِلِين. چَون اَكِه وِشُونِي قَصِد و نِيَّت آدَمِي اى جا وَوِئِه، بَجَايِي نَرِسِينِه. <sup>۳۹</sup> وَلِي اَكِه خَدَائِي جا وَوِئِه، نَنْنِي وِشُونِي دَم بَيرِين، چَون اون موَقِه خَدَائِي هَمِرا جَنَّكِنِي!».

وِشُون وَي نَصِيحَت گَوش هَادِه و رَسُولِن شِي گَفا بَخُونِسِنِه، شَلاق بَزُونِه و بُتِنِه گه عِيسَائي بَارِه هَيْچِكِي اى هَمِرا گِب نَزِنْ، آزِما وِشُونِه ول هَاكِرِدِنِه گه بُورِن.

<sup>۴۰</sup> پِس رَسُولِن شُورِا اِيشُونِي وَرِي جا دِيرِگا بُورِدِنِه و از هَيْنِگِه آنِي لَايِق بِشِمارِس بَوِونِه گه عِيسَائي اِسْمِي خَاطِرِي بِي حِرمَتِي بَوِينِ، خِشَال وِنِه. <sup>۴۱</sup> وَهِيَچ روزِي، چِي مَعْبُدِي دِلِه وَه چِي خِينِه خِينِه، تَعلِيم و خَورِخِشِي جا دَس نِكِشِينِه گه عِيسَي هَمُون مَسِيح مَوْعِود.

٦

## هَفْت نَفْر خِدمَتِي سِه انتِخَاب وَونِنِه

اون روزَا گه شَاگِرِدن وَيِشَّر وَونِسِنِه، يَهُودِين يُونانِي زِوُون، يَهُودِين عِبرَاني زِوُونِي جا شَكَایت دَاشِتِنِه گه وِشُونِي بِيُوه زَنَاكِنِ سَرِچَش نَيِّرنِه و وِشُونِي هَر

روزه غذای سهم درس ندینه.<sup>۲</sup> پس اون دوازده تا رسول، دشته شاگردین شی کفا بخونسنه و بُتنه: «درس نیه آما مردنی غذا هادئنی سه، خدای گلامی تعلیم هادئن ول هاکنیم.<sup>۳</sup> ای بارین، هینیسه شی مین هفت نفر گه خش نومنه و خدای روح و حکمتی جا پرنه ره انتخاب هاکنین تا وشونه هین کاری سر بلیم.<sup>۴</sup> ولی آما شره دعا هاکردن و خدای گلامی خدمتی سه وقف کمی.»<sup>۵</sup>

اونجی گه رسولن بُتنه همه ای نظر خب بیمو، و هین آدمی انتخاب هاکردن: استیفان مردی گه روح القدس و ایمونی جا پر وه، فیلیپس، پروخرس، نیکانر، تیمن، پارمناس، و نیکلاوس گه آنطاکیه ای دله یهودی بوه وه.<sup>۶</sup> هین مرداکن رسولنی ور بیاردنه و رسولن وشونی سه دعا هاکردن و وشونی سر دس پیشتنه و اونانه هین خدمتی سر پیشتنه.

<sup>۷</sup> پس خدای گلام همه جا اعلام وونسنه و اورشلیمی دله ای شاگردین خیلی زیاد وونسنه، و یهودی کاهنی جایته گت جماعت ایمون بیاردنه.

### استیفان دسگیر وونه

استیفان فیض و قوّتی جا پر وه و قومی دله خیلی عجیب کارا و معجزات کرده.<sup>۸</sup> اون موقعه چن نفر یتیه عبادتگاهی جا گه اونی اسم آزاد بوه ایشونی عبادتگاه وه، گه قیروانی یهودینی جا و اسکندریه و کیلیکیه و آسیای منطقه ای جا هم ونه، استیفان همرا بحث هاکردن.<sup>۹</sup> ولی استیفان اون حکمت و خدای روحی همرا گه گب زووه، هیچکی نتنیسه وی پیش هریسه.<sup>۱۰</sup> پس وشون یواشک چن نفر خلوت جا بوردنه و وشونه آنتریک هاکردن تا یعن: «آما بشنیسمی گه استیفان، موسای پیغمبر و خداره کفر گته.»

<sup>۱۱</sup> وشون مردن و مشایخ و تواری ملمنین علیه استیفان پر هاکردن، و اونان استیفانی سر بریختنیه، وره هماسین و شورایی ور بوردنه.<sup>۱۲</sup> وشون چن تا دردرو شاهد هم بیاردنه گه گتنه: «هین آدم هین کاری جا دس نکشنه و همیش مقدس معبد و شریعت بد گنه.<sup>۱۳</sup> چون آما ش بشنیسمی گه گته هین عیسای ناصری هین معبد لی دنه و رسم و رسمی ره گه موسی آماره هادا، عوض کنه.»<sup>۱۴</sup> همون موقعه، دشته اونانیگه شورایی دله نیشت ونه و استیفان زل بزو ونه، بئینه گه استیفانی دیم هتی یته فرشته ای دیمی ترا بوه.

## استیفان شی جا دفاع کِنَه

اکاہن اعظم استیفانی جا پُرسیه: «هین دِرس گِنِنے؟»

۲ استیفان بُتِه: «ای برارِن و ای پیرِن، مِنِه گوش هادین! پر جلال خدا وختی آمِه پیر ابراهیم پیغمبر بین النهیرین منطقه ای دِلَه دَوَه و حلا حران نَشیوه، وِرَه ظاهر بَوَه ۳ و بُتِه: "شی مِلک و شی فامیلن ول هاکِن و مِلکی گه تِرَه هَم دِمه ره بور."

«۴ پس، ابراهیم گلدانیپی مِلکی جا دیرگا بورده و حرانی دِلَه منزل هاکِرده. بعد از هینگه وی پیر تَمِرَدَه، خدا وِرَه هین مِلکی دِلَه گه آمرِز اوپنی دِلَه درِنی کوچ هادا. ۵ با هین وجود خدا هین مِلکی دِلَه حقی یه وَجَبْ رَمَی ای آنا هم وِرَه ارث نَدا. ولی وَعِدَه هادا گه هین مِلکِ، وِرَه و بعد از وی، وی نَسَلِ هادِه، هر چن ابراهیم اون موقعه حلا وَچَه ناشته. ۶ خدا ابراهیم بُتِه: "قِنَّسل، غربتِ مِلکی دِلَه هِتی غریبه ای ترا زندگی کِنِنَه و چهار صد سال وِشونه آسیری گِنِنَه و وِشونه ظلم کِنِنَه". ۷ خدا آی هَم بُتِه: "مِن اون قوم گه وِشون وی آسیرِنَه ره مِجازات کِمَه، و بعد از اون، می قوم اون مِلکی جا شونِنَه و مِنِه هِیچه پَرسِش کِنِنَه". ۸ و خدا ختنه هاکِرَدَنی عَهِد ابراهیم هادا. پس ابراهیم اسحاق پیر بَوَه، و اسحاقِ هَشَتِمین روزی دِلَه ختنه هاکِرده. و اسحاق هم یعقوبی پیر بَوَه، و یعقوب هم دوازده تا پاتریارخی پیر، یعنی آمِه دوازده تای گَتِ جَدَ بَوَه.

«۹ پاتریارخیشون حَسُودی ای سَر یوسُفِ مصريِن بَرَوتِنَه. ولی خدا یوسُفِ هَمِرَادَوَه ۱۰ و وِرَه دِشَتِه وی عذابایی جا آزاد هاکِرده و فِرَعُونی نَظَر عَزِيز هاکِرده و وِرَه حِكَمَت هادا، جوريگه یوسُفِ مصري فرمونروا و شی دَرِباری رئیس هاکِرده. ۱۱»

۱۱ آزمادِشته مصر و گَنَاعَنِي دِلَه گَتِ قَحْطَى و مِصِبَّتِي بِيمَو و آمِه پیرن هِيچِي بخارَدَنی سَه نَنگِيَّتِنَه. ۱۲ آمِه جَدَ یعقوب وَخَتِي بِشُنْسِه مصري دِلَه غَلَه بنگیت وونِه، آولین کَش آمِه پیرن اوچه بَرَسانِي. ۱۳ دَوْمِين کَش، یوسُفِ شِره شی برارِن هَم هادا و فرعون یوسُفِ خِنْوَادِه ای هَمِرَادَه بَوَه. ۱۴ پس یوسُفِ شی پیر یعقوب و دِشَتِه شی خِنْوَادِه ره گه جَمِعَاً هفتاد و پَنْج نفر وِنه ای دِمال بَرَسانِي و خَوَر هادا مصري سَه بِيَن. ۱۵ یعقوبِ مصري سَه بورِدَه و اوچه بَيْمِرِدَه، هَم وی و هَم آمِه پیرن، ۱۶ ولی وِشونِ چنازِه ره شَكِيمی منطقه ای سَه بَورِدَنَه و مقبره ای دِلَه گه ابراهیم اونه حَمُورِي ریک ریکایی جا آقَدَی نِقرَه ای هَمِرَادَنَه بَخَرِي وِه، بِشَتِه. ۱۷ «هَمِونِجور گه خِدَائِي وَعَدَه گه خایِسَه ابراهیمی سَه

آنجام هادِه نَزِيك وَوْنِسَه، آمِه قوم هم مصْرِي دِلَه زِيَاد وَوْنِسَه،<sup>۱۸</sup> تا هَيْنِكَه يَت دَيْئَر پادشاه بِيمو گه يُوسِفِ نِشناسي وَه.<sup>۱۹</sup> اون پادشاه آمِه قومِ هَمْرَا حِيلَه اى هَمْرَا رَفتار هاکِرِدَه وَآمِه پِيرِن خِيلِي ظِلم هاکِرِدَه وَوِشُونِه مَجْبُور هاکِرِدَه شِي زِلَاغ وَچِيلَه رِه دِيرِگا وَل هاکِنَن تا زِينَه نَمُونَن.

«<sup>۲۰</sup> هَيْنِجُور روزگارِ دِلَه وَه گه موسَى پِيغمِبر دِنِيَا بِيمو. وي خِدَابِي نَظَر قَشْنِك وَچِه وَه. موسَى سَه ماَه شِي پِيرِي خِنه اى دِلَه زِندَگِي هاکِرِدَه.<sup>۲۱</sup> وَختِي وِرِه دِيرِگا وَل هاکِرِدَه، فَرَعُونِي كِيجَا وِرِه قِبُول هاکِرِدَه وَهِتِي شِي رِيَكَائِي اى ترا اوْنه گَت هاکِرِدَه.<sup>۲۲</sup> هَيْنِجُورِي موسَى دَشِتِه مِصْرِي حِكمَت يَاد بَيْتِه وَكِردار وَكِفتارِي دِلَه قِوَّت بَيْتِه.

«<sup>۲۳</sup> وَختِي موسَى چَهْل سَالِه بَوه، وي دِل دَكِيَّه گه شِي بِرَارِن يَعْقُوبِي نَسْلِي سَمَت بُورِه وَوِشُونِه اوَضَاع رِه بَوْيِنَه.<sup>۲۴</sup> وَختِي بَئِيه يَتِه مِصْرِي مَرْدِي، يَتِه از وِشُونِه ظِلم كِنه، وي بِشَت دَر بِيمو وَاون مِصْرِي اى بَكُوشَتِي هَمْرَا، اون مَظْلُومِي حَقْ بَيْتِه.<sup>۲۵</sup> موسَى گِمُون كِرِدَه وي بِرَارِن فَهِمِنَه گه خِدا خَايِنه وي دَسِي هَمْرَا وِشُونِه نِجَات هَادِه، وَلِي وِشُون نِفَهِمِسِينَه.<sup>۲۶</sup> فَرَدَاه اون روز، دَنَفِرِ بَئِيه گه هَمَدِيرِي هَمْرَا دَعَوا كِرِدَه. هَيْنِ نِيَّتِي هَمْرَا گه وِشُونِه آشَتِي هادِه بُنِيه: "إِي مَرْدَاكِنِ، شِمَا بِرَارِنِ، چِه هَمَدِيرِ بَدِي كِنِيفِي؟"

«<sup>۲۷</sup> وَلِي اون مَرْدِي گه دِشِي هَمْسَادِه رِه بَدِي كِرِدَه موسَى رِه يَتِه كِنَار هُل هَادِه وَبَتِه: "كِ تِرِه آمِه رَئِيس وَدَاعِر هاکِرِدَه؟"<sup>۲۸</sup> خَايِنه مِنِه هَم بَكُوشِي، هَمُونِجُور گه دِيرَوْز اون مِصْرِي رِه بَكُوشَتِي؟"<sup>۲۹</sup> وَختِي موسَى هَيْنِه بِشُسِسِه، فِرار هاکِرِدَه وَمَدِيَانِي مَلْكِي دِلَه غَرِيب بَوه وَاوِجه دِتا رِيَكَائِي صَاحِب بَوه.

«<sup>۳۰</sup> چَهْل سَال بِكِذِيشِه. يَتِه روز صَحْرَاءِي دِلَه، سِينِيَاني كَوَهِ نَزِيكِي، يَتِه فِرِشَتِه يَتِه تَش بَيْتِه گِلَه اى دِلَه موسَى رِه ظَاهِر بَوه.<sup>۳۱</sup> وَختِي موسَى هَيْنِه بَئِيه اوْن منَظَرِه اى جَاهِيلِي تَعْجِب هاکِرِدَه. وَهَمُونِجُور گه نَزِيك وَوْنِسَه تا بَوْيِنَه، خِداونَدي صِدَا وَيِسِه بِيمو گه: "مِن تِي پِيرِنِ خِدامِه، ابراهِيم وَاسْحاق وَيَعْقُوبِي خِدا." موسَى يَتِرسِيه وَجِرَات نَكِرِدَه هَارِشِه.

«<sup>۳۲</sup> خِداونَد وِرِه بُتِه: "شِي لِينِي گُوش دَر بِيار، چَون زَمِينِي گه اوْنِ سَرِاسَائِي مِقدَّسِي.<sup>۳۳</sup> يَقِينَاه مِن شِي قومِ مِصْبَتِ مِصْرِي دِلَه بَئِيمِه وَوِشُونِي نَالِه رِه بِشُسِسِه، وَبِيمُومِه تا وِشُونِه دِيرِگا بِيارِم. وِشُونِه نِجَاتِي سَه بِيمُومِه. آسا بِرِه تِرِه مِصْرِي سَه بَرسَانِم."

«<sup>۳۵</sup> هَمِينِ موسَى گه آمِه قوم وِرِه رَد هاکِرِدَه وَبُتِنَه: "كِ تِرِه آمِه رَئِيس وَدَاعِر

هَاكِرِدَه؟» خِدا هَينَ مَرْدِي رِه بَرِسانِيه تا شِمِسيه هِم نِجات دهندَه و هِم رَئِيس ووئه. تَوَسِطِ اون فِرِشَتَه گه گِلَه اى دِلَه او رِه ظاهَر بَوه. <sup>۳۶</sup> هَمِين مُوسَى وِه گه مِصْرِي دِلَه سِرخ دَريابِي وَر و صَحْرَاءِي دِلَه چَهل سال وِشونِه سِه نِشونِه هَا و معَجزَات بِيارِده وَأَمِه قَومِ مصرِي جا دِيرَگا بِيارِده.«

<sup>۳۷</sup> هَمِين مُوسَى يَعقوبِي نَسْلِ بُتِه: «خِدا شِمِه بِرارِنِي دِلَه، يَتِه پِيغَمْبَرِ مِنْ تَرَا شِمِسيه رَسَانَه.» <sup>۳۸</sup> هَينَ هَمُون مُوسَى وِه گه صَحْرَاءِي دِلَه جَمَاعَتِي هَمِرا دَوه. وَ اون فِرِشَتَه اى هَمِرا گه سِينَاني كَوَهِي دِلَه وِه هَمِرا كَبَزَو، وَ هَمَ أَمِه پَيرِنِي هَمِرا. مُوسَى زِينَه كَلامِ بِدَس بِيارِده تا آمنَه بَرِسانَه.«

<sup>۳۹</sup> ولَى أَمِه پَيرِن وِيچَا إِطَاعَت نِكَرِدَنِه، وِرَه رَد هَاكِرِدَنِه وَ شِي دِلَه مِصرِي سِه دَكَرِسِنه <sup>۴۰</sup> وِشون هَارُون بُتِه: «أَمِسِه خِدَائِي بَسَاج تا آمِه پِشاپِش بُورِن، چُون نَثَوَمِي هَينَ مُوسَيِي سَرِه أَماَرِه مِصرِي جا دِيرَگا بِيارِده چِي بِيمُو!» <sup>۴۱</sup> اون روزَيِي دِلَه وِه گه يَتِه بِت گَوَّي تَرَا بَسَاتِنِه وَ وِيسِه قِرَوَنِي هَاكِرِدَنِه وَ اونچِي بَسَاتِ وِنه اى سِه جَشَن بَيِّنَه. <sup>۴۲</sup> ولَى خِدا شِي دِيم وِشونِي جا دَكَرِدانِه وَ وِشونِه شِي حال بِشَتِه تا آسِمُونِي آفَتاب وَ ماَه وَ سِتَارِه رِه پَرسِش هَاكِنِه، هَمُونجُور گه پِيغَمْبَرِنِي كِيتَابِي دِلَه بَنِوشت بَوه:

إِي يَعقوبِي تَبار، مَكِه اون چَهل سالِي گه صَحْرَاءِي دِلَه دَوِنِي

مِيسِه سَرَبَوري حِيوُونِن وَ قِرَوَنِي هَا بِيارِدِنِه؟

<sup>۴۳</sup> بِشَمَا مُلُوكِي بِتِي كِيمِه رِه بَيِّنَه، وَ شِي بِت رِفَانِي سِتَارِه رِه.

وَ هَينِ بِتِيشُون گه شَمَا پَرسِشِي سِه بَسَاتِنِي.

پِس شِمارِ بايِلى سِه تَبعِيد كِمَه.«

<sup>۴۴</sup> آمِه پَيرِن صَحْرَاءِي دِلَه شَهادَتِي كِيمِه رِه هَم شِي هَمِرا داشتِنِه. اون كِيمِه اى گه مُوسَى خِدَائِي دَسْتُوري هَمِرا طَبِقِ نِمُونَه اى گه بَئَى وِه، بَسَاتِه. <sup>۴۵</sup> آمِه پَيرِن وَختِي يَوشَع رَهْبَر وِه شَهادَتِي كِيمِه رِه شِي هَمِرا گَنْعَانِي سِه بِيارِدَنِه، اون موقَه گه وِشون اون قومِيشُونِي مِلكِي گه خِدا آمِه پَيرِنِي چَشِي وَرِي جا دِيرَگا هَاكِرِدَه بَيِّنَه، وَ اون كِيمِه تا داوُود پادشاهِي موقَه اوْجه بَمُونِسِه. <sup>۴۶</sup> خِدا داوُود لِطَفِ كِرِده وَ داوُود خواهَش هَاكِرِدَه يَعقوبِي خِدَائِي سِه يَتِه خِنَه بَسَاجِه. <sup>۴۷</sup> ولَى سِليمَون پادشاه وِه گه خِدَائِي سِه خِنَه بَسَاتِه.«

<sup>۴۸</sup> با هَينَ وجود، خِدَائِي مِتعَال اون خِنَهَايِي گه آدمِي اى دَسِي جا بَسَات بَوه وون، مِنْزِل نِكَنَه، هَمُونجُور گه إِشعَاعِي پِيغَمْبَرِ بُتِه:

۴) «خِداوند گِنه: آسِمون می پادشاهی ای تخت و زَمِن می لینگ بِنِیه!»  
میسِه چِجور خِنه ای ساجِنِی؟  
می آسایشی جا کِچئه؟  
۵) مَگِه می دَس دِشته هَینِنِه نَسَاتِه؟»

۶) «ای سرکشِ قوم، ای گسایی گه شِمِه دل و گوش خَتِنه نَوَه! شِما هَم هِتی  
شِی پیرِنی ترا حَلا روح القُدُسی پِش مقاومت کنی. ۷) کِدیم یَتِه از پِیغمَرِن گه  
شِمِه پیرِنی دَسی جا آزار نَئی وون. وشون پِیغمَرِن گه اون صالحی ظهور  
پِشگوی هاکِرد وِنه ره، بَکوشتِنه، و آلن شِما شِ وره تسلیم هاکِردنی و وره  
بَکوشتِنه، ۸) شِمایی گه شَریعتی گه تَوسِط فِرشتگون شِمار بَرسِیه ره قبول  
هاکِردنی، ولی اونی جا اطاعت نَکرِدنی.»

### استیفانی سنگسار بَووَن

۹) شورایی آدمِن وَختی هَین گِباره پِشُّسِنِه، عَصْبَانِیتی جا داغ هاکِردنی و شِی  
دانِن چَق داوِنه. ۱۰) ولی استیفان پِر آز روح القُدُس آسِمون زَل بَزو، خِدایی جلال  
بَتِیه، و عیسی ره گه خِدایی راسِ دَسی وَر اسَاوه. ۱۱) استیفان بُتِه: «آلن آسِمون  
ویمَه گه واَبَوه و انسونی ریکاره ویمَه گه خِدایی راسِ دَس اسَا.»

۱۲) ولی وشون بِلِن صدایی هَمرا داد بَکشینِه و گوش نَدَانِه و با هم وی سَمت  
هجوم بَورِدِنیه و وره سرگش هاکِردنی و شهری جا دیرگا بَورِدِنیه و سنگسار  
هاکِردنیه. شاهِدِن شِی لیواسِیشونِه بَگنِینِه و یَتِه جَوونی لینگی وَر گه وی اسم  
سولُس وِه بِشِتِنِه.

۱۳) وَختی استیفان سنگسار کِردِنِه، وی بِلِن صدایی هَمرا بُتِه: «ای عیسای  
خِداوند، می روح قَبُول هاکِن!» ۱۴) آزما زِنی بَزو و بِلِن صدایی هَمرا بُتِه گه  
خِداوندا، هَین گِناه وشونی حساب نیار.» هَینِه بِنِه و جان هادا.

۸

### سولُس کلیسا ره اذیت کِنه

۱۵) سولُس استیفانی بَکوشتِنی هَمرا موافق وِه.  
از اون روز به بعد، یَتِه گِته آزار و اذیت علیه اورشلیمی کلیسا شِرو بَوه.  
جوریگه بِجز رَسُولِن، همه یَهودِیه و سامِرِه ای منطقه ای سَمت پَخش و پَلا  
بَوِنه. ۱۶) ولی چَن تا خِداشناسِ مردی استیفانی چِنانِزه ره دَفن هاکِردِنِه و ویسِه

گَتْ عَزَادَارِي بَيْتِنَه. ۳َ وَلِي سُولُسْ دِشْتِ شَى غَيْزِي هَمَرا كَلِيسَا رَه حَمِلَه كَرِدَه و  
خِنَه خِنَه كَرِسَه، زَنَاكِينَ و مَرَدَاكِينَ دِيرَگا كَشِيه و زَينِدونَى دِلَه دِيم دَاوَه.

### فِيلِيپُس سَامِره اَي دِلَه

وَلِي اون ايماندارنى گَه آذِيت و آزارِي خاطِري پَخْش و پَلا بَوه وِنه، هَر جَاهَه  
شِيونَه، خِدَابِي كَلامِي خَورِ خِشِ داونَه. ۵َ فِيلِيپُس هَم سَامِره اَي بَيْتِه شَهَرِي دِلَه  
بُورَده و اوِجه مَسيِحِي پِيغِمِ مَرَدِن تَعلِيم دَاوَه. ۶َ جَمَائِيشُون هَمَدِل فِيلِيپُسِي  
كَبِ بِشُنْسِينَه و معَجزَاتِي گَه وي كَرِدَه رَه بَيْتِنَه، هَمَه دِقَتِي هَمَرا اونَچِي گَه كَتِه رَه  
كَوش داونَه، ۷َ چون پَليِدِ آرواح بِلَن صَدا و نَعِرِه اَي هَمَرا خَيلِيَاني جَاهَه اَي  
كِرفَتَار وِنه دِيرَگا ايمونَه و خَيلِي از چَلَخِن و شَلِن شَفا كَيْتِنَه. ۸َ هَيْنِسَه اون شهر  
خِشالِي اَي جَاهِ بِر بَوه.

### جادوگِر شَمعون ايمون آرنَه

وَلِي اون شهرِي دِلَه بَيْتِه مَرَدِي گَه وي إِسم شَمعون وِه زَندَگِي كَرِدَه، وي  
سَامِره اَي مَرَدِن پِشَّر شَى جادوگِري اَي هَمَرا مِتعَجَب هَاكِرد وَه و إِدَعَا كَرِدَه،  
كَتِ آدم. ۹َ از گَتْ تا كَچِيك هَمَه وي گِبِ كَوش داونَه و گَتِنَه: هَين مَرَدِي  
هَمُون خِدَابِي قَدْرِت، گَه وِرَه گَتِه قَدْرِت كَيْنِنَه. ۱۰َ مَرَدِن وي گِبِ كَوش داونَه،  
چون خَيلِي وَخت وِه شَى جادوگِري اَي هَمَرا، وِشُونَه مِتعَجَب هَاكِرد وَه. ۱۱َ وَلِي  
وَختِي مَرَدِن فِيلِيپُسِي پِيغِمِي هَمَرا گَه خِدَابِي پَادِشاھِي اَي خَورِخِش و عِيسَى  
مَسيِحِي إِسمِي بَارِه وِه ايمون بِيارِدِنَه، هَمَه، چَى زَن و چَى مَرَد غِسلِ تَعمِيد  
بَيْتِنَه. ۱۲َ حَتَّى شَمعون هَم ايمون بِيارِدِه و بَعْد از هَيْنِنَگَه تَعمِيد بَيْتِه هَمِيش  
فِيلِيپُسِي هَمَرا دَوه و گَتِ معَجزَات و نِشُونَه اَي بَيْتِنَى جَاهَه آنجام و وُنِسَه، مَات  
و مَبْهُوت وَه. ۱۳َ

۱۴َ وَختِي رَسُولِن اورشَلِيمِي دِلَه خَورَدار بَونَه گَه سَامِرِين خِدَابِي كَلامِ قَبُول  
هَاكِرِدِنَه، پِطَرس و يَوْحَنا رَه وِشُونَه وَر بَرِسانِينَه. ۱۵َ اون دِتا سَامِره بَرِسِينَه،  
مَرَدِنِي سَه دِعا هَاكِرِدِنَه تا روح الْقُدُسِ بَيرِن، ۱۶َ چون روح الْقُدُس حَلَ هَيْچ  
كَديمي سَه نِيمَو وَه، بلَگِي فقط به اسِم عِيسَى خِداونَد تَعمِيد بَيْت وِنه و وَسَه.  
۱۷َ پَس پِطَرس و يَوْحَنا شَى دَس وِشُونَه سَر بِشِتنَه و وِشُونَه روح الْقُدُس بَيْتِنَه.

۱۸َ وَختِي شَمعون بَيْتِه رَسُولِن شَى دَس مَرَدِنِي سَر إِلنَه و مَرَدِن خِدَابِي روحِ  
كَيْنَه، أَقْدَى پَول بِيارِدِه و ۱۹َ رَسُولِن بُتِه: «هَين قَدْرِت مَنَم هَادِين تا هَر كَسِي  
سَر دَس بِلَم، روح الْقُدُس بَيرِه.»

۲۰ قلی پطروس بُته: «تی نقره، تی همرا نابود بَوون! چون خیال هاکردى خِدای هدیه ره بِشنِه پولی همرا بَخیرَن! <sup>۲۱</sup> توو هین خدمتى دِله هیچ سهم و نقشی نارنى، چون تی دل خدای همرا راس نیه. <sup>۲۲</sup> پس شی هین شارقى جا توپه هاکن و خداوندى جا بَخاخ تا شايد تی دلی هین فِكر آمِر زیده بَوون؛ <sup>۲۳</sup> چون ويّمه حسودی و گناه، تی دل سیو هاکرده..»  
۲۴ شمعون بُته: «شِما خِداوندى وَر میسِه دِعا هاکنین تا اونچى بُتنی می سر نیه.»

۲۵ پطروس و یوحنا بعد از هینگه شهادت هادانه و خِداوندى گلام اعلام هاکردنِه، اورشلیمی سِه دَگرِسِنه و سامِرِه ای خیلی آبادیهای دِله انجیلی خورِخش هادانه.

### فیلیپس و درباری خواجه

۲۶ آزما خِداوندى یَته فِرشته فیلیپس بُته: «برِس و جنوبی سمت بور، اون راهی گه اورشلیمی جا غزه ای سِه شونه.» هین راه بیابونی دِله وه. <sup>۲۷</sup> پس فیلیپس پرسا و راه دَکته. اوچه یَته خواجه مردی دوه گه حَبشه ای جا وه. وی یَته از حَبشه ای مَلکه ای دربارین وه گه وی اسم گندَاکه وه، و مَلکه ای خزونه داری وی دَس دوه. وی اورشلیمی سِه بیمو وه تا خدا ره پَرسیش هاکنِه. <sup>۲۸</sup> آلن دِگریسه و شی آرایه ای دِله نیشت وه و اشعیایی پیغمبری کیتاب خونیسه. <sup>۲۹</sup> آزما خِدایی روح فیلیپس بُته: «تَزیک بور و اون آرایه ره بَرس.»

۳۰ فیلیپس وی سمت دُو هاکرده و بِشنسِه گه درباری خواجه اشعیایی پیغمبری کیتاب دْخونه. وِره بُته: «اونچی خُونی ره، فَهِمِنی؟»

۳۱ درباری خواجه بُته: «اگه کسی مِنِه راهنمایی نَکنِه، چتی بتَمِه بَفَهِمِم؟» پس فیلیپسی جا خواهش هاکرده سوار بَوون و وی وَر هنیشه. <sup>۳۲</sup> خواجه دِمقدَس نوشته ای اون قِسمَت خونسِه گه گَته:

«دِرس، هِتی گِسني ترا گه وِره کِشتاري سِه وَرنِه،  
و هِتی ورکایي ترا گه شی پَشم چینی پِش آروم،  
وی هَمونجور هَم شی دِهنِ وا نَکنِه.

۳۳ وی کِچیک بَووئنی موقه، هرجور بِ عدالتی ای وی حق هاکردنِه،  
کی بتَنِه بُته وی کنی نَسلی جائے؟  
چون وی زندگی، رَمینی جا بَنیت بَوه.»

<sup>۳۴</sup> خواجه فیلیپس بُنْه: «خواهش کِمَه مِنِه بُئی پِیغمبر هَیِّجه کِنی باره گَب زَنَّه، شیجا یا ینَقَر دَیِّری جا؟» <sup>۳۵</sup> پس فیلیپس شِرو به گَب بِزَوَّن هَاکِرِدَه و مِقدَّس نوشته ای هَمُون قِسْمَتی جا شِرو هَاکِرِدَه و عِیسَایی باره حَوَّرِ خَش هادا. <sup>۳۶</sup> هَمُونجور گَه راه دِلَه شیونَه، یَجا گِه او دَوَه بَرِسِینَه. خواجه بُنْه: «هارِش، هَیِّجه او دَرَه، آلن چَی می تَعْمِید بَيَّنَه دَم گِيرِنَه؟» <sup>۳۷</sup> [فیلیپس بُنْه: «آگه دِشِته شَی دِلی هَمَرا ایمُون بیارِدَی، هَیِّچَی تی دَم نِیرَنَه.»] خواجه بُنْه: «ایمُون دارِمَه گَه عِیسَی مَسِیح خِدَابِی رِیکَائِه.»]

<sup>۳۸</sup> پس خواجه دَسْتُور هادا آرَابِه ره هِرِسانِن، وَفِيلِيپِس وَخواجه، هر دِتا اوَبِي دِلَه بُورِدِنَه وَفِيلِيپِس وَرِه تَعْمِيد هادا. <sup>۳۹</sup> وَخَتِي اوَبِي جا دِيرِگا بِيمُونَه، ناخوَکِی خِداوندِی روح فِيلِيپِس بَيَّتِه وَبُورِدَه وَخواجه دَورَه نِئِه، وَخِشالِی ای هَمَرا شَی راه رِه بُورِدَه. <sup>۴۰</sup> وَلَی فِيلِيپِس شِره آشدوَدِی منطقه ای دِلَه بَنگِیتِه. وَی دِشِته اون منطقه ای شَهْرِایِ دِلَه گِرسِه وَإنْجِيلِي حَوَّرِ خَش داوِه، تا قِيسِرِیه ای شَهْرِی سِه بَرِسِیه.

۹

## سوُلُس ایمُون بیارَدَن

<sup>۱</sup> وَلَی سوُلُس گَه خِداوندِی شاگِرِدِن تَهْدِید کِرَدَه وَوشُونِی بَكُوشَنِ اِدامِه داوِه، کاهِن اعظمِی وَر بُورِدَه <sup>۲</sup> وَوِيجا دَمِشَقِی عِبَادِتَگَاهِای سِه نامِه بَخَايِسِه تا اونانِیگه عِیسَایِ دِمالُرُو هَسِنَه وَوشُونِه آهل طَرِيقَت گِتِنه، چَی زَن وَچَی مَرِدِه. دَسْگِیر هَاکِنِه وَاوْرِشِلِیمِی سِه بیارِه.

<sup>۳</sup> راه دِلَه، وَخَتِي سوُلُس دَمِشَقِی نَزِيکِ رَسِیه، ناخوَکِی بَيَّتِه نور آسِمُونِی جا بِيمُو وَوِی دورِه بَيَّتِه. <sup>۴</sup> وَی بِنِه ای سَر دِیم بَخارِدَه، بَيَّتِه صِدا بِشُنُسِه گَه وَرَه گِتِنه «شَائُول، شَائُول، چَه مِنِه آزارِ دِنِی؟»

<sup>۵</sup> سوُلُس بُنْه: «خِداوندِاء، تووکِی هَسَّتِی؟»

چَواب هادا: «مِن عِیسَامِه، هَمُون گَه توو وَرَه آزارِ دِنِی. <sup>۶</sup> آسا، پِرس وَشَهْرِی سِه بُور. اوِجه تِرِه گِنِنِه چَی وِنه هَاکِنِی.»

<sup>۷</sup> سوُلُسی هَمَسَفَرِنِی زَوَّون قِفل بَوَه وَه اِسَاؤنِه، وَشُون صِدا رِه اِشْنُسِنِه، وَلَی هَيِّچِکِسِ نَئِينَه. <sup>۸</sup> سوُلُس بِنِه ای جا پِرسَا، هَر چَن وَی چَش وا وَه وَلَی هَيِّچِی نَوَيِنِسِه، پس وَی دَسِ بَيَّنَه وَرِه دَمِشَقِی سِه بُورِدِنَه. <sup>۹</sup> وَی سِه روز کور وَه وَهِيِّچِی نَخَارِدَه وَنَنوشِیه.

۱۰ دَمْشِقِي دِلِه عِيسَى شاگَرَدْ گه وى إِسْمَ حَنَانِيَا وَه زَنْدَى كِرَدَه. خِداوَنْد يَتَه روِيَايِي دِلِه وَرِه بُتَه: «حَنَانِيَا!»

چواب هادا: «بَفَرْمَهَ إِي خِداوَنْد.»

۱۱ خِداوَنْد وَرِه بُتَه: «بِرِس وَيَتَه كَوْچَه گه وى إِسْم "رَاسْ", بُور وَيَهُودَى بِهِ خِنَه اى دِلِه سُولْسِ تارسُوسِي اى سِراغِ بَئِير. وَي دِدَعَا كِنَه<sup>۱۲</sup> وَروِيَايِي دِلِه يَتَه مَرْدِي گه وى إِسْم حَنَانِيَا هَسْهَ رِه بَئِير، گَه إِنَه وَوَي سَرَّ دَسْ إِلَه تَا آَى هَم بَوِيَّنَه.»

۱۳ ولَى حَنَانِيَا چواب هادا: «خِداوَنْد، خِيلِيَايِي جَاهَيِنْ مَرْدِي اى بَارِه بِشُنْسِيمَه گه تَى مِقدَّسِ آَدَمِن اورشَلِيمِي دِلِه آَذِيت وَآزار بَرِسَانِيَه.<sup>۱۴</sup> وَهَيْجَه هَم گَتَه گَتَه كَاهِينِيَه جَاهَيِنْ اخْتِيَارِ دَارِنَه تَا هَر كَى گه تَى إِسْم اِيمُون دَارِنَه رِه دَسْكِير هَاكِينَه.»

۱۵ ولَى خِداوَنْد حَنَانِيَا رِه بُتَه: «بُور، چُون هَيِنْ مَرْدِي وَسِيلَه اى گَه من اِنتِخَاب هَاكِرِدِمَه تَا مِي إِسْم غَير يَهُودِين وَپَادِشاھِين وَيَهُودِي مَرِدِن بَرِسَانَه.

۱۶ چُون مِن وَرِه هَم دِمِه گه مِي إِسْمِي خَاطِرِي چَتَّى وَنِه عَذَاب بَكِيشَه.»

۱۷ پَس حَنَانِيَا رَاه دَكِتَه وَاوَنْ خِنَه اى دِلِه بُورِدَه. شَى دَسْ سُولْسِي سَر بِشِتَه، بُتَه: «شَائُول بِرَار، خِداوَنْد عِيسَى گه وَختِي هَيْجَه اِيمُونِي رَاه دِلِه تَيِسِه ظَاهِر بَوِه، مِنِه بَرِسَانِيَه تَا شَى بِيَنِيَه رِه آَى هَم بِدَس بِيارِي وَروح الْقُدُسِيَه جَاه بِر بَوَوَئِي.»<sup>۱۸</sup> هَمُون مَوْقِه يَقْبَحِي هَيْتِي پُوكَى تَرا شَائُولِي چَشِي جَاه چَرْكَتَه وَآَى هَم بَتَنِسِه بَوِيَّنَه. آَزما بِرِسَا وَغِسلِ تَعْمِيد بَيَتَه وَ<sup>۱۹</sup> غَذا بَخَارِد وَآَى هَم شَى قِوت بِدَس بِيارِدَه.

### شَائُول عَبَادِتَگَاهَايِي دِلِه عِيسَى بَارِه گَب زَنَه

شَائُول چَن روز شاگَرِدِنِي هَمِرا دَمْشِقِي دِلِه دَوِه.<sup>۲۰</sup> وَي دَرْجَا يَهُودِيَه عَبَادِتَگَاهَايِي دِلِه بُورِدَه وَهَيِن بِيَغِم گه عِيسَى خِدَاعِي رِيَاكَا هَسْهَ رِه شِرُو هَاكِرِدَه.<sup>۲۱</sup> هَر كَى وَي بِيَغِم اِشْنِسِه مَات وَمَبَهُوت وَوَنِسِه وَگَتَه: «مَكَه هَيِن هَمُونِي نِيَه گه اورشَلِيمِي دِلِه اوَنَانِي مِنِن گه عِيسَى إِسْم شَى زُوُونَ آرِدِنَه آشوب كِرَدَه. مَكَه هَيِنِسِه هَيْجَه نِيمُونَه وَشُونَه دَسْكِير هَاكِينَه وَگَت گَتَه كَاهِينِي وَرَبَّ بَورِه؟»<sup>۲۲</sup> ولَى شَائُول روز بَه روز وَيِشَتَر قِوت گَتَه وَدَمْشِقِي يَهُودِيَه سِه دَلِيلِي هَمِرا ثَابِت كِرَدَه گه عِيسَى، هَمُون مَسِيح مَوْعِد هَسْهَه.

۲۳ وَختِي گه روزِي زِيادِي بِكَدِيشَتَه، يَهُودِين دَسِيسِه دَچِينَه تَا شَائُول بَكَوشَنَه.

۲۴ ولی شائول وشونی دَسیسه ای جا خَوردار بَوِه. وشون سُو و روز شَهري دروازه ای ور کِشیک گَشینه تا ورِه بَکوشن. ۲۵ ولی شائولی شاگِردن ورِه شَبونه زَبیلی دِله بِشتنه و شَهري دیواری وهری جا ورِه چِر بَرسانینه.

۲۶ وَختی شائول اورشلیمی سِه بَرسیه، خاییسِه شاگِردن مِلحق بَوون، ولی هَمِه ویجا تَرسینه، چون باور نَکرِدِنِه وی واقعا عیسای شاگِردن بَوِه وون. ۲۷ ولی بَرنابا، شائول بَیته و رَسولِنی ور بِيارده، بُتِه گه چَتی دَمشقی راهی دِله خِداوند بَئیه و چَتی خِداوند وی هَمرا گَب بَزو و وی چَتی دَمشقی دِله شِجاعتی هَمرا به اسِم عیسی تعليم داوِه. ۲۸ پس شائول وشونی ور بِيمو و عَلَنی اورشلیمی دِله رفت و آمد کِرده و شَهامتی هَمرا به اسِم خِداوند تعليم داوِه. ۲۹ وی یَهودِنِه یونانی زِروونی هَمرا گَب زَووه و بَحث کِرده، ولی وشونی نَیت هَین وِه گه ورِه بَکوشن. ۳۰ وَختی بِرارن هَین جرياني جا خَوردار بَونه، شائول قِصیره ای شَهري سِه بَورِدِنِه و اوچِه ای جا تارسوسی شَهري سِه راهی هاگِرِدِنِه.

۳۱ هَینجوري کلیسا دِشته یَهودیه و جَليل و سامره ای دِله آرامش بَیته و قَوْنَت بَئیه. وشون خِداوندی تَرسی دِله زندگی کِرِدِنِه و روح الْقُدُسی شَشویقی هَمرا وشونی تَعْداد زِياد و وِنسِه.

## اینياسي شَفَ

۳۲ ولی پطُرس گه دِشته منطقه ای دِله گَرسه، لَدَه ای مَقدَّسيه بَئیتی سِه بورِده. ۳۳ اوچِه یَنَفر گه وی اسِم اينياس وہ و هَشت سال فلچ و زَمينگير وِه ره بَئیه. ۳۴ پطُرس ورِه بُتِه: «اينياس، عیسی مَسیح تِره شَفا دِنه. بِرس و شی لاره جم هاکِن!» وی دَرَجا بِرسا، ۳۵ دِشته لَدَه و شارونی مَرَدِن ورِه بَئینه و خِداوند ايمون بِيارِدِنِه.

۳۶ يافایي شَهري دِله بَیته شاگرد گه وی اسِم طابيتا وِه زندگی کِرده. یونانپی زِروون طابيتا رِه دورکاس گَتِنِه گه وی معنی شیکا هَسَه. هَین زَنا شِره خِب کاري سِه وَقف هاگِردد وِه و فَقیرِنی دَسِه گیته. ۳۷ اون روزا طابيتا مَريض بَوِه و بَمرده. پس وی چنانِه رِه بَشورِدِنِه و بَیته بالاخِنه ای دِله بِشتنه. ۳۸ چون لَدَه، يافایي زَيکي وِه، وَختی شاگِردن بِقَهْمِسِنِه بِطُرس لَدَه ای دِله دَرِه، دِ نَفَرِ وی ور بَرسانینه و بُتِنِه: خواهِش کِتمی «دَرَجا، أَمِه ور بَیئَه.»

۳۹ بِطُرس بِرسا و وشونی هَمرا بورِده. وَختی اوچِه بَرسیه، ورِه بالاخِنه ای سِه بَورِدِنِه. بیوه زَناکِنِن هَمه وی دُور جَم بَونه، بِرمه ای هَمرا ليواسایي گه وَختی

## پطروس و گُرنلیوس

اقصیره ای شَهْرِی دِلَه يَتَّه رومی آفسَر گه وی إسم گُرنلیوس وه زِندگی کِرده، وی رومی گُردانی فرمونده، معروف به 'ایتالیایی گُردان' وه.<sup>۱</sup> گُرنلیوس يَتَّه دیندار مردی وه و دِشته وی خِنواهِ خِدایی جا تَرسینه. گُرنلیوس دَس و دِل بازی ای هَمِرا فَقِيرِنَه صَدِيقَه دَاوَه و هَمِش خِدایی پِش دِعا کِرده.<sup>۲</sup> يَتَّه روز چِدود ساعتی سه بعد از ظهر، رویایی دِلَه واضح بَئِيه گه خِدایی يَتَّه فِرشِتَه وی وَر بِيمو و بُته: «گُرنلیوس!»

گُرنلیوس تَرسی هَمِرا وِرَه هارشیه و بُته: «چِي خاینه بُئی، آقا؟» فِرشته بُته: «تِ دِعاهَا و صَدِيقَه هَا هِتِ يَتَّه ذِكْرِي هَدِيَه ای تَرا خِدایی وَر بَرسیه.<sup>۳</sup> آلَن چَن نَفَر يافایی شهری سِه بَرسان و شَمعون مَعروف به پطروس هَبِيجه بیار.<sup>۴</sup> وی يَتَّه دَبَاغی وَر گه وی إسم شَمعون و وی خِنَه دَریالُو هَسَه، مهمونه.»

وَخْتِ فِرشِتَه ای گه وی هَمِرا گَب زِووه وی وَرِی جا بورده، گُرنلیوس دِتا از شِی خادِمن و يَتَّه آز شِی سِپاهینی سَریاز گه وفادار مردی وه رِه شِی گها بَخونیسه.

گُرنلیوس دِشته جَريانِ وِشونه بُته و وِشونه يافایی سِه بَرسانیه.<sup>۵</sup> فَرَدَای اون روز، ظِهْرِي موقَه، وَخْتِ راه دِلَه دَوِنه و شَهْرِ نَزِيك وَونِسِنه، پطروس خِنَه ای بومی سَر بورده تا دِعا هاکِنه.<sup>۶</sup> پطروس اوِجه وَشَنِي بَوه و خایسه يَچِي بَخارِه. ولی وَختِي دَعَذارِه آماده کِردنِه، خَلِسَه ای دِلَه بورده.<sup>۷</sup> هِمون حالی دِلَه بَئِيه گه آسمون وا بَوه و يَچِي هِتِ يَتَّه گَتِ سِفرِه ای تَرا گَه وی چهار گوش آويزون وه رُفِی ای سَمتِ انه،<sup>۸</sup> اون سِفرِه ای سَر هَمِه جور

دورکاس زِينه وه وِشونِ سِه بَئَوت وه رِه، وِرَه هَم داونه.  
ولی پطروس هَمِه رِه إِتاقِي جا دِيرگا هاکِرده و زِنِي بَزو و دِعا هاکِرده. آزما جِنازه رِه هارشیه و بُته: « طَابِيتا، پِرس! » طَابِيتا شِي چِش وَه هاکِرده و وَختِي پطروس بَئِيه هِنِيشِته.<sup>۹</sup> پطروس طَابِيتا دَس بَيَّته و وِرَه بِرسانیه. آزما بِيَوَه زَنَاكِنَه و اونانیگه عِيسَى رِه ايمون داشتِنه رِه داد هاکِرده و وِرَه زِينه وِشونِ تحويل هادا.<sup>۱۰</sup> هَين خَور دِشته يافایی دِلَه دَبَيَّته و خِيلایا خِداونِد ايمون بِيارِدِنه.<sup>۱۱</sup> پطروس هَم روزای زيادی يافایی دِلَه يَتَّه دَبَاغی وَر گه وی إسم شَمعون وه بَمونسِه.

حیوونن و خَزَنِدِگون و پرنده ایشون پرنه.<sup>۱۳</sup> آزما یته صدا وی گوش برسیه گه:  
«پطُرس، پرس، سر بورین و بخار!»  
<sup>۱۴</sup> پطُرس بته: «أَصْلَآنَ، خَداونَدَ، چُونْ مِنْ حَرَومْ وَ نَجْسِ چِيرَه هِيج وَخت  
تِكْ نَزُومَه.»

<sup>۱۵</sup> آی هم اون صدا دومین گشی سه بیمو گه «اونچی خدا پاک هاکرده ره توو  
نِجِس نِشمار!»

<sup>۱۶</sup> هین رویا سه کش تکرار بوه و آزما درجا سفره آسمونی سه لوبورده.  
<sup>۱۷</sup> پطرس همون حال گه تعجبی همرا رویائی معنی ره فکر کرده، اونانیگه  
کُرْنِلِيوس برسانی وه شمعونی خنه ره بنگیتنه و خنه ای دری ور هرسانه.  
<sup>۱۸</sup> وشون یلن صدایی همرا گینه: «اون شمعون معرفه به پطرس هیچه  
مونه؟»

<sup>۱۹</sup> همونجور گه پطرس د رویایی باره فکر کرده خدایی روح وره بته: «هاریش،  
سه نفترتی دمال گردینه.<sup>۲۰</sup> پرس چر بور و شک نکن و وشونی همرا بور، چون  
مِنْ وِشُونِه بِرسانِيَّه.»

<sup>۲۱</sup> پطرس چر بورده و وشونه بته: «مِنْ هَمُونِه گه وی دِمال گردینه. چیسه  
بیمونی؟»

<sup>۲۲</sup> وشون بته: «آماره رومی فرموند گُرْنِلِيوس برسانیه. وی درسکار و  
خُداترسه آدم و دشته یهودی قوم وی خبی ره گینه. وی یته مقدس فرشته ای  
جا دستور بته گه تی دمال برسانه و ترہ شی خنه دعوت هاکنه و تی گب  
 بشنئه.»<sup>۲۳</sup> پس پطرس وشونه خنه ای دله بورده تا وی مهمون ووئن.

فردای اون روز پطرس پرسا وشونی همرا راه دکته. چن تا یافای شهری براين  
هم وی همرا بورده.<sup>۲۴</sup> فردا قیصریه ای شهری سه برسینه. گُرْنِلِيوس شی  
فامیلن و نزیک رَفِيقَن جم هاکرد وه و وشونی چش براه وه تا بیئن.<sup>۲۵</sup> وختی  
پطرس خنه ای دله بیمو، گُرْنِلِيوس وی پشاواز بورده و وی لینگ دکته و وره  
پرسیش هاکرده.<sup>۲۶</sup> ولی پطرس وره یلن هاکرده و بته: «پرس؛ مِنَم یته آدمیمه.»

<sup>۲۷</sup> آزما همونجور گه وی همرا گب زووه خنه ای دله بیمو و بئیه گه خیلی آدم  
اوچه جم بونه.<sup>۲۸</sup> پطرس وشونه بته: «شما ش دننی یهودینی سه جایز نیه گه  
یت دیئر قومی همرا معاشرت هاکین یا وشونی خنه بورن. ولی خدا مِنَه هم هادا  
گه نینه هیچگس نِجِس یا ناپاک بئم.<sup>۲۹</sup> پس وختی می دمال برسانینی، بدون  
هینگه مخالفتی هاکین بیموه. آسا بئین، چیسه می دمال برسانینی؟»

۳۰ گُرْنِيلیوس چواب هادا: «چهار روز پِش هَمین موقه، ساعت سه بعد از ظهر، شی خِنه ای دِلَه دِ دعا کِردِمه گه یَدَفَه یَتَه مردی گه یَتَه نورانی چِمه داشته می پِش ظاهر بَوه<sup>۳۱</sup> و بُته: "گُرْنِيلیوس، تی دعا مِسْتَحَاب بَوه و صَدقَه های گه داوِه ای ره خِدا شی یاد بیارده.<sup>۳۲</sup> آسا چَن نَقْر یافایی سِه بَرسان و شَمعون مَعروف به پِطُرسِ هَيِّجه بیار. وی شَمعون دَبَاغی وَر گه وی خِنه دَریالو هَسَه مِهمونه.<sup>۳۳</sup> پس درجا تی دِمال بَرسانیمه و توو هم لطف هاکِردي و بیموئی. آسا آما هَمِه خِدایی پِش حاضری تا هَر چی خِداوند تِره دستور هادا، بِشَنْئیم.»

۴۴ آزما پِطُرس شی گِب هَینجور شرو هاکِرده: «آلَن بِقَهْمِسِمِه گه واقعا خِدا مردِنی مِن هِیچ فَرَق نِشَتَه؛<sup>۳۵</sup> بلگی هر قومی جا، هر کی گِه خِدایی جا بتَرسَه و اون چیره گه درسَه انجام هادِه، خِدا وِرَه قبول کِنه.<sup>۳۶</sup> خِدا طبق شی گلام گه یَهودی قومی سِه بَرسانیه صِلاح و سلامتی ای خَوَر خِش توسط عیسَی مسیح گه همه ای خِداوند اعلام هاکِرده.<sup>۳۷</sup> شِمَا شِ دِنْنی گه چَتی هَین کار بعد از تعمیدی گه یَحِیی اونه موعظِه کِرده جَلِیلی دِلَه شِرَو بَوه و دِشَتَه یَهودیه ای دِلَه پَخش بَوه،<sup>۳۸</sup> و خِدا چَتی عیسَی ناصري ره روح الْقَدْس و قِدرَتی هَمِرا مَسح هاکِرده، جوریگه هَمِه جا گِرسَه و خِب کار کِرده و دِشَتَه اونانیگه إبلیسی ظِلمی بِن دَوِنَه ره شَفَا داوِه، هَینسِه گه خِدا وی هَمِرا ذَوَه.

۴۹ و آما دِشَتَه اون کارایی گه وی یَهودی مِلَك و اورشَلِیمی شهری دِلَه هاکِرده ای شاهِدِمی. وِشون وِرَه صَلیب بَکشینه، بَکوشتنَه،<sup>۴۰</sup> ولی خِدا وِرَه سِوَمِین روز زینَه هاکِرده و ظاهر هاکِرده،<sup>۴۱</sup> ولی نا دِشَتَه مردِنی سِه، بلگی امِسَه گه خِدایی طرفِ جا انتخاب بَوه وِمی گه شاهِدِن وَوئیم، آمایی گه بعد از هَینِگه مِرِدگوئی جا زینَه بَوه، وی هَمِرا بَخارِدِمی و بَنوشیمی.<sup>۴۲</sup> وی آمارِه دَستور هادا تا حَقِيقَتِ قومی سِه اعلام هاکِنیم و شَهادَت هادِیم گه خِدا وِرَه انتخاب هاکِرده تا زینَه ایشون و مِرِدگوئی دَاور وَوئه.<sup>۴۳</sup> دِشَتَه پِيغَمْبَرِن عیسَی بارِه شَهادَت دِنِنَه گه هر کی وِرَه ایمون بیاره، از طریق وی اسم وی گناهن آمرزیده وونه.»

۴۴ خلا پِطُرسی گِب تُوم نَوَه و گه روح الْقَدْس دِشَتَه اونانی سِه گه هَین پِیغمِر اشُنْسِنَه، بِيمو.<sup>۴۵</sup> اون ایماندارِنی گه آهل خَتَنَه ای جا وَنَه یَعْنَی اونانی گه اَصْلَانَی یَهودی وِنَه و پِطُرسی هَمِرا بِيمو وِنَه، وَخَتَنَه بَئَنَنَه روح الْقَدْس حتَّی غَير یَهودِنَی سِه هم بِيمو، مات و مَبْهُوت بَمُونَسِنَه.<sup>۴۶</sup> چون اشُنْسِنَه گه وِشون دَبَیر زُونَنَی هَمِرا گِب زَنِنَه و خِدارِه جَلال داونه. آزما پِطُرس بُته:<sup>۴۷</sup> «آسا گه هَینَن آمَه تَرا

روح القدس بیتنه، کی بتّنه می دم بایه گه چه وشونه غسل تعمید دمه؟<sup>۸</sup>  
پس دستور هادا وشونه به اسم عیسای مسیح تعمید هادن. آزما پطرسی جا  
بخایسنه چن روزی وشونی ور بمونه.

۱۱

## پطرس کلیسا ره گزارش دنه

رسولن و برارن، دشتیه یهودیه ای منطقه ای دله بشنیسه گه غیر یهودین  
هم خدای گلام قبول هاکرده. پس وختی پطرس اورشلیمی شهری سه  
دگریسه، اون گروهی گه ختنه بعوئی طرفدار ونه ایراد بیتنه و بُتنه:<sup>۳</sup> «تو ختنه  
توه ایشونی خنه ای دله بوردي و وشونی همرا غذا بخاردي.

پطرس دشتیه جریان از اوّل تا آخر وشونی سه تعریف هاکرده، بُتنه: <sup>۰</sup> «من  
یافایی شهری دله د دعا کردیم گه خلسه ای دله یته رویا بئیمه یچی هتی گت  
سفره ای ترا گه چهار گوشی جا آویزون وه میسه آسمونی جا چربیمو.<sup>۱</sup> وختی  
خوب هارشیمه، حیونین و وحشی جاندارن و خزندگون و پزندگون اونی سر  
بئیمه.<sup>۷</sup> آزما یته صدا می گوش برسیه گه گیته: "پطرس، پرس، سر بورین و  
بخار."»

ولی من چواب هادمه: اصلًا، خداوندا، چون من هیچ وخت حروم و نجس  
چیره تک نزومه."»

دومن گش آسمونی جا صدا بیمو گه " اونچی خدا پاک هاکرده ره تو  
نحس نشمار."<sup>۱۰</sup> و هین دستور سه گش تکرار بوه؛ آزما دشتیه اون چیزا  
آسمونی سمت لوبورده.<sup>۵</sup>

همون موقعه، سه نفر گه قیصریه ای شهری جا می ور برسانی بوه ونه، اون  
خنه ای دله گه دومه برسینه.<sup>۱۲</sup> خدای روح مینه بُته وشونی همرا بورم و فرق  
نیم. هین شیش تا بار هم می همرا بیمونه، و آما اون مردی ای خنه بوردمی.  
وی آمسه تعریف هاکرده گه چتی شی خنه ای دله یته فرشته بئیه گه وره  
بُتنه: "چن نفر یافایی سه برسان و شمعون معروف به پطرس هیجه بیار.<sup>۱۴</sup> وی  
تیسه یته پیغم آرنه گه اونی خاطری توا و تی خنواده نجات گیرنی."»

وختی شرو به گب بزوئن هاکرده، روح القدس وشونی سه بیمو، درس  
همونجور گه اوّل آمسه بیمو وه.<sup>۱۶</sup> آزما خداوندی گب شی یاد بیارده گه بُت  
وه: "یحيی اُوبی همرا غسل تعمید داوه ولی شما روح القدس همرا تعمید

گیرنی.»<sup>۱۷</sup> پس آگه خدا وشونم همون هدیه ای ره هادا گه آماره هادا اون موقعه گه آما عیسای مسیح خداوند ایمون بیاردمی، من کی ومه گه بتئنم خدایی کاری دم تیرم؟»

وختی وشون هین گباره پشنیه، ساکت بونه و خداره جلال هادانه و بینه: «پس خدا غیر یهودین هم فرصت هادا تا وشون هم شی گناهی جا توبه هاکین و زندگی آبدی ره بدس بیارن!»

### آنطاکیه ای کلیسا

اون ایماندارانی گه بعد از استیفانی آزار و آذیت پخش و پلا بوه ونه، تا فینیقیه و قبرس و آنطاکیه ای سمت سفر هاکردنیه. وشون فقط خدایی کلام یهودین اعلام کردنه و وس. <sup>۲۰</sup> ولی وشون مین چن نفر قبرس و قیروانی آدمی جا دونه، وشون وختی گه آنطاکیه ای سه برسینه یونانی همرا هم گب بزونه و عیسای خداوندی خور خش وشونه هادانه. <sup>۲۱</sup> خداوندی دس هم وشونی همرا دوه و خیلیا ایمون بیاردنیه و خداوند ملحق بونه.

وختی هین خور اورشلیمی کلیسا ره برسیه، برنابا ره آنطاکیه ای سه برسانینه. <sup>۲۲</sup> وختی برنابا اوچه برسیه و خدایی فیض بتئه، خشال بوه و همه ره تشویق هاکرده تا دشته دلی همرا خداوند وفادار ووئن، <sup>۲۳</sup> چون برنابا خب مردی وه، وی ایمون و روح القُدسی جا پر و. هینیسه بتئه گت جماعت خداوند ایمون بیاردنیه.

پس برنابا، تارسوسی شهری سه بورده تا شائول بنگیره. <sup>۲۶</sup> و وختی وره بنگیته، وره آنطاکیه ای سه بیارده. وشون اوچه یک سال تموم کلیسایی آدمی همرا جم وونسنه و بتئه گت جماعت تعلیم داونه. آنطاکیه ای دله وه گه آولین گش عیسای شاگردنه 'مسیحی' بینه.

اون روزا چن تا پیغمبر اورشلیمی جا آنطاکیه ای سه بیمونه. <sup>۲۸</sup> بتئه ای اسم گه آگابوس وه، پرسا و خدایی روحی همرا پشگوی هاکرده گه دشته دنیایی دله بتجور قحطی انه. هین قحطی کلودیوسی امپراتوری حکومتی دوره اتفاق دکته. <sup>۲۹</sup> پس شاگردن تصمیم بتئنه هر کدیم شی توانی آتا، یهودیه ای برارنی سه کمک برسانین. <sup>۳۰</sup> پس هینجور هاکردنیه و اون پولایی گه جم هاکرد ونه ره برنابا و شائول هادانه تا مشایخی دس برسانین.

## یعقوبی بکوشتن

اَهِمُون موقه ها هیرودیس پادشاه چن نَفَرِ گه کلیسايی اعضا ونه ره شرو به اذیت و آزار هاکِرده. <sup>۲</sup> وي یعقوب یوحنای بِرَار شمشیری همرا تکوشته. <sup>۳</sup> وَ وَخْتِي بَئِنِيه گه یهودین هین کاري جا خشال بَونِه، بِطْرس هم دَسْكِير هاکِرده. هَيْنَ كَارِ فَطِيرِي عِيدِي موقه إِنْفَاقِ دَكِّتِه. <sup>۴</sup> هیرودیس بعد از هینگه بِطْرس دَسْكِير هاکِرده، وِرَه زيندوني دِلَه دِيم بَدا و چهار تا دَسِهِي چهارتايی سَرِيَاز وِرِي نِگَهْبُونِي اى سِه بِشِتِه. وَ خَايِسِه بعد از پِسْخِي عِيدِ، وِرَه مَرِدِنِي وَرِ مَحاِكمِه هاکِنِه.

<sup>۵</sup>پس بِطْرسِ زيندوني دِلَه داشتِنه، وَلِي كَلِيسَا يَكِسِرِه وَيِسِه خِدَابِي وَرِ دِعا کِرده.

آَيَه شُو، پِش از اون روزی گه هیرودیس قصد داشته بِطْرسِ مِحاِكمِه هاکِنِه، وي دِتا رَنْجِيلِي هَمِرا دَوَس وَه و دِتا سَرِيَازِ مِين بَفِت وَه، وَ نِگَهْبُونِ هَم زيندوني دَرِي وَرِ كِشِيك داونِه. <sup>۷</sup>ناخوکِي خِداوندِي بَيَّتِه فِرِشِتِه ظاهِر بَوه وَ بَيَّتِه نور زيندوني دِلَه بَتَائِسِه. فِرِشِتِه بِطْرسِي پَلِي رَه بَزو وَ وِرَه وَيِشار هاکِرده، بَيَّتِه: «تِن واش پِرس!» دَرِجا زنجيليشون وي دَسِيَي جا وا بَوه وَ بَنِي اى سَرِ دِيم بَخارِده.

<sup>۸</sup>فِرِشِتِه وِرَه بَيَّتِه: «شِي گَمِ دَوِن وَ شِي كُوشِ دَكِّن.» بِطْرس هم هَيْنِجور هاکِرده. آَزما فِرِشِتِه وِرَه بَيَّتِه: «شِي قَوارِه شِي دُوش بِل وَ مِي دِمال بِره.» <sup>۹</sup>بِطْرسِم وي دِمال سَرِ زيندوني جا دِيرِگا بورِده. بِطْرس باور نِكِرده اوْنِچِي فِرِشِتِه بَكِّنه، وَاقِعِيه، بَلَگِي فَكِرِكِرِده روِيا وَيَّنه. <sup>۱۰</sup> وَشُون آَولِين و دَوْمِين نِگَهْبُونِي جا بِيْكِدِشِتِنه وَ آَهَنِي دَرواَزِه اى وَرِ بَرِسِينِه گه شَهِري سَمت وَ وَونِسِه. دَرواَزِه خَد به خِد وَشُونِي سِه وا بَوه. وَشُون دِيرِگا بورِدِنِه و هَمِونِجور گه دِ راه شِيونِه يَدَفِه فِرِشِتِه غِيب بَوه.

<sup>۱۱</sup>بِطْرس وَخْتِي سَرِيسَاب بَوه، بَيَّتِه: «آسا دِ مِطْمَئِنِه گه خِداوند شِي فِرِشِتِه رِه بَرِسانِيه و مِنه هیرودیسي چَنگ و اون اذیت و آزارِي گه یهودِي قوم وي تَوْقِع ره داشتِنه نِجَات هادا.»

<sup>۱۲</sup>وَخْتِي بِطْرس هَيَّينِه بِقَهْمِسِه، مرِيم، یوحنای مَعْرُوف بِه مَرْقُسِي مارِي خِنِه بورِده. اوْجه خِيلِي مَرِدِن جَم بَوه وِنه و دِ دِعا كِرِدِنِه. <sup>۱۳</sup> وَخْتِي بِطْرس خِنِه اى دَرِ بَزو، بَيَّتِه كِلَفت گه وي اِسم رُودا وَه بِيمو تا دَرِ پِي هاکِنِه. <sup>۱۴</sup> اون كِلَفت وَخْتِي بِطْرسِي صِدا رِه بِشَنَاسِيه، خِشالِي اى جا، بِجَاي هِينِگه دَرِ پِي هاکِنِه، خِنِه اى

دِلَه بُورَدَه و همَه ره بُتَّه: «پِطْرُس دَرِي پِشت إَسَّا!»  
۱۵ اون گِلْفَتِ بُتَّنَه: «خِل بَوَه ای.» وَخَتِ اون گِلْفَتِ اصْرَارِ بَتَّنَه، بُتَّنَه:  
«لَابِد وِي فِرْشِتَه.»

۱۶ همُون موقَه، پِطْرُس يَكْسَرَه دَر زَوَوه. سَرَّاَخَر، وَخَتِ دَرِي هَاكِرِدَنَه و وِرَه  
بَتَّنَه خِيلِي تَعْجِب هَاكِرِدَنَه. ۱۷ پِطْرُس شِي دَسِي هَمَرا إِشارَه هَاكِرِدَه گَه ساَكت  
وَؤَنَ، وَ تَعْرِيف هَاكِرِدَه گَه چَقِي خِداوَنَد وِرَه زِينَدوَنَه جَاهِيَّه بِيارِدَه. آزما بُتَّه:  
«يعقوب وَبَقِيهِ بِرارِنَهِينَ جَريَانِي جَاهِيَّه هَاكِنَينَ.» آزما يَجا دِيرَ بُورَدَه.

۱۸ وَخَتِ صَبِ بَوَه، سَرِيَازِنِي مِينَ بَلْبَشَو بَوَه، چُون نَئُونِسِنَه پِطْرُسِي سَرِ چِي  
بِيمُو. ۱۹ هِيرُودِيس دَستُور هادا هَمِه جَاهِيَّه دِمال بِكِرِدَن. وَ وَخَتِ وِرَه  
نَنْكِيَّتِنَه سَرِيَازِنِي جَاهِيَّه هَاكِرِدَه وَ وَشُونِي بَكُوشَتَنِي حِكْم هادا. آزما پِطْرُس  
يَهودِيَّه ای جَاهِيَّه ای شَهْرِي سِه بُورَدَه وَ چَنَ وَخَت اوْجه بَمُونِسِه.

## هِيرُودِيسِي بَمِرَدَن

۲۰ هِيرُودِيس صَور و صِيدُونِي شَهْرِي مَرِدَنِي هَمَرا غِيَض هَاكِرد وِه. وَشُونِ  
بِلاسْتوس، دَرِيَارِي پَادِشاَهِي خِدمَتَكَار راضِي هَاكِرِدَنَه تا هِيرُودِيسِي وَرِ بَيْئَن تا  
آشَتِي هَاكِنَه، چُون وَشُونِي خِراك وَ ما يَحْتاج هِيرُودِيسِي مِلكِي جَاهِيَّه وَوَنِسِه.  
۲۱ يَتِه مِعَيْنِ روز، هِيرُودِيس شِي شَاهِانِه لِيواس دَكِرِدَه، تَخَتِ سَرِ هِنْيِيشَتِه و  
جَمَاعَتِي سِه سِخْنَارِي هَاكِرِدَه. ۲۲ مَرِدَن دَاد زَوَونِه: «هِينَ يَتِه از خِدَائِي صِدائِه،  
نا آدَمِي ای صِدائِه!» ۲۳ دَرِجا، خِداوَنَدِي يَتِه فِرْشِتَه هِيرُودِيسِي بَزو، هِينِسِه گَه  
خِدارِه جَلال نَداوه. آزما كِرمِيشُون وي تَنِ بَخَارِدَنَه وَ وي بَمِرَدَه.

۲۴ وَلَى خِدَائِي كَلام وَيِشَّر وَيِشَّر پِش شِيه وَ پَخَش وَوَنِسِه.

۲۵ وَخَتِ بَرَنَابَا وَ شَائُول شِي مَأْمُوريَّتِه تُوم هَاكِرِدَنَه، اورَشَلِيمِي جَاهِيَّه دَكِرِسِنَه و  
يُوحَنَاء مَعْرُوف بِه مَرْفُوس هَم شِي هَمَرا بِيارِدَنَه.

۱۳

## بَرَنَابَا وَ شَائُولِي سَفَرِ إِنجِيلِي بِيغِمِي سِه

آنطاكيَّه ای كَلِيسيَّيِي دِلَه مَلَمِين وَ پِيغمِيرِن دَوِينَه: بَرَنَابَا، شَمَعُون مَعْرُوف بِه  
نِيَّجر، لوكيَّوس قِيرَوانِي، مَنَائِن گَه هِيرُودِيسِ حاكِمي نَاثَنِي بِرار وِه، وَ شَائُول.  
۲ موقَه ای گَه وَشُونِ روزِه وِنه و دِ خِدارِه پَزِيشَش كِرِدَنَه، روح الْقُدُس بُتَّه:  
«بَرَنَابَا وَ شَائُول اونَ كَارِي سِه گَه مِن وَشُونِه دَعَوت هَاكِرِدَمِه، سِيوا هَاكِنَينَ.»

آزما، بعد از روزه و دعا، اون دتایی سر دس بِشَتِّنَه و وِشُونَه سفری سه راهی هاکِرِدِنَه.

## برنابا و شائلو قبرسی دلله

هینجوری، اون دتا گه روح القُدُسی طرفی جا برسانی بوه ونه، سلوکیه ای بندری سه بوردنَه و اوچه ای جا گشتی ای همرا قبرسی سه برسینه.<sup>۰</sup> وختی سلامیسی شهری دلله بوردنَه، یهودینی عبادتگاهایی دلله خدایی گلام اعلام هاکِرِدِنَه. اونان "یوحنای" معروف به "مرقس" شی همرا بورد ونه تا وشونه کمک هاکِنَه.

وشن دشته جزیره ره بگرسنَه تا پافوسی شهری سه برسینه. اوچه یته یهودی مردی گه وی اسم باریشو وه ره بئنیه گه دردرو پیغمبر و جادوگر وه.<sup>۷</sup> وی رومی فرموندار سرگیوس پولسی رفق وه. فرموندار گه عاقل مردی وه، برنابا و شائلو شی گفا بخونیسه، چون خاییه خدایی گلام بِشَتِّنَه.<sup>۸</sup> ولی اون جادوگر گه وی اسمی معنی عالم وه وشونی همرا مخالفت هاکِرده و تقلا کرده نلیه فرموندار ایمون بیاره.<sup>۹</sup> ولی شائلو، گه وره پولس هم گتنه، روح القُدُسی جا پر بوه، اون مردی ای چشی دلله ره هارشیه و بُته:<sup>۱۰</sup> «توو ای ابلیسی وچه، تورو ای دشته خبیهای دشمن، ای گه مکرو فریی جا پری، از هینگه خداوندی راسی راه ره کج هاکنی دس نکشني؟<sup>۱۱</sup> دن گه خداوندی دس تی بزوئنی سه تی سری ور دره. آساکور وونی و تا چن وخت آفتاتِ نوینی.»

درجا، وی چش تیره و تار بوه، شی دور چرخیسه و یئفری دمال گریسه گه وی دس بیره و راه ورده هم هاده.<sup>۱۲</sup> وختی فرموندار هین جریان بئنیه، ایمون بیارده، چون تعلیمی گه خداوندی باره داونه ای جا بهت هاکرد وه.

## پولس و برنابا آنطاکیه ای دلله

پولس و وی همراهن دریابی راهی جا، از پافوس پرجه ای سه بوردنَه گه پامفیلیه ای منطقه ای دلله وه. ولی اوچه یوحنای معروف به مرقس وشونی جا سیوا بوه و اورشلیمی سه دگریسه.<sup>۱۴</sup> ولی وشن پرجه ای جا رد بونه و آنطاکیه پیسیدیه ای منطقه ای سه برسینه. مقدس شنبه روز، عبادتگاهی دلله بیمونه و هینیشتنه.<sup>۱۵</sup> بعد از هینگه تورات و پیغمبری نوشتیه ره بخونیسه، عبادتگاهی رئیسن وشونی سه پیغم برسانینه و بُته: «برارن، اگه گبی دارنی گه مردن تشویق کنه، بئین.»

۱۶ پُلُس هِرِسا و دَسِی هَمِرا اشاره هاکِرده، بُتِه: «ای یَهُودِی مَرِدِن، و شما ای خِدَا تَرِسِن، گوش هادین!<sup>۱۷</sup> هَيْن یَهُودِی قومِ خدا، آمِه پِيرِنِ انتخاب هاکِرده، آمِه قوم اون موقه ای که وشون مصری ملک دِله غَرِيب وِنه ره سَرِيلَن هاکِرده، و قَوْتِي هَمِرا وِشُونِه اون ملکی جا دیرگا بِيارِده،<sup>۱۸</sup> و نزیک چهل سال صحرایی دِله وِشُونِه تَحِيل هاکِرده.<sup>۱۹</sup> وی بعد از هَيْنِگه هَفْتا قوم گه گَنْعَانِي دِله دَوِنه ره از بِين بَورِده، اوْنِي مِلَكِ وِشُونِه إِرثِيه هادا.<sup>۲۰</sup> هَيْن جريان حِدُود چهار صد و پنجاه سال طول بَكْشِيه.

«بعد آز اون، خدا تا سَمَوئيل پِيغَمْبَرِي دوره، داورِن وِشُونِه هادا.<sup>۲۱</sup> آزما وِشُونِيَّتِه پادشاه بَخَايِسِنِه و خِدا، شائول، قِيسِي رِيکا، بنیامینی قَبْيلَه ای جا ره وِشُونِه هادا، گه چهل سال حِكْومَت هاکِرده.<sup>۲۲</sup> بعد از هَيْنِگه شائول برکنار بَوه، داوود انتخاب هاکِرده تا وِشُونِي پادشاه بَوون، و وی باره شهادت هادا و بُتِه: «مِن داوود پسی ای رِيکا ره، مَرِدِي بَتِئِمه گه خیلی می دِل نِيشِنِه، وی دِشِته می خاَسِه ره بِيجا آرنِه».

«۲۳ خِدا طِبَق شِي وَعِده، هَيْن مَرِدِي ای نَسْلِي جا، یَهُودِي قومِ سِه بُتِه نِجَات دهندِه يعني عِيسِي ره بِيارِده.<sup>۲۴</sup> پِش از هَيْنِگه عِيسِي بِيئِه، يحيى دِشِته یَهُودِي مَرِدِنِي سِه غِسل تَعمِيدِي توِيه ره اعلام کِرده.<sup>۲۵</sup> وَختِي يحيى شِي خِدمَتِ تُوم کِرده، بُتِه: «مِنِه کي دِنِنِي؟ مِن وِي نِيمِه، بَلَگِي وی بعد از مِنِ إِنه و مِن حَتَّى لايق نِيمِه وی كُوشِي بَنَه واهاكِنِم».

«۲۶ ای بِارِن، ای ابراهيمی وَچِيله ای نَسْل، و ای خِدَا تَرِسِنِي گه شِمه مِن دَرِنه! هَيْن نِجَاتِي پِيغَمْبَرِي امِسِه تَرسانِي بَوه.<sup>۲۷</sup> چون اورشليمی مَرِدِن وِشُونِي گَتِت عِيسِي ره نِيشناسِينِه، و پِيغَمْبَرِي بُتِه ايشونِه گه هر مِقدَس شِنِه وِشُونِي سِه بَخُونِس وَونِسِه ره نِفَهِمِسِنِه. وِشُون وی مَحْكُوم هاکِرده هَمِرا پِيغَمْبَرِي بُتِه ايشونِه آنِجام تَرسانِينِه.<sup>۲۸</sup> با هَيْنِگه وِشُون هِيج ذَلِيلِي وی بَكُوشتنِي سِه نَنْگِيَّتِنِه، پِيلَاسِي جا بَخَايِسِنِه وِره اعدام هاکِنِه.<sup>۲۹</sup> وَختِي دِشِته اونچِي گه وی باره بَنوشت بَوه وِره، آنِجام هادانِه، وِره صَلِيلِي جا چِر بِيارِدنِه، مقبره ای دِله بِشِتِنِه.<sup>۳۰</sup> ولی خِدا وِره مِردِگُونِي جا زِينِه هاکِرده.<sup>۳۱</sup> خيلی روزا عِيسِي شِره اونانِي سِه گه وی هَمِرا جَلِيلِي جا اورشليمی سِه بِيمو وِنه ظاهر هاکِرده، گه آلم وِشُون قومِ سِه وی شاهِدِنِنِه.

«۳۲ آسا آما هَيْن خَوَر خِش شِمار دِمي گه خِدا اونچِي ره گه آمِه پِيرِن وَعِده هادا وَه،<sup>۳۳</sup> عِيسِي زِينِه هاکِرَدَنِي هَمِرا، آمِسِه گه وی وَچِيلِي وَفا هاکِرده.

هَمُونجور گه دِوْمِين مَزْمُوري دِلِه بَنُوشْت بَوِه:  
”تو می ریکانی؟“

آمرز، مِن تِرِه مولود هاکِرِدِمه.“

«<sup>۳۴</sup> خِدا وِرِه مِرْدَگُونِي جا زِينَه هاکِرِدِه تا دِ فسادِ سِه نِگِرِدِه، خِدا هَينجور  
بَيْنه:

”مِن مِقْدَس و مِطْمَئِن بَرَكَات  
گه دا وَوِد وَعِدِه هادا بَوِه،  
شِمار دِمه.“

وَهَمِينجورَم يَت دِيرَ مَزْمُوري دِلِه گِنه:  
»تَوَوِيلَنِي تِي مِقْدَس،  
فسادِ بَوِينِه.“

<sup>۳۶</sup> دا وَوِد بعد از او نگه خِدای اِراده اى هَمِرا شِي دوره اى مَرْدَن خِدمَت  
هاكِرِدِه، پِمرِدِه و شِي آجَدَادِ مِلحَق بَوِه، وَ فِسادِ بَيْنه. <sup>۳۷</sup> وَلى او نیگه خِدا وِرِه  
زِينَه هاکِرِدِه، فِسادِ بَيْنه.

<sup>۳۸</sup> پِس، اى بِرَارِن، دِتَّين گه هَيْن مَرْدِي اى طَرِيقِي جا گِناهِنِي آمِرِيش شِمارِ  
اعلام وَوِنه. <sup>۳۹</sup> آسا هِر کِي عِيسِي رِه اِيمُون بِيارِه، تو سِطِ وي صالح بِشما رسِ  
وَوِنه، هِر او نچِي اى دِلِه گه نَتَّنِسِنِي تو سِطِ مو سَايِ شَريِعَت صالح بِشما رسِ  
بَوَوِئِن. <sup>۴۰</sup> پِس مِواظِب وَوِئِن پِيغَمْبَرِنِي هَيْن بَنُوشْت شِمه سَرَنِيه گه گِنه:

»هَارِشِين، اى كِسَايِي گه مِزاغِ چِينِي،  
پِهْت هاکِنِين و نابُود بَوَوِئِن،  
چُون شِمه روزِگارِي دِلِه كَاري كِمَه،  
گه هِر چِي او نِه شِمِسِه تعريف هاکِنِين  
هِيج وَخت باور نِكِينِي.«

وَختي پُولُس و بِرَنَابَا عِبَادَتَگاهِي جا دِيرَگا شِيونِه، مَرْدَن وِشُونِي جا خَواهِش  
هاكِرِدِنه گه شِنِيه بعدِي هِم هَيْن جَريَانِي بَارِه وِشُونِي سِه گِب بَزِين. <sup>۴۲</sup> بعد از  
هَيْنِگه جَمَاعَت عِبَادَتَگاهِي جا بُورِدِنه، خِيلِي از يَهُودِين و اوْن خَداپَرَستِ مَرْدَن  
گه يَهُودِي بَوِه وِنه، پُولُس و بِرَنَابَايِي دِمال راه دَكِتِينه. پُولُس و بِرَنَابَا هَيْن دَسِه  
اى هَمِرا گِب بَزُونِه و وِشُونِه تَشْويقِ كِرِدِنه گه خِدای فيضِي دِلِه إِدامِه هادِين.

<sup>۴۳</sup> شِنِيه بَعْدِي، جَدُودَا، دِشِته شَهِري مَرْدَن جَم بَوِنه تا خَداوَندِي گَلامِ  
بِشُينِ. <sup>۴۴</sup> وَلى وَختي يَهُودِين جَماعَتِي شُونِه بَئِينِه، حَسُودِي اى جا پِر بَوِنه و بِي

حِرمتی ای هَمَرا هَر چِی پُولس گِتَه ره مِحالَفَت کِرَدِنَه.<sup>۶۷</sup>  
آزما پُولس و بَرَنَابَا جِرَأَتِی هَمَرا بُنْتَنَه: «لَازِم وَه خِدَای گَلام بِش از هِمَه  
شِمِسَه بُنْتَه بَوَونَن. وَلَی وَخْتَی اوَنَه رَد هاکِرَدِنَه و شِرَه زَنْدَگَی آبَدَی ای لَایق  
نَئُونِسَنِی، پَس آَلَن آما غِيرِ يَهُودِيَّن سَمَت شَوْمِی.»<sup>۷۸</sup> چون خِداونَد آماِره  
هَيَنجُور بُنْتَه گَه:

«مِن تِرِه غِيرِ يَهُودِيَّن سَه نُور بَسَاتِمَه،  
تا نِجَاتِ دِنِيَّانِي چَهَار سُوك بَرِسانِي.»

وَخْتَي غِيرِ يَهُودِيَّن هَيَنجُور بُنْتَنِه، خِشَال بَوَونَه و خِداونَدِي گَلام حِرمَت  
بُنْتَنِه، و اونانِيَّه زَنْدَگَیِه زَنْدَگَیِه، وَخَشَال بَوَونَه و خِداونَدِي گَلام حِرمَت  
هَيَنجُورِي خِداونَدِي گَلام دِشَتَه اوَن مَنْطَقَه ای دِلَه دَبِيَّتَه.<sup>۷۹</sup> وَلَی يَهُودِيَّن،  
مِتَعَصِّب و سَرِيشَنَاسِ زَنَاكِينَ و شَهْرِي مَرِداكِينَ گَه رَهْبَر وِنَه ره آنْتِريِك هاکِرَدِنَه و  
وِشُون پُولس و بَرَنَابَا ره آذِيت و آزار هاکِرَدِنَه. پَس پُولس و بَرَنَابَا ره هُون مَنْطَقَه  
ای جا دِيرَگا هاکِرَدِنَه.<sup>۸۰</sup> وِشُون هَم اوَن شَهْرِي خَاكِ شَي لِينَگَي جا هِتِكَانِيَّه و  
قوَنِيه ای شَهْرِي سَه بُورَدِنَه.<sup>۸۱</sup> شَاكِرَدِن روح الْقُدُس و خِشَالِي ای جا پِر وِنَه.

۱۴

## پُولس و بَرَنَابَا قَوَنِيه ای دِلَه

اپُولس و بَرَنَابَا قَوَنِيه ای شَهْرِي دِلَه هَم يَهُودِي عِبَادَتِگَاهِي دِلَه بُورَدِنَه و  
جُورِي گَب بَزوَنَه گَه خِيلَى از يَهُودِيَّن و يُونَانِيَّن ايمون بِيارِدِنَه.<sup>۸۲</sup> وَلَی يَهُودِيَّن گَه  
ايمون نِيَارَد وِنَه، غِيرِ يَهُودِيَّن آنْتِريِك هاکِرَدِنَه و وِشُونِي فَكِر عَلَيْه بِيارِن، مَسْمُوم  
هاکِرَدِنَه.<sup>۸۳</sup> پَس پُولس و بَرَنَابَا خِيلَى زِمَن اوَجَه بَمُونِسَنِه و جِرَأَتِي هَمَرا خِداونَدِي  
سَه گَب بَزوَنَه، خِداونَدِي گَه وِشُونِه قِوَّت هَادَا تا نِشُونِه هَا بِيارِن و مُعَجزَاتِ  
هاكِينَ، هَيَنجُورِي شَي فيض بَخِش بِيَغِم تَأْيِيد كِرَدَه.<sup>۸۴</sup> اوَن شَهْرِي مَرِدن دِ دَسِه  
بَوَونَه؛ يَه دَسِه يَهُودِيَّن طَرفَدار بَوَونَه و يَه دَسِه رَسُولِيَّن طَرفَدار.<sup>۸۵</sup> وَخْتَي  
غِيرِ يَهُودِيَّن و يَهُودِيَّن شَي گَت گِتَه ای هَمَرا تَصْمِيم بَيَتَنَه گَه پُولس و بَرَنَابَا ره  
آذِيت هاكِينَ و سَنَگَسَار هاكِينَ،<sup>۸۶</sup> پُولس و بَرَنَابَا هَيَن جَريَانِي جا خَوَرَدار بَوَونَه،  
لِسْتَه و درِبه ای سَه گَه ليِكَائُونِيَّه ای شَهْرِيَّه جا وَه، وَ اوَن دور و اطْرَافِ مَنْطَقَه  
فِرار هاکِرَدِنَه.<sup>۸۷</sup> وَ اوَجَه خِدَای خَوَرِ خَش اعلام کِرَدِنَه.

پُولس و بَرَنَابَا لِسْتَه ای دِلَه

لِسْتَرِه ای دِلَه يَيْه مَرْدِي نِيَشْت وِه گَه تَنْتِسِه شِي لِينِگِ دِكَت هَادِه و هَيْچ  
وَخْت راه نَشِيوه، چون مَادَر زَادِي چِلَخ وِه.<sup>٩</sup> وَخْتِي گَه پُولُس گَب زَوَوه، وي  
گَوش دَاوه. پُولُس وِره زِل بَزو و بَئِيه هَيْن ايمِونه دارِنه گَه شَفَا يَيره.<sup>١٠</sup> پُولُس  
بِلِن صِدَابِي هَمَرا وِره بُتِه: «شِي لِينِگِ سَر رَاس هِرس!» اون مَرْدِي شِي جَايِ سَر  
پِرسا و راه دِكَتِه.

وَخْتِي مَرِدِن اونِچِي گَه پُولُس هَاكِرد وِه رِه بَئِينِه، ليِكائُونِي اى زَوَونِي هَمَرا  
داد بَزَونِه: «خِداين آَدمِي اى تَرا آَمِه مِين چِر بِيمُونِه!»<sup>١٢</sup> وَشُون بَئِينِه بَرَنَابَا  
زَئُوس، و پُولُس 'هِرمِسِه'. چون پُولُس وِه گَه گَب زَوَوه.<sup>١٣</sup> زَئُوسِي كاهِن گَه وي  
مَعَبَد شَهْرِي دَرَوازِه اى دِيرَگا وَرِوه، چَن تا گُو و چَن دَسِه گُل شَهْرِي دَرَوازِه اى  
قر بِيارِده، وي و جَمَاعَت خَايِسِينه وِشُونِي سَه قَرَوْنِي هاكِينِ.

ولِي وَخْتِي اون دِتا رَسُول، يَعْنِي بَرَنَابَا و پُولُس، هَيْن كِفَر بِشُنْسِينِه، شِي يَقِه  
رِه چَاك هَادِانِه و جَمَاعَتِي دِلَه بُورِدِنِه، داد بَزَونِه گَه:<sup>١٤</sup> «إِي مَرِدِن، چِه  
هَيِنِجُور كِينِي؟ آما هَم هِتِي شِمَه تَرا، آَدمِمِي. آما خَوَر خَشِ شِمارِ دِي تا هَيِن  
بِيخِدِ كارِي جا دَس بَكِشِين و زَيِّنِه خَدارِه ايمِون بِيارِين گَه آَسمُون و زَمِين و درِيَا  
و اونِچِي گَه اونِانِي دِلَه دَرِه رِه، خَلَق هَاكِرِده.<sup>١٥</sup> قَبَلًا خِدا دِشِتِه قومِيشُونِه شِي  
حال وِل هَاكِرِده گَه هَر كِديم شِي راهِي پِي بُورِن،<sup>١٦</sup> ولِي با هَيِن حال شِره بِي  
شَهادَت نِشتِه، وي آَسِموَنِي جا وارِش بَرِسَانِين و پِر بَارِ فَصِلَهَايِي بِبخشِينِي هَمَرا،  
شِمارِ خَبِي هَاكِرِده، خِيلِي خِراكِ شِمارِ هَادَا و شِمَه دِل خِشالِي اى جا پِر  
هَاكِرِده.»<sup>١٧</sup> حتِي هَيِن گَبَايِ هَمَرا هَم، وِشُون سَخْتِي اى هَمَرا بَتِنِسِينِه مَرِدِنِي  
قَرَوْنِي هَاكِرِدنِي دَم بَيرِن.

ولِي يَهُودِينِي، آنطاكيِه و قُونِيه اى شَهْرِي جا بِيمُونِه و مَرِدِن شِي هَمَرا  
هَمَدَس هَاكِرِدنِه، پُولُس سَنْكَسَار هَاكِرِدنِه و هَيِن گَمُونِي هَمَرا گَه بَمِرِدِه، وِره  
شَهْرِي جا دِيرَگا بُورِدِنِه.<sup>١٨</sup> ولِي وَخْتِي شَاكِرِدنِه وي دُور جَم بَونِه، پُولُس پِرسا و  
شَهْرِي سَه دَكِريِه. فَرِدَاي اون روز، وي و بَرَنَابَا دِريِه اى شَهْرِي سَه راه دِكَتِنِه.

### آنطاكيِه اى سَه دَكِريِن

وِشُون اون شَهْرِي دِلَه هَم خَوَر خَش اعلام هَاكِرِدنِه و خِيلِيا رِه عِيسِيَايِي  
شاگِرد هَاكِرِدنِه. آزما لِسْتَرِه و قُونِيه و آنطاكيِه اى سَه دَكِريِنِه.<sup>٢٠</sup> اون شَهْرِي  
دِلَه شَاكِرِدنِه جَان قَوَّت هَادِانِه، وِشُونِه تَشْويق كِرِدنِه شِي ايمِونِي دِلَه بَمِونِن و  
تصِيقَت كِرِدنِه گَه «ونِه خِيلِي مِصِيبَتِه رِه تَحمِيل هَاكِنِيم تا خِدَابِي پا دَشَاهِي اى

دِلَه بُورِيم.»<sup>۲۳</sup> وِشون هر کلیساپی دِلَه مشایخی ره ایماندارِنی سِه بِشِتِنِه و دِعا و روزه ای هَمِرا وِشونه خِداوندی گه وِره ایمون بیارَد وِنه ای دَس، بِسپارِسِنَه.<sup>۲۴</sup> آزما پیسیدیه ای منطقه ای جا بِگِذشتِنِه و پامفیلیه ای منطقه ای دِلَه بورِدِنَه،<sup>۲۵</sup> وِشون پِرجه ای دِلَه خِدایی گلَام تعلیم هادانِه و اوِجه ای جا آتالیاپی سِه بورِدِنَه.<sup>۲۶</sup>

آتالیاپی جا گَشَتِ ای هَمِرا آنطاکیه ای سِه دَگِرسِنَه، هَمِوجِه گه ایماندارِن پولُس و بَرَنابا ره خِدایی فیضی دَس بِسپارِس وِنه تا اون کاری ره هاکِنَن گه آلن اوْنه آنجام هادا وِنه.<sup>۲۷</sup> وَختی پولُس و بَرَنابا اوِجه بَرسِنِه کلیساپی آدَمِنِ جَم هاکِرِدِنَه، ای وِشونی سِه بُتِنِه گه خِدا وِشونی هَمِرا چیها هاکِرِدَه و چَقِی ایمونی دَرِ غیرِ یهودینی سِه پی هاکِرِدَه.<sup>۲۸</sup> آزما شاگِرِدِنی هَمِرا خِیلی زِمن اوِجه بَمُونِسِه.

۱۵

## اورشلیمی شورا

۱) ولی چَن نَفر یهودیه ای منطقه ای جا آنطاکیه ای سِه بیمونه. وِشون بِرارِن تعليِم داوِنِه گه: «اگه طِبِق موسایی شَریعت خَتنِه نَووئین، نَتِنْنِی نِجات بَیرِین.»<sup>۲</sup> پس وَختی پولُس و بَرَنابا خِیلی وِشونی هَمِرا مخالفَت و بَحث هاکِرِدِنَه، هَینجور قرار بِشِتِنِه گه اون دِتا چَن نَفر دَبِیرِی هَمِرا گه وِشونی جا وِنه اورشلیمی سِه بورِن و هَین قضِیه ره رَسولِن و مشایخی هَمِرا دَر مِن بِلِن.<sup>۳</sup> پس کلیسا وِشونه راهی هاکِرِدَه؛ وِشون وَختی دَفینیقیه و سامِرِه ای جا رَد وَونسِنَه، هَینی باَرِه گه چَتِي غیرِ یهودین ایمون بیارِدِنِه گَب بَزَونِه و دِشِتِه بِرارِن هَین خَورِی جا خِیلی خِشالی هاکِرِدِنَه.<sup>۴</sup> وَختی اورشلیم بَرسِنِه، کلیسا و رَسولِن و مشایخ وِشونی پِسواز بیمونه. پولُس و بَرَنابا هر اوْنچِی خِدا وِشونی دَسی هَمِرا هاکِرِد وَه ره، وِشونه بُتِنِه.<sup>۵</sup> ولی بعضی از عِلمای فِرقَه فَرِیسِی گه ایمون بیارَد وِنه، پِرسانِه، بُتِنِه: «واجِبِ گه وِشون خَتنِه بَوون، و وِشونه دَستور هادَن گه موسایی شَریعَت دارِن.»<sup>۶</sup>

۷) پس رَسولِن و مشایخ جَم بَونِه تا هَین قضِیه ره بَرِرسِی هاکِنَن. بعد از هَینگَه خِیلی بَحث هاکِرِدِنَه، سَرآخَر پِطُرس پِرسا و وِشونه بُتِنِه: «ای بِرارِن، شما دِنِنِی گه اوَّلين روزایی دِلَه، خِدا مِنِه شِمِه مِنِنِ انتِخاب هاکِرِدَه تا غیرِ یهودین مِنِ زِوونی جا إنجلیلی بِیغِم بِشُنِنَه و ایمون بِرارِن.<sup>۸</sup> وَخِدایی گه دِلَی جا خَور دارِنِه وِشونی سِه شهادت هادا، وَروح الْقُدُسِ وِشونه هادا، هَمِونجور گه آمارِه هادا.

<sup>۹</sup> خِدا وشونی مِین و آمِه مِین هیچ فرق نِشتَه، بلگ ایمونی خاطری، وشونی دل پاک هاکِرده.<sup>۱۰</sup> پس آسا چه خداره آزمود کِنُی و یته یوغ شاگردنی گردن لِنی گه نا آما بتِنسی اونه بِکشیم، نا آمِه پیرن؟<sup>۱۱</sup> چون آما ایمون دارمی گه عیسای خداوندی فیضی همِرا نِجات بَیتَمی، همِونجور گه وشون هم بَیتَنَه.»

<sup>۱۲</sup> آزما دِشِتَه اونانیگه اوچه جم وِنه ساكت بونه و بَرنا با و پولسی گِب گوش هادانه. وشون نِشونه ها و مُعجزاتِ ره گه خدا وشونی دسی همِرا غیریهودینی مِین هاکِرد وِ ره، کِتَنَه.<sup>۱۳</sup> وختی وشونی گِب تُوم بَوه، یعقوب بُته: «ای بِرارن، می گِب گوش هادین!<sup>۱۴</sup> شمعون پطروس بُته گه چتی خدا اوَلین کش غیر یهودین لطف هاکِرده و وشونی دِله یته قوم شیسه انتخاب هاکِرده.<sup>۱۵</sup> هَین دِرس همِونیه گه عاموس پیغمبری کیتابی دِله بَنوشت بَوه:

<sup>۱۶</sup> «بعد آز هَین، گِردمه

و داودی کیمه گه لی بخاردِ ره آز نُو ساجمه؛  
یکش دیئر وی خرابی ره گِیرمه،  
واونه آوَل گشی ترا کِمَه،

<sup>۱۷</sup> تا اونانیگه آدمی نَسلی جا بجا بِمونسِنَه

و دِشِتَه غیر یهودین گه می اسم شی سَر دارِنَه، خداوندی دِمال بَگردن.  
خداوند گِنَه، خداوندی گه

<sup>۱۸</sup> هَین چیزا ره آز قدیم مَعلوم هاکِرده.»

<sup>۱۹</sup> پس می نظر هَینه، اونانیگه غیر یهودینی جا خِدای سمت گِردنِ ره، رَحْمَت نَدِیم.<sup>۲۰</sup> ولی وِنه یته نامه ای دِله وشونی جا بخایم گه بِتیشونی قروونی خراک، زنا، خفه بَوه حیوونتی گوشت و خونی جا دوری هاکِن. <sup>۲۱</sup> چون آز قدیم موسی هر شهری دِله کسایی ره داشته گه وِنه موعظه هاکِن، همِونجور گه هر مَقَدَسِ شَنبَه وی نوشتَه ایشونه عبادتگاهای دِله خونیه.»

### شورای نامه غیر یهود ایمانداری سه

<sup>۲۲</sup> پس رسولن و مشایخ دِشِتَه کلیساپی همِرا تصمیم بَیتَنَه شی دِله مرداکِنَی ره انتخاب هاکِن و وشونه پولس و بَرنا باپی همِرا آنطاکیه ای شهری سه بِرسانَن. پس یهودای معروف بِه بَرسابا و سیلاس گه بِرارنی دِله رَهبر وِنه ره، انتخاب هاکِردنَه.<sup>۲۳</sup> آزما یته نامه وشونی دس هادانه، گه بَنوشت وِه:  
از آما بِرارن هم رسولن و هم مشایخ،

غیریهود بِرارنی سه گه آنطاکیه، سوریه و کیلیکیه ای دِله درنی،  
سلام!

۲۴ از اوچه گه یشنیسی گسایی آمه مینی جا، بی هینگه آمه جا  
دَستوری دارن، بیمونه و شِمارشی گبی همرا نارحت هاکِردنِه، و باعث  
بُونه شِمِه فِکر پَریشون بَووه.<sup>۲۵</sup> پس آما یکدیل هینجور صلاح بَئیمی گه  
مرداکِنی ره انتخاب هاکِنیم و وشونه شی عزیزن، بَرنابا و پُولسی همرا،  
شِمِه وَرَبرسانیم،<sup>۲۶</sup> هین مرداکِنی همرا گه آمه خداوند عیسی مسیحی  
اسمی خاطری، شی جان شی دَسی دِله بِشتنه.<sup>۲۷</sup> پس یهودا و سیلاس  
شِمِه وَرَبرسانیمی تا گبی همرا شمارهین کارای جا خَوردار هاکِن. آما  
و روح القُدس هینجور صلاح بَئیمی گه باری شِمِه دوشی سَر نلیم، بِجز  
هینن گه ضرورینه<sup>۲۹</sup> بِتیشونی قِرروني خراک و خون و خَفه بَوه  
حیوونِنی گوشت وزنایی جا دوری هاکِنین. اگه هیننی جا دوری هاکِنین،  
خِبی. سلامت و وئین.»

۳۰ پس وشون راهی بَونه، آنطاکیه ای شهری سه بوردنِه. اوچه کلیسایی آدمِن  
جم هاکِردنِه، نامِه ره بَرسانینه.<sup>۳۱</sup> وختی وشون نامِه ره بَخونسینه، اون دِلگرمِه  
پیغمی جا خشال بَونه.<sup>۳۲</sup> یهودا و سیلاس هم گه پیغمبر وِنه، خیلی گبای همرا،  
پِرارِن تَشویق هاکِردنِه و قَوَّت هادانه.<sup>۳۳</sup> یهودا و سیلاس چن وخت اوچه  
بَمُونسینه، و آزما بِرارِن وشونه بِسلامت راهی هاکِردنِه تا شی بَرسانی ای وَر  
دِگردن.<sup>۳۴</sup> ولی پُولس و بَرنابا آنطاکیه ای دِله بَمُونسینه.<sup>۳۵</sup> وشون دیتر  
ایماندارنی همرا خداوندی گلام تعلیم داوِنه و اعلام کردِنه.

### پُولس و بَرنابا مِن اختلاف گِفِنه

۳۶ بعد از چن وخت، پُولس، بَرنابا ره بُتنه: «اون شهرای سه گه خداوندی  
گلام اوچه اعلام هاکِردمی، دِگردمی و بِرارِنی جا دیدن هاکِنینم تا بَوینیم چی  
وَضِعی دارِنه.»<sup>۳۷</sup> بَرنابا خایسه یوحنای معروف به مَرْقس هم وشونی همراه  
بوره،<sup>۳۸</sup> ولی پُولس صلاح نَئیه گسی گه پامفیلیه ای دِله وشونه تَنیا بِشتنه و  
شی همکاری ره إدامه نَداوه ره شی همرا بَورِه.<sup>۳۹</sup> اوچه پُولس و بَرنابا مِن  
بدجور اختلاف دَکِته گه همدیری جا سیوا بَونه. بَرنابا، مَرْقس بَتیه و دریایی  
راهی جا قبرسی سه بورِنه؛<sup>۴۰</sup> ولی پُولس، سیلاس بَتیه و بِرارِنی دَس هادا و  
خداوندی فیضی همرا سفری سه بورِده.<sup>۴۱</sup> پُولس وختی دِسوریه و کیلیکیه ای

جا َرَد وونِسَه، کلیسا ایشونه تقویت کِرده.

۱۶

## تیموتاوس، پُولس و سیلاس هَمراهی کِنَه

۱ پُولس اوَّل درِیه و آزما لِسْرَه ای شهری سه بورده. اوچه یته شاگرد گه وی ایسم تیموتاوس وه زندگی کِرده گه وی مار یهودی و ایماندار وه، ولی وی پیر یونانی وه. ۲ لِسْرَه و قونیه ای دِله ای بِرارِن وی خبی ره گِتَنَه.<sup>۳</sup> پُولس چون خایسِه وی سفری دِله ورِه هَمراهی هاکِنَه، یهودیی خاطری گه اون منطقه ای دِله زندگی کِردنَه، ورِه خَتِنَه هاکِرده، چون هَمِه دِنِسِنَه وی پیر یونانیه.<sup>۴</sup> وشون وختی یته شَهْری جا یَت دیَر شَهْر شیوِنَه، اون قانونای گه رسون و مشایخ اورشلیمی دِله بُت ونِه ره، مرَدِن گِتَنَه تا اونانِه رعایت هاکِنَن. پس، کلیسا ایشون ایمونی دِله قُوت گِتَنَه و هر روز وشونی تعداد ویشَر وونِسَه.

## پُولس مقدونیه ای مردی ای رویا رِه وینَه

آزما، وشون فُربِجیه و غَلَاطیه ای منطقه ای سرتاسَر پی بَزونَه، چون روح الْقُدُس وشونه آز هَینِنگه کلام آسیایی منطقه ای دِله بَرِسانَن منع هاکِرده وه.<sup>۷</sup> وختی میسیه ای منطقه ای دِله بَرِسینَه، تَقْلَا هاکِردنَه بیطینیه ای سه بورن، ولی عیسایی روح وشونه إجازه نَدَا.<sup>۸</sup> هَینِسَه، میسیه ای جا َرَد بَوَنَه و تروآسی شهری سه بوردنَه.<sup>۹</sup> شُوی موقه، پُولس رویایی دِله بَئَنَه گه یته مقدونیه ای مردی وی پِش اسَا و ورِه التماس کَنَه «مقدونیه ای سه بِرِه و آماره کِمک هاکِنَن.»<sup>۱۰</sup> پُولس وختی هَین رویا ره بَئَنَه، دَرَجا مقدونیه ای سه بوردمی، چون مِطمئن بَوِمی خِدا آماره داد هاکِرده تا إنجیلی خَوَرِخِش وشونه هادیم.

## لیدیه، ایمون آرنَه

۱۱ پس، گشتی ای هَمرا یکراست تروآسی شهری جا ساموثرکی ای جزیره ای سه بوردمی، و فردای اون روز نیاپولیسی سه بَرِسیمی.<sup>۱۲</sup> آز اوچه فیلیپی شهری سه بوردمی گه یته از شهرایی وه گه رومین اوچه زندگی کِردنَه و مقدونیه ای خاکی دِله دَوِه. وَچَن روز اون شَهْری دِله بَمُونِسَمی.

۱۳ مِقدَّس شنبه ای روز شَهْری جا دِیرگا بِيموی و یته روخِنَه ای ور بوردمی، هَین إنتظاری هَمرا گه اوچه یَجا دعاَیی سه دَرَه. پس هنیشتمنی و زَنَانِکَنَنی گه

اوچه جم بَوَه وَنَه اى هَمْرَا گَب بَزُومِي.<sup>۱۴</sup> وِشونِي مِين يَيَّه خَدَاپِرسِ زَنَا تِيَاٰتِيرِي ای شَهْرِي جا دَوَه گَه آمِه گِب گُوش داوه. وي اِسْم لِيْديه وَه وَأَرْغُونِي پارچه گَه خَيلِي گُرون وَه رَوْتَه. خَداوَند وَي دِل وا هاکِرده تا پُولُسِي پِيغِم گُوش هاده.<sup>۱۵</sup> وَخْتَي لِيْديه شَي خِنْوَادِه اى هَمْرَا غِسْلِ تَعْمِيد بَيَّته، خِيلِي اِصرار هاکِرده و آمارِه بُتَّه: «آگَه باَور دَارِنِي گَه خَداوَند ايمون بِيارِدِه، بيئِين وَمِي خِنْه اى دِلَه بَمُونِين.» سَرَّاَخَر وَي خَاسِه اى تَسْليِم بَوِمي.

## پُولُس و سِيلَاس زِينَدونِي دِلَه

ایكَش اون محلِي گَه هَمِيش دِعا كِرِدِمِي شِيَومِي، يَيَّه كِلْفَت وَرَبَخَارِدِمِي گَه غَيْبَكَوي روح داشتِه و فالِگَيرِي اى هَمْرَا شَي آربَابِن خِيلِي سود رَسَانِيه.<sup>۱۷</sup> وي آما و پُولُسِي دِمال ايمو و دادِي هَمْرَا گَتَّه: «هَيْن مَرْدَاكِنِن، خِدَاي مَتعالِي خَادِمِنِه و نِجَاتِي راه رَه شَمَارِ اعلام كِتَّنه.»<sup>۱۸</sup> وي خِيلِي روزا هَيْنجُور كِرده. سَرَّاَخَر بُولُسِي صَبِير سَر بِيمو و دَكَرِسِه اون روحيشونِه بُتَّه: «بَه اِسِم عِيسَى مَسِيح تَرِه دَسْتُور دِمِه هَيْن كِيجَايِي جا دِيرِگا بَيَّئِ!» هَمْمُون دَم، روحيشون وِيجا دِيرِگا بِيمو.<sup>۱۹</sup> ولَى اون كِلْفَتِي آربَابِن وَخْتَي بَيَّنه وِشونِي كَسب و كَاسِبِي به باد بورِده، بُولُس و سِيلَاس بَيَّنه وِشونِه سَرگَش هاکِردنِه و شَهْرِي مِيدُونِي دِلَه رَئِيسِي قَرَبَورِدِنِه.<sup>۲۰</sup> پَس وِشونِه قاضِيَّي وَر بِيارِدِنِه و بُتَّنه: «هَيْن مَرْدَاكِنِن يَهُودِينِه و آمِه شَهْر آشوب بَكِشِينِه.<sup>۲۱</sup> رَسَم و رُسُومِي ره تَبْلِيغ كِتَّنه گَه اوْنَانِي قَبُول هاکِرَدَن و بِجا بِيارَدَن آما رومِيَّي سِه جاپِيز نِيَه.»<sup>۲۲</sup> مَرْدِن بُولُس و سِيلَاس هَجُوم بِيارِدِنِه وِشونِي هَمْدَس بَونِه. و قاضِين دَسْتُور هادِنِه وِشونِه ليواسِ در بِيارِن وِشونِه چُو بَزِين.<sup>۲۳</sup> وَخْتَي وِشونِه خِيلِي چُو بَزُونِه، وِشونِه زِينَدونِي دِلَه دِيم بَدانِه و زِينَدونِبُونِه دَسْتُور هادِنِه خِيلِي وِشونِه مواظِب وَوَئِه.<sup>۲۴</sup> وَخْتَي زِينَدونِبُون هَيْن دَسْتُور بَيَّته، وِشونِه دِلَه دِيمِي زِينَدونِي دِلَه بَورِده وِشونِليِنِگ دار گِينَگه اى گَش رَنْجيَلِي هَمْرَا دَوَسِه.<sup>۲۵</sup>

نصفِ شُو، بُولُس و سِيلَاس دِ دِعا كِرِدِنِه و سُرُودِي هَمْرَا خَدارِه پَرسِيش كِرِدِنِه و بَقِيه زِينَدونِين هَم وِشونِه گُوش داونِه<sup>۲۶</sup> گَه يَدَفِه يَتَّه گَتَّه زَمِين لَرَزَه ذَكِرَتَه، جورِيَّه زِينَدونِي پِي لَرَزَه ذَكِرَتَه و دَرَجا زِينَدونِي دَريشون وا بَوَه و دِشَتِه رَنْجيَلِيشون وا بَونِه.<sup>۲۷</sup> زِينَدونِبُون وِيشار بَوَه، وَخْتَي زِينَدونِي وا بَوَه دَر بَئَيَه، شَمَشِير بَكِشِيه تا شِره بَكُوشِه، چون خِيال كِرده زِينَدونِي ايشون فِرار هاکِرَدَنِه.

۲۸ قَلِيْ پُولُس دادی هَمَرا، بُتْه: «شِرِه صَدِمِه تَزِنْ گَه آما هَمِه اِيجِه دَرمِ!»  
۲۹ زِينِدونبُون لَمِپاچِيشونه بَخَايسِه و هُولِي هَمَرا زِينِدونی دِله بُورِده و هَمونجور  
گَه ترسِي جا لَرِزِسِه پُولُس و سِيلَاسِي لِينِگ دَكتِه. ۳۰ آزِما، وِشونه ديرِگا بِيارِده و  
پُيرِسيه: «آقايون، چِي هاكِنِم تا نِجات بِيرِم؟»

۳۱ وِشون چِواب هادانِه: «عِيسِي مَسيح خِداونِد ايمون بِيار گَه تَوَو و تِي  
خِنِواهِ نِجات كِيرِنِي.» ۳۲ آزِما خِداونِدي كَلام ويِسِه و دِشِته اوَنانيگَه وي خِنه  
اي دِله دَونِه اي سِه، بُتْه. ۳۳ هَمُون موقِه آز شُو، زِينِدونبُون وِشونه ديرِگا بِيارِده،  
وِشونِي رَخِيم بَشُورِده، و دَرجَا وي و دِشِته وي خِنِواهِ تَعميد بَيَتنِه. ۳۴ وي  
وِشونِه شِي خِنه بَورِده و وِشونِي سِه سِفره پَهَن هاكِرِده. وي و دِشِته وي خِنِواهِ  
آز هَيِنِگَه خِدارِه ايمون بِيارِد وِنه خِيلِي خِشال وِنه.

۳۵ قَلِي وَختِي روز بَوه، قاضِين مأمورِي زِينِدونبُون وَر بَسانِينِه، بُتْنِه: «اون  
مرداكِنِ آزاد هاكِن!» ۳۶ زِينِدونبُون پُولُس هَيِن پِيغِمي جا خَورِدار هاكِرِده و بُتْنِه:  
«قاضِين دَستور هادانِه گَه شِمار آزاد هاكِنِم. پس الَّن ديرِگا بِيئِن و بُورِين  
پِسلامت.»

۳۷ قَلِي پُولُس وي چِواب بُتْه: «آما گَه رومِي تابعيتِ دارِمِ ره بِي مِحاكمِه و  
همِه اي چِشي وَر چُو بَزوِنه و زِينِدونِي دِله دِيم بِدانِه. آسا خَاينِنه يواشكِي آمارِه  
آزاد هاكِنِ؟ اصلَاء! بِل شِي بِيئِن و آمارِه هَيِيجِه اي جا ديرِگا بِيارِن.»

۳۸ مأمورِي هَيِنِه قاضِين بُتْنِه، وِشون وَختِي بِشُنُسِينِه پُولُس و سِيلَاس رومِي  
تابعيتِ دارِنه، خِيلِي بِترسِينِه ۳۹ پس بِيمونِه و وِشونِي جا عذرخواهِ هاكِرِدِنه و  
تا زِينِدونِي ديرِگا وَر وِشونِه هَمِراهِ هاكِرِدِنه، خواهِش هاكِرِدِنه گَه شَهري جا  
بُورِين. ۴۰ وِشون بعد آز هَيِنِگَه زِينِدونِي جا ديرِگا بُورِدِنه، ليديه اي خِنه اي سِه  
بُورِدِنه. اوِجه بِرارِن بَئِنِه و وِشونِه تَشويق هاكِرِدِنه. آزِما اوِجه دَرِي بُورِدِنه.

۱۷

## پُولُس و سِيلَاس تِسالونِيكي اي دِله

۱ پُولُس و سِيلَاس آمفِيپولِيس و آپولونِيابِي شهرِي جا بِيگِذِشتِنِه و تِسالونِيكي  
اي شهرِي سِه بِيمونِه، گَه اوِجه يَهودِينِي عِبادتَگاه و ۲ پُولُس طِيق شِي عادت  
عِبادتَگاهِي سِه بُورِده، وي سِه تا مِقدَس شَنبِه وِشونِي هَمِرا مِقدَس نِوشِته هَاي  
جا بَحث كِرِده ۳ و توضِيح دَاوِه و دَليل آرِده گَه ويِسِه مَسيح عذاب بَكِيشِه و  
مِردِگونِي جا زِينِه بَوون. وي گِتْه: «هَيِن عِيسِي گَه وِره شِمارِ اعلام كِمَه، هَمُون

مَسِيحٍ مَوْعِدٍ.»<sup>۴</sup> بَعْضُى از وِشُون قانع بَوِّنَه گه پُولُس و سِيلَاس مَلْحَق بَوُون. وَ هَمِينجور يَتَه گَتَه گُروه خِداپَرس يُونانِين و خِيلَى آز سَرِشناس زَناكِين، وِشُونَه مَلْحَق بَوِّنَه.

وَلى يَهودِين حَسُودِي هَاكِرِدِنه وَچَن تا شَرِير آدَمِين بازارِي جا جَم هَاكِرِدِنه، يَه دَسَه لَات وَلوت راه دِيم بَدانِه وَشَهْرِي دِله بَلوا هَاكِرِدِنه. وِشُون پُولُس و سِيلَاس بَنْكِيتنِي سِه يَاسُونِي خِنه اى سِه هُجوم بَورِدِنه تا وِشُونَه جَماعَتِي دِله اى جا دِيرَگا بِيارِن.<sup>۵</sup> وَلى وَختِي وِشُونَه نَنْكِيتنِه، يَاسُون و بَعْضِي دِيرَآز بِرارِن شَهْرِي حَاكمِي وَرَبِكِشانِيَه وَداد بَزُونَه گه «هَيْنَ مَرْدَاكِينَ گه دِشِته دِنِيارِه زِير و رو هَاكِرِدِنه، آسا اِيجِه بِيمونِه<sup>۶</sup> و يَاسُون وِشُونَه شِي خِنه بَورِدِه. هَيْنَ هَمِه رُومِي پادشاه قيسِرى دَستُوراتِي جا سَرِيبِجي كِينِه و مَدعِينِه گه يَت دِيرَپادشاه، بِه إِسم عِيسَى دَرِه.»<sup>۷</sup> وَختِي مَرِدن وَشَهْرِي حَاكمِن هَيْنَه بِشُنْسِينِه، پَريشون بَوِّنَه.<sup>۸</sup> آزما يَاسُون و بَقيَه اى جا ضِمائَنْت بَيتَه، وِشُونَه آزاد هَاكِرِدِنه.

### پُولُس و سِيلَاس بِيرِيه اى شَهْرِي دِله

بِرارِن شَبُونِه دَرِجا پُولُس و سِيلَاس بِيرِيه اى شَهْرِي سِه راهِي هَاكِرِدِنه. وَختِي وِشُون اوِجه تِسالونِيَه، يَهودِيني عِبادتِگاهِي دِله بَورِدِنه.<sup>۹</sup> هَيْنَ يَهودِين اون يَهودِيني جا گه تِسالونِيَه اى دِله ذُونِه نَجِيبَتِر وِنَه، وِشُون اِشتياقِي هَمِرا بِيغِيم قبُول هَاكِرِدِنه و هر روز مِقدَّس نِوشِته ها ره خُونِسِنه تا بُونِين پُولُس و سِيلَاسِي گَب خِدايِي كلامِي تَرا هَسَه يا نا.<sup>۱۰</sup> هَيْنَجورِي، خِيلَى آز يَهودِين، وَخِيلَى از سَرِشناسِي يُونانِي زَناكِين و مَرْدَاكِين هَم ايمون بِيارِدِنه.<sup>۱۱</sup>

ولِي وَختِي تِسالونِيَه اى يَهودِين بِفَهْمِسِنه گه پُولُس بِيرِيه اى دِله هَم خِدايِي كلام اعلام كِنه، اوِجه بَورِدِنه و مَرِدن آنتِيك هَاكِرِدِنه و شهر آشوب بِكِشينِه.<sup>۱۲</sup> بِرارِن دَرِجا پُولُس درِيالُوي سَمت راهِي هَاكِرِدِنه، وَلى سِيلَاس و تِيمُوتائِوس بِيرِيه اى دِله بَمُونِسِنه.<sup>۱۳</sup> اونانِيَه پُولُس هَمِراهِي كِرِدِنه وِره تا آتن بِيارِدِنه. بعد از هَيْنَگه پُولُسِي جا سِيلَاس و تِيمُوتائِوسِي سِه دَستُور بَيتَه گه هر چِي تِن تَر پُولُس مَلْحَق بَوُون، اوِجه دَرِي بَورِدِنه.<sup>۱۴</sup>

### پُولُس آتِني دِله

اون موقَه گه پُولُس آتِني دِله اون دِتايِ اِنتظارِ كَشِيه، آز هَيْنَگه وينِسِه شَهْر بِتيشونِي جا بِرِ، وي روح غَصَّه بَيتَه.<sup>۱۵</sup> هَيْنَسِه، عِبادتِگاهِي دِله يَهودِين و خِداپَرس يُونانِين، و هم هر روز شَهْرِي مِيدُونِي دِله اون مَرِدنِي هَمِرا هَم گَه

اوچه دوئنه بحث کرده.<sup>۱۸</sup> بعضی آز رواق و اپیکوری ای فیلسوفن هم وی همرا بحث کردنە. بعضی آز وشون گئتنە: «هین مفت گب زن چی خایینه بیئه؟» بقیه گئتنە: «انگار غریب خدایی تبلیغ کتە.» چون پولس، عیسی و مردگونی زینه بووئنی باره وشونی سه گب زووه.<sup>۱۹</sup> آزما پولس بیئتنە، «آریوپاگوسی دلە گه یتە کچیک کتی آتى دلە وە و مردن اوچه جم وونسینه بوردینه و ورە بیئنە: «بیئم دینیم هین جدید تعلیمی گه توو دنی، چیه؟»<sup>۲۰</sup> قی گب آمه گوش عجیب اینه. پس خاییم وی معنی ره دنیم.<sup>۲۱</sup> دشتە آتینین و غریبه ایشون گه اوچه زندگی کردنە، کاری ناشتینە بجز ھینگە شی وخت تازە عقایدی گب بزوئنی سر بلن.

پس پولس «آریوپاگوسی» مین هریسا و بته: «ای آتى مرداکین، من شمار از هر لحظ خیلی دیندار بئیمه.<sup>۲۲</sup> چون وختی گه شهری دلە گرسیمە و اونچی گه شما پرسیش کردنی ره بئیمه، یتە قروونگاه بئنگیتیمە گه اونی سر بنوشت بوه وە: "تقدیم بە خدایی گه حلا بشناسی نوھ". آسا مین اونچی گه شما اونه نشناسینی و پرسیش کننی ره شمار اعلام کەم.

«<sup>۲۴</sup> خدایی گه دنیا و هر اونچی اونی دلە دره ره خلق هاکرده، آسمون و زمینی صاحاب و معبدایی گه آدمی ای دسی جا بسات بوه ای دلە زندگی نکنە.<sup>۲۵</sup> آدمی ای دس نتینه ورە خدمتی هاکینه، جوريگە گنی یچی ای محتاج ووئە، چون شی ويگە دشتە آدمین زندگی و نفس و هر چی دیئر بخشیه.<sup>۲۶</sup> وی دشتە مردینه یتە آدمی جا بوجود بیارده تا دشتە زمینی دلە زندگی هاکین؛ و وشونی سه تعیین بوه وخت و وشونی زندگی ای محلی خد و حدود تعیین هاکرده.<sup>۲۷</sup> تا مردن خدایی دمال بگردن و شاید وی دمال بورن، ورە بئنگیرن، هر چن خدا آما هیچ کدیمی جا دور نیه.<sup>۲۸</sup> چون وی دلئه گه زندگی و حرکت و هستی دارم؛ همونجور گه بعضی آز ش شیمه شاعرین هم بیئنە گه حقیقتن وی نسلی جانە.

«آسا گە خدایی نسلی جامی، خب نیه ھینجور فکر هاکنیم گە خدا وونن هيق طلا یا نقره یا سنگ ترائیه، یتە مجسمە ای ترا گە آدمی ای هنر و خیالاتی همرا بتاشی بوه وون.<sup>۲۹</sup> قدیم، خدا ھینجور نادونی ای جا چش پوشی کرده. ولی آلن دشتە مردن، آسا هر جا گە درنە ره دستور دنە گه توبه هاکن.<sup>۳۰</sup> چون وی یتە روز تعیین هاکرده گه اونی دلە توسط اون آدمی گه معین هاکرده، دنیارە عدالتی همرا داوری کتە، و ورە مردگونی جا زینه هاکردنی همرا، همه ره هین جريانی جا مطمئن هاکرده.<sup>۳۱</sup>

وختی وشون مردگونی زینه بووئنی باره بیشنسینه، بعضیا پوسخن بزوئنی،

وَلِي بَقِيهِ بُتْنَهُ: «أَمَا أَى هُمْ تِيجا هَينِ جَرِيَانِي بَارِهِ إِشْنُمِي..»<sup>۳۳</sup> پُسْ پُولُسْ وَشُونِي جَمِيعِ جَا بُورِدَه.<sup>۳۴</sup> وَلِي چَنْ نَفِرِهِ مِلْحَقِ بَوِنهِ وَأَيمُونْ بِيارِدِنِه. وَ وَشُونِي مِينْ دِيونِيسِيوسْ گَهُ 'آريُوبِاكُوسِي' دَسِهِ اَيْ جَا وَهُ، يَتِهِ رَنَا بَهِ إِسْمَ دَامَارِيس، وَ چَنْ نَفِرِ دِيَرِ هَمْ، اونْ دَسِهِ اَيْ جَا وَنِه.

۱۸

## پُولُسْ قُرِنْتُسِي دِلِه

اَبَعْدَ آَزَهَينِ، پُولُسْ آَنْتِي جَا قُرِنْتُسِي شَهْرِي سَهِ بُورِدَه. اَوْجَهِ يَتِهِ يَهُودِي مَرْدِي اَيْ هَمِرا، گَهُ وَيِ اِسْمَ آَكِيلَا وَهُ آَشْنَا بَوَه. آَكِيلَا پُونْتُوسِي مَنْطَقَهِ اَيْ جَا وَهُ. وَيِ شَيِّ رَنَا پُرِيسِكِيلَايِي هَمِرا جَدِيدَنِ اِيتَالِيَيِي جَا بِيمُو وَهُ، چُونْ رُومِي اِمْپَراطُورِ لُكُودِيُوسْ دَسْتُورِ هَادَا وَهُ گَهُ دِشِتِهِ يَهُودِينِ رُومِي جَا بُورِنِه. پُولُسْ وَشُونِي بَتِئِي سَهِ بُورِدَه،<sup>۳۵</sup> وَ هَيَّنِي خَاطِرِي گَهُ وَيِ هَمْ وَشُونِي تَرَا چَادِرِ دُوتِه، وَشُونِي وَرِ بَمُونِسِهِ وَ مَشْغُولِ كَارِ بَوَه.<sup>۳۶</sup> پُولُسْ هَرِ مَقْدَسِ شَنبَهِ عَبَادَتَگَاهِي دِلِه يَهُودِينِ وَ يُونَانِي هَمِرا بَحَثَ كِرِده وَ تَقْلَادِ كِرِده وَشُونِهِ قَانِعِ هَاكِينِه.

وَخَتِي سِيلَاسْ وَ تِيمُوتَائُوسْ مَقْدُونِيَهِ اَيْ جَا بِيمُونِه، پُولُسْ دِشِتِهِ شَيِّ وَخَتِي خَدَايِي كَلَامِي سَهِ بِشَتِ وَهُ، يَهُودِينِ شَهَادَتِ دَاوِه گَهُ مَسِيحِ مَوْعِدِ هَمُونِ عِيسَائِه.<sup>۳۷</sup> وَلِي وَخَتِي يَهُودِينِ پُولُسِي هَمِرا مَخَالَفَتِ هَاكِرِدِنِه وَ عِيسَيِ رَه نَاسِزا بَتِئِنِه، پُولُسْ اونِ شَهْرِي خَاَك وَ خُلَهِ شَيِّ لِيوَاسِي جَا هِتِكَانِيَه وَ وَشُونِهِ بَتِئِنِه: «شِمِهِ خُونِ شِ شِمِهِ گِرَدَنِ دَوَونِ! مِنْ تَقْصِيرِ كَارِ نِيمِه. آَزِينِ بَعْد، غَيرِ يَهُودِينِ قَرِشُومِه.»

اَزِما عَبَادَتَگَاهِي جَا دِيرِگَا بُورِدَه وَ تِيتُوسِي يُوستُوسِي خِنِه بُورِدَه گَهُ آَدَمِ خَدَابِرسَتِي وَهُ وَ عَبَادَتَگَاهِي وَرِ خِنِه دَاشِتِه.<sup>۳۸</sup> وَلِي عَبَادَتَگَاهِي رَئِيسِ گُرِيسِيُوسْ دِشِتِهِ شَيِّ خِنِواَدَه اَيْ هَمِرا خَدَاوَنِدِ اِيمُونْ بِيارِدِنِه. هَمِينِجُورِمِ خِيلِي آَزَ قُرِنْتُسِي آَهَالِي وَخَتِي پِيَغِمِ بِشَنْسِينِه، اِيمُونْ بِيارِدِنِه وَ غِسلِ تَعْمِيدِ بَتِئِنِه.

يَتِهِ شُو خَدَاوَنِدِ روَيَايِي دِلِه پُولُسِ بَتِئِنِه: «تَرِسِ! گَبِ بَزِنْ وَ سَاكتِ تَواشِ! ۱. چُونِ مِنْ تِي هَمِرَامِه وَ هِيَچَكِي بَتِئِنِه شَيِّ دَسِ دَرَازِ هَاكِينِه تَا تِرِه صَدِمِهِ بَزِنِه، چُونِ هَينِ شَهْرِي دِلِه خِيلِي آَدَمِ دَارِمِه.»<sup>۳۹</sup> ۱۱ پَسْ، پُولُسِ يَهِ سَالِ وَ نِيمِ اوَجَهِ بَمُونِسِهِ وَ خَدَايِي كَلامِ وَشُونِهِ تَعلِيمِ هَادَا.

۱۲ وَلِي اونِ مَوْقِهِ گَهُ گَالِيو، آَخَائِيهِ اَيِّ مَنْطَقَهِ اَيِّ حَاكِمِ وَهُ، يَهُودِينِ هَمَدَسِ بَوِنهِ پُولُسِي سَرِ بَرِيختِنِه وَ وِرِه مَحَكَمهِ اَيِّ سَهِ بِيارِدِنِه.<sup>۴۰</sup> وَشُونِ بَتِئِنِه: «هَينِ

آدم مَرْدِنْ قانع كِنْه خدا ره يَتَه زَوْشِي هَمْرا گَه خلافِ شَرِيعَتِ پَرَسِيش هَاكِنِنْ.»<sup>۱۴</sup> آزما وَختى پُولُس خايسِه گَب بَزِنَه، گَالِيو يَهُودِينْ بُتَه: «إِي يَهُودِينْ أَكِه جُرم يَا بَدْجور چِنَايَتِي دَرْ كار وَه، مِن دَلِيلِي دَاشْتِيمِه شِيمَه شَكَايَتِي گُوش هَادِم. وَلِي از اوْجه گَه شِيمَه مِراْفَه كَلَمَات وَاسْمَاهَا وَشِيمَه شَرِيعَتِي مَسْتَلِه هَسَّه، پَس شِيمَه اوْنه بَرِرسِي هَاكِنِنْ. مِن نَخَايِيمِه هَيْنجور چِيزِي بَارِه دَاوَرِي هَاكِنِم.»<sup>۱۵</sup> پَس وِشُونِه دَاوَرِي اى تَخْتِي پِشِي جا دِيرِگا هَاكِرِدَه.<sup>۱۶</sup> دِشتِ وِشُونِ عَبَادَتِگَاهِي رَئِيس سُوسُتِنسِي سَر بَرِيخِتِنَه وَوِرِه حَاكِمي تَخْتِي پِشِي بَزُونَه. وَلِي گَالِيو هِيچِكَديم از هَيْنِيَه آهمِيت نَدا.

### پُولُس آنطاكيه اى سِه گِرْدِنَه

پُولُس بعد آز هَيْنِيَه خِيلِي زِمن قُرْنَتِسي دِلِه بَمُونِسِه، بِرَارِنِي هَمْرا خِدَافِظِي هَاكِرِدَه وَدرِيابِي راهِي جا سورِيه اى سِه بُورِده. هَيْنِ سَفَري دِلِه، پُرِيسِكِيلا وَآكِيلا هَم وَي هَمْرا دَوِونَه. پُولُس كِنْخَريِه اى دِلِه شِي لَكَه ره بَتَاشِيه، چون هَيْنجور نَذَر هَاكِرِدَه.<sup>۱۷</sup> وَختى آفِسُسِي شَهْرِي سِه بَرِسِينَه، پُولُس شِي هَمَسَفَرنِي جا سِيوا بَوه وَشِ عَبَادَتِگَاهِي سِه بُورِده وَيَهُودِينِي هَمْرا بَحَث هَاكِرِدَه.<sup>۱۸</sup> اون موقَه گَه وِشُونِ پُولُسِي جا بَخَايِسِينَه يَنْدِره وَيَشَّتِر وِشُونِي هَمْرا بَمُونِنَه، پُولُس قَبُول نَكِرِدَه.<sup>۱۹</sup> وِشُونِي هَمْرا خِدَافِظِي هَاكِرِدَه، بُتَه: «أَكِه خَدا بَخَاد آى هَم شِيمَه وَرِامِه.» آزما يَتَه گَشْتِي سَوار بَوه وَآفِسُسِي جا بُورِده.<sup>۲۰</sup> وَختى قِيصرِيه اى دِلِه گَشْتِي اى جا چِر بِيمُو، بُورِده وَكَلِيسَايِي مَرَدِن مِلاقات هَاكِرِدَه، آزما آنطاكيه اى سِه راه دَكِتَه.<sup>۲۱</sup> چَن وَخت اوْجه بَمُونِسِه وَآى سَفَري سِه راهِي بَوه، وَي دِشتِه غَلَاطِيه وَفُريجِيه اى منطقَه اى جَابِجا رِه گِرِسِه وَدِشتِه شاگِرِدِن تَقوِيتِ كِرِدَه.<sup>۲۲</sup>

### آپُولُس آفِسُسِي شَهْرِي دِلِه تعليم دِنَه

اون روز، يَتَه يَهُودِي گَه وَي إِسم آپُولُس وَاسْكَنْدَريِه اى جا وَه آفِسُسِي سِه بِيمُو. وَي سِخَنَارِي هَاكِرِدَنِي دِلِه إِسَّا وَه وَمَقْدَسِي نِوشتِه هَا ره خِيلِي دِنِسِه؛<sup>۲۳</sup> خِداونَدِي راهِي دِلِه آموزِش بَيْت وَه وَروحي حرارتِي هَمْرا گَب زُووِه وَدِرسِي اى هَمْرا عِيسَايِي بَارِه تعليم دَاوِه، هَر چَن فقط يَحِيَايِي تَعميدِي جا خَوَر دَاشْتِه.<sup>۲۴</sup> آپُولُس چِرأتِي هَمْرا يَهُودِينِي عَبَادَتِگَاهِي دِلِه شِرو بِه گَب بَزُونَن هَاكِرِدَه. ولِي وَختِي پُرِيسِكِيلا وَآكِيلا وَي گَب بِسْتِنسِينَه، وَرِه يَتَه گَوشِه بَكشِينَه وَخِدَايِي راه رِه دِرسَتَه وَرِه هَم هَادِنه.<sup>۲۵</sup>

۲۷ وختی آپولس قصد هاکرده آخائیه ای منطقه ای سه بوره، براین وره نشویق هاکردنی و شاگردنی سه بنوشتنه وره گرمی ای همرا قبول هاکن. وختی آپولس اوچه برسیه، اونانیگه فیضی جایمون بیارد ونه ره، خیلی کمک هاکرده. ۲۸ چون همه ای چشی وریهودینی همرا بحث کرده، وشونی عقاید قوتی همرا رد کرده، و مقدس نوشته های همرا ثابت کرده گه مسیح موعد همون عیسائه.

۱۹

## پولس آفسسی دله

۱ ولی موقعه ای گه آپولس قرنیسی شهری دله دوه، پولس بعد آز هینگه اون منطقه ای خشکی ای راهی جا بگذشته، آفسسی شهری سه برسیه. اوچه چن تا شاگرد بنگیته<sup>۱</sup> و وشونی جا برسیه: «اون موقعه گه ایمون بیاردنی، روح القدس بیتني؟»

وشون بُته: «نا، آما حَتّی نِشْنِسِمی گه روح القدس هم دره.»

۳ پولس وشونه بُته: «پس بر چی آساسی غسل تعمید بیتني؟»

وشون بُته: «یحیایی تعمید.»

۴ پولس بُته: «یحیی اونانیگه تویه کردنی ره تعمید داوه. وی قوم گته، اونیگه بعد از وی انه ره ایمون بیارن، یعنی عیسی ره.»<sup>۵</sup> وشون وختی هینه بیشنسه، به اسم عیسای خداوند تعمید بیتنه.<sup>۶</sup> و موقعه ای گه پولس وشونی سر دس بیشته، روح القدس وشونی سه بیمو، وشون یت دیر زوونی همرا گب بزونه و بیوته هاکردنی.<sup>۷</sup> اون مرداکن، حدود دوازده نفر ونه.

۸ آزما پولس یهودینی عبادتگاهی سه بورده، اوچه سه ماه چرتی همرا گب زووه و خدایی پادشاهی ای باره بحث کرده و وشونه قانع کرده.<sup>۹</sup> ولی بعضیا سرسختی کردنی و ایمون نیاردنی و همه ای چشی ور آهل 'ظریقت' بد گتنیه. پس پولس شی شاگردنی بیته و وشونی جا دور بوه، و دشته روز تیرانوسی مدرسه ای دله بحث کرده و گب زووه.<sup>۱۰</sup> د سال همینجور بگذشته و هین مدقی دله، دشته آسیایی منطقه ای مردن، چه یهودی و چه یونانی، خداوندی کلام بیشنسه.

اسیکوایی ریک ریکا

۱۱ خدا پُلُسی دَسی جا عَجِیب غَرِیب معجزات کِرده،<sup>۱۲</sup> جوريگه مَرِدِن دستمال و پيشندهاي گه وي تَن اوئي گش بخارد وه ره مريضني سه وَرِدِنَه، و ِشوني مريضي خب وونسيه و پلييد آرواح وشوني جا ديرگا شيه.

۱۳ اپس چن تا يهودي دورگرد گه چن گير وِنه هم تَقْلَا هاکِرِدِنَه عيسای خداوندي اسم اوئانى سه گه پلييد آرواح داشتىنه، بخونن. وشون گِتنَه: «بِه اون عيسى گه پُلُس وِره موعظه كِتَه شِمار قسم دِمِ!»<sup>۱۴</sup> اوئانىيگه هينجور کِردنَه، إسكيوياي هفتا ريكا وِنه، گه يٰته آز يهودي گت گِت کاهِنِن وَه.<sup>۱۵</sup> ولی پلييد روح وشوني چواب بُته: «عيسى ره إشناسمه، پُلُس هم إشناسمه، ولی شما كيني؟»<sup>۱۶</sup> اپس اون مردى گه پلييد روح داشتىه وشوني سر پيرسيه، همه ره بَكِتِنَه، و جوري وشونه بَزو گه رَخْمِي و لخت اون خِنَه اى جا فِرار هاکِرِدِنَه.

۱۷ آفسُسى شهرى دِشتِه مَرِدِن، چى يهودى و چى يوانى، هين جرياني جا خوردار بونه، وشون همِه ره تَرس بَيْتِه، جوريگه از اون بعد عيسای خداوندي اسم خيلى احترام إشتىنه.<sup>۱۸</sup> و خيلى از اوئانىيگه اييمون بيارد وِنه، پش بيمونه، شى كاراره آشكارا اعتراف هاکِرِدِنَه.<sup>۱۹</sup> خيليا هم گه پش آزون جادوگرى کِردنَه، شى كيتابيشونه بياردنه و همه اى چشى ور بَسوجانىنه. وختى كيتابيشونى قيمت حساب هاکِرِدِنَه، پنجاه هزار تا نقره سِكَه وَه.<sup>۲۰</sup> هينجوري، خداوندي كلام همه جا پخش وونسيه و قِوت گيته.

۲۱ بعد از هين اتفاقا، پُلُس خِدائي روحى همرا هدایت بَوه گه مَقدُونِيه و آخائيه اى منطقه اى راهى جا اورشليمي سه دَكِرِدِه. پُلُس گِتَه: «بعد آز هينىگه اوچه بورديمه، وِنه رومى شهرى جا هم ديدَن هاکِنِم.»<sup>۲۲</sup> آزما د نَفَر آز شى همكارن، تيموتائوس و إراستوس مَقدُونِيه اى سه بِرسانِيه و شى چن وخت آسيايى منطقه اى دِلَه بَمونسِه.

### آفسُسى دِلَه بَلوا وونه

۲۳ همون موقه، عليه آهل 'طريقت' يٰته گِتَه بَلوا بِلَن بَوه.<sup>۲۴</sup> يٰته نِقره کار گه وي اسم ديميتريوس وه و آرتيميسى معبدى جا نِقره اى کارا ساتِه، و هين راهى جا خيلى درآمد صنعتگرنى عائيد هاکِرِد وَه،<sup>۲۵</sup> وشون و هينجور کاري صاحابِ جم هاکِرِد و اوئانىه بُته: «آقايون، أمِه داري هين کاري جائِه.»<sup>۲۶</sup> ولی همونجور گه وينى و إشنُنِى، هين پُلُس نا فقط آفسُسى دِلَه بَلَگِي دِشتِه آسيايى منطقه اى دِلَه خيلى از مَرِدِن قانع و گمراه هاکِرِدِه. وي گِنَه خِدائي گه آدمى اى دَسِي

جا بَسات ووْنِيه، خِداین نیّه.<sup>۲۷</sup> وَهَين خطر دَرِه گه نا فقط آمِه کسب و کار رونقی جا دَکِفه، تَلگی آرتِمیس آمِه گَتِه إلهه ای معبد هم هیچ بَوون، وَحتى شِي عَظِمت آز دَس هاده. ويِگه دِشته آسیاَي منطقه و دِنیاَي دِلَه پَرسش ووْنِه.<sup>۲۸</sup>

وَشون وَحتى هَينِه بِشُنْسِنِه، خِيلی عَصباَنی بَوونِه، داد بَزوْنِه گه «گَتِه، آفسُسِنِي آرتِمیس!»<sup>۲۹</sup> دِشته شَهري دِلَه بَلوا بَوه! دِشته مرِدن هَمَدَس بَونِه و مِسابقاتي میدونی سَمَت هُجوم بَورِدِنه. وشون گَایوس و آرِيستاخوْس گه آهل مَقدونِيه و پُولُسی هَمَراهِن وِنه رِه، كَشِينِه و شِي هَمَرا وَرِدِنه.<sup>۳۰</sup> پُولُس خايِسِه شِره جمعيَت هَم هاده، ولی شاگِرِدن نِشِتنِه.<sup>۳۱</sup> حتَّی بعضِي آز آسیاَي منطقه ای حاكِمن گه وی رِفِقِن وِنه ويسِه پِيغم بَرِسانِنِه خواهش هاگِرِدِنه مِسابقاتي میدونی دِلَه لِينَگ نِله.

جمعيَت دِلَه غُوغَا وِه و مَرِدن گِيج وِنه. هَمِه شول داونِه و هر گس يَچِي گَتِه و ويِشَرِ مَرِدن نِئونِسِنِه چِي ای سِه جَم بَوونِه.<sup>۳۲</sup> بعضِيا گِمون هاگِرِدِنه اسکندر مَسَؤُل، چون يَهودِين اسکندر پِيش هادِنه، و بعضِيا جمعيَت دِلَه و رِه دَستوراَيِ داونِه. وی شِي دَس دِكِت هاده، مَرِدنِي جا بَخايِسِه ساكت ووْنِه و تَقْلا هاگِرِده يَچِي بُنِه و شِي جا دِفاع هاكِنه.<sup>۳۴</sup> ولی وَحتى مَرِدن بِقَهْمِسِنِه يَهودِيه، هَمِه يَك صِدا، جِدودِ دِ ساعَت شول داونِه: «گَتِه، آفسُسِنِي آرتِمیس!»<sup>۳۵</sup>

سَرآخَر، شَهري داروغَه جمعيَت آروم هاگِرِده و بُنِه: «إِي آفسُسِي مَرداَكِنِ، كِيَه گه نِئونِه آفسُسِي شهر گَتِه آرتِمیسي مَعبدِي نِگهبوْنِه؟ كِيَه گه نِئونِه آفسُسِي شهر مَقَدَّس سنگي نِگهبوْنِه گه آسمونِي جا چِر گَتِه؟<sup>۳۶</sup> پَس آسا گه نِئونِه هَين چِيزا ره إنكار هاگِرِدن، شِما وِنه آروم ووْئين و هُول هُولی كاري نِكِين.<sup>۳۷</sup> چون شِما هَين مَرداَكِنِي گه ايِجه بِيارِدِنِي رِه نا آمِه مَعبدِي چِرمتِي هاگِرِدِنه نا آمِه الهَه رِه كِفر بُنِه.<sup>۳۸</sup> آگه دِيمِيتِرِيوس و وي صَنعتِنگر هَمِكارِن گسِي ای جا شِكایت دارِنِه، مَحَمَّمه ايِشونِي دَر واَيِه و حاكِمن هَم آمادِنه. بِتِنِنِه شِي شِكایت اوِجه بَورِن.<sup>۳۹</sup> ولی آگه شِكایت ويِشَرِي دارِنِ، وِنه اوِنه شَهري آنجِمنِي رَسمِي ای جَلساتِ دِلَه حل و فصل هاكِنين.<sup>۴۰</sup> چون هَين خطري دِلَه درِمي گه آمرِزِي اتفاقاَي خاطِري، مِتَّهم بِه شوريش بَووئيم. اگه هَينجور بَوونِ، نَتمِي هَين بَلواي سِه دَليلِي بِيارِيم.<sup>۴۱</sup> وَحتى گه داروغَه هَين گِب بَزو جمعيَت مِتفرق هاگِرِده.

وَخْتَى بَلَوَا تُوم بَوِه، پُولُس شاگِرِدِن شَى كَفَا بَخُونِسِه وَبَعْد از هَيْنِكَه وَشُونِه تَشْوِيق هَاكِرِدِه، وِشُونِي هَمَرَا خِدَافِظِي هَاكِرِدِه وَمَقْدُونِيَه اى منْطَقَه اى سِه رَاه دَكِتِه. <sup>۲</sup> پُولُس اوْن منْطَقَه اى جا گَنْزِر هَاكِرِدِه، شَى كَبِي هَمَرَا ايماندارِن خِيلِي دِلْكِرمِي هادا، تا يوْنَانِي سِه بَرِسيَه. <sup>۳</sup> پُولُس سِه مَاه اوْجَه بَمُونِسِه. موْقَه اى گَه قَصْد داشْتِه كَشْتِي اى هَمَرَا سورِيَه اى سِه بُورَه، يَهُودِين عَلِيهِ وي دَسِيسِه دَچِينَه. پَس تَصْمِيم بَيْتِه مَقْدُونِيَه اى رَاهِي جا دَكِرِدِه. <sup>۴</sup> پُولُس هَمَراهِن هَيْنِن وِنِه: بِيرِيه اى جا سُوبَاتِر پِيروُسِي رِيَا، تِسالُونِيَكِي اى جا آريستارخُوس و سِكُونْدوُس، دِرِيه اى جا گَأيوُس و تِيمُوتَائُوس، آسِيَايِي جا تِيخِيكُوس و ژِروفِيمُوس. <sup>۵</sup> وِشُون بِيش آز آما بُورِدِنِه و تُرْواسِي دِلَه آمِه إِنتَظَارِ كَشِينَه. <sup>۶</sup> ولِي آما بعد آز فَطَيرِي عِيد، كَشْتِي اى هَمَرَا فيليپِي اى شَهْرِي جا رَاهِي بَوِيَه وَبَعْدِ پَنجِ روز، تُرْواسِي دِلَه وِشُونِه مِلْحَق بَوِيَه وَهَفْتِ روز اوْجَه بَمُونِسِه.

### پُولُس تُرْواسِي دِلَه

<sup>۷</sup> هَفْتَه اى اوَّلِين روزِي دِلَه، نون گَلِي هَاكِرِدَنِي سِه جَم بَوِيَه. پُولُس مَرَدِنِي سِه موْعِظَه كِرِدِه، وَچُون تَصْمِيم داشْتِه فَرِدا اوْجَه اى جا بُورَه تا نِصْفِ شُو شِي گَبِ ادَامِه هادا. <sup>۸</sup> اوْن بالا خِنه اى دِلَه گَه جَم بَوِيَه وِمي، خِيلِي لَمِپَا روْشِن وَه. <sup>۹</sup> بَيْتِه جَوَون گَه وي إِسْم إِفتِيخُوس وِه و مَنْجَرِي وَرِنيَشْت وِه، موْقَه اى گَه پُولُس خَلَادِشِي گَبِ ادَامِه دَاوَه، اوْن جَوَون گَم كَم سَنْكِين خُو بُورَده وَناخَوَكِي سِوْمِين طَبَقَه اى جا چِر كَتِه، وَخَتِي وَرِه بَيْتِنِه بَيْتِنِه وي بَمِرِدِه. <sup>۱۰</sup> پُولُس چِر بُورِدِه، شِره اوْن جَوَون مَرَدِي اى سَر دِيم بَدا وَوَرِه كَشِه بَزو وَبِتِه: «تَرِسِين، خَلَاجِان دارِنِه!» <sup>۱۱</sup> آزِما لُو بُورَده وَنون گَلِي هَاكِرِدِه وَبَخَارِدِه. وي تا سَحر وِشُونِي هَمَرَا گَبِ بَزو، وَآزِما اوْجَه اى جا بُورَده. <sup>۱۲</sup> مَرَدِن اوْن جَوَون زِينَه خِنه بَوِرِدِنِه وَخِيلِي تَسْلَى بَيْتِنِه. <sup>۱۳</sup> ولِي آما شِي سَفَرِي دِلَه، بِيش از پُولُس بَيْتِه كَشْتِي سِوار بَوِيَه وَآسِوْسِي شَهْرِي سِه رَاه دَكِتِمِي. تا طَبَقِي پُولُس قَرَار اوْجَه وَرِه كَشْتِي اى دِلَه بِيارِيم، چُون پُولُس بَخَايِس وِه تا اوْجَه رِه خِشكِي اى رَاهِي جا بُورَه. <sup>۱۴</sup> پَس وَخَتِي پُولُس آسِوْسِي دِلَه بَيْتِمِي، وَرِه كَشْتِي اى دِلَه بِيارِدمِي وَمِيتِيلِينِي اى شَهْرِي سِه بُورِدِمِي. <sup>۱۵</sup> آز اوْجَه كَشْتِي اى هَمَرَا رَاه دَكِتِمِي وَفَرَدَايِي اوْن روز خِيوسِي جَزِيرِه اى سِه بَرِسيَيِي. پِرا سَامِوسِي جَزِيرِه اى سِه بُورِدِمِي وَپِرو، مِيلِيتِوسِي شَهْرِي سِه بَرِسيَيِي. <sup>۱۶</sup> پُولُس تَصْمِيم داشْتِه دَرِيَايِي رَاهِي جا آفِسِسِي وَرِبِكِدرِه تا شِي وَخَتِ آسِيَايِي منْطَقَه اى دِلَه هَدَر نِدِه، چُون تُوش داشْتِه گَه

اگه بَوون، پِنْتِیکاستی روز اورشلیمی دِلِه دَوون.

## پُولُس آفِسُسی مَشاپِخی هَمرا خِدافتی کِنْه

<sup>۱۷</sup> وی میلیتوسی جا بَیته پِیغم آفِسُسی سِه بَرِسانیه و کلیساپی مَشاپِخ شی گفا بَخونیسه. <sup>۱۸</sup> وختی بیمونه، پولس وشونه بُتِه: «شِ شِما هم خَور دارِنی گه هَمون آولین روز گه آسیاپی منطقه ای دِلِه لینگ بِشِتمه، چَتی شی دِشِته وختِ شِمه هَمرا سَر هاکِرِدِمَه. <sup>۱۹</sup> چَتی دِشِته فروتنی و آسری ای هَمرا خِداوند خِدمت کِرِدِمَه، ساختیهای گه یهودینی دَسیسَه ای پِشتی می سَر بِیمو ره تَحمل هاکِرِدِمَه. <sup>۲۰</sup> دِنْنی گه چَتی اوچِی گه ممکن وه شِمسِسَه فایده دارِه ره، هیچ دریغ نِکِرِدِمَه، بلگی پِیغم شِمسِسَه اعلام هاکِرِدِمَه، چَی جَمعی دِلِه چَی خِنَه خِنَه شِمارِ تَعلیم هادامه. <sup>۲۱</sup> هَم یهودین و هم یونانین اعلام هاکِرِدِمَه گه وِنَه توبه ای هَمرا خِدایی سمت دَگَرَن و آمه خِداوند عیسای مَسیح ایمون بیارِن.

<sup>۲۲</sup> و آسا، خِدایی روحي هِدایتی هَمرا اورشلیمی سِه شومه و نَؤومَه اوچِه چَی می سَر اِنه؛ <sup>۲۳</sup> مَگه اونگه هر شَهری دِلِه روح القُدُس هِشدَار دِنَه گه سَختی و زیندون می انتظار دَره. <sup>۲۴</sup> ولی مِن هَم جَان هَم زندگی ره شی سِه بِی ارِیش دِمَه، فقط اگه بتَبَّنِم شی دورِه ره تُوم هاکِنِم و خِدمتی گه عیسای خِداوندی جا بَیتِمَه ره، سَر آنِجام بَرِسانِم، و خِدایی فیضی خَور خِش شهادَت هادِم.

<sup>۲۵</sup> آسا دِمَه هیچِکدیم آز شِما گه مِن شِمه مِن بَگِرسِمَه و خِدایی پادشاهی ره اعلام هاکِرِدِمَه، دِمِنَه نَوینَه. <sup>۲۶</sup> پَس آمرز شِمسِسَه شهادَت دِمَه گه مِن هَمَه ای خونی جا پاکِمَه، <sup>۲۷</sup> چون مِن در حَقَّ گَسی کِتابِی نِکِرِدِمَه، بلگی خِدایی دِشِته پِیغم هَمِه ای سِه بَرِسانِمَه. <sup>۲۸</sup> شِمه حَواس دَوون و دِشِته گَله ای گه روح القُدُس شِمار وشونی نظارَتی سِه بِشِته ای مواظِب ووئین، و خِدایی کلیساپاره گه اوونه شی خونی هَمرا بَخَریه، گالشی هاکِنِن. <sup>۲۹</sup> دِمَه بعد آز می بورَنَ، دَرَنَدَه وِرگیشون شِمه مِن اِنِنَه گه گَله ره رَحَم نِکِنِنَه. <sup>۳۰</sup> حتی شِ شِمه مِن گَسایی اِرسِنَنَه گه حقیقتِ گِردانِنَه تا شاگِرِدَنَ شی دِمال بَکِشانَنَ و از راه به دَر هاکِنِنَ. <sup>۳۱</sup> پَس هوشیار ووئین و شی خاطِر بیارِن گه مِن سِه سَالِ تِموم، شُو و روز، آسری ای هَمرا یه لحظه هَم شِمه هِشدَار هادَانَی جا، نِسَامِه.

<sup>۳۲</sup> آسا شِمار خِدا و وی فیض بَخشِ گلایی دَس اسپارِمَه گه بتَبَّنِه شِمارِ بنا هاکِنَه و دِشِته کسایی مِن گه تقدیس بَوونَه، اِرثیه هادِم. <sup>۳۳</sup> مِن هیچکسی نِقره و طلا یا لیواس چش ناشِتِمَه. <sup>۳۴</sup> شِ شِما دِنْنی گه شی دَسی هَمرا، ش و شی

## پولس اورشلیمی سه شونه

بعد آز هینگه وشونی جا سیوا بومی، دریایی جا سفری سه راهی بومی و میستقیم تا 'کوسی' جزیره ای سه پیش بوردمی. فردای اون روز، رویدی جزیره ای سه بررسیمی و اوچه ای جا پاتارایی بندری سه بوردمی.<sup>۳۶</sup> اوچه یته گشتی بنگیتمی گه د فینیقیه ای سه شیوه. اونه سوار بومی و راه دکتمی.<sup>۳۷</sup> قبرس شی چپ ور بئیمی و اوچه ای جا بگذشتیمی، سوریه ای سه راه دکتمی. آزما صوری دلله پیاده بومی، چون ویسه اوچه گشتی ای بار خالی هاکین.<sup>۳۸</sup> شاگردن اوچه بنگیتمی، هفت روز وشونی ور بمونسمی. وشون خدایی روحی هدایتی همرا پویس بُتنه اورشلیمی سه نشوئه.<sup>۳۹</sup> وختی آمه بمونسنی فرصلت نوم بوه، سفری سه راهی بومی. دشته شاگردن شی زناکین و وچیله ایشونی همرا تا شهری دیرگا ور آماره بدرقه هاکردنیه. اوچه دریالو زنی بزومی و دعا هاکردمی.<sup>۴۰</sup> بعد از هینگه خدافظی هاکردمی، گشتی سوار بومی، و وشون هم شی خنیه ای سه دگرسنیه.

<sup>۴۱</sup> آما شی سفر دریایی ره صوری بندری جا شرو هاکردمی و پنтолامائیسی شهری سه بررسیمی. اوچه برازنی جا دیدن هاکردمی و یته روز وشونی ور بمونسمی.<sup>۴۲</sup> فردای اون روز، اوچه ای جا بوردمی و قیصریه ای شهری سه بیموی. مُبشر فیلیپسی خنیه بوردمی گه یته آزون هفت نفری وه گه خدمتی سه انتخاب بوه وه، و وی ور بمونسمی.<sup>۴۳</sup> فیلیپس چهار تا آدب کیجا داشته گه نبوّت کردنیه.

<sup>۴۴</sup> اخیلی روزا گه اوچه دَومی، یته پیغمبر گه وی اسم آگابوس وه یهودیه ای جا بررسیه.<sup>۴۵</sup> وی آمه ور بیمو و پولسی قیش بیته، شی دس و لینگ اونی همرا دَوْسِه و بُته: «روح القدس گنه: "اورشلیمی یهودین هین قیشی صاحاب هینجوری وَنْه و غیریهودینی تسلیم کینه".»

همراهی نیازیشونه فراهم هاکردمه.<sup>۴۶</sup> همه جور شمار هم هادامه گه ونه هینجور سخت کار هاکنیم تا بتینیم ضعیفی دس بیریم، و عیسای خداوندی گب به یاد داریم گه چتی ش بُته: "هادآن، بیتنی جا بهتره."«

<sup>۴۷</sup> پولس وختی شی گب نوم هاکرده، زنی بزو و همه ای همرا دعا هاکرده. همه خیلی برمه هاکردنیه، و ورده گشه زوونه و خشن داونه.<sup>۴۸</sup> اونچی ویشتر آز همه وشونه ناراحت کرده، پولسی هین گب وه گه بُته: «دِمنه نوینی.» آزما تا کشتی ای ور ورده بدرقه هاکردنیه.

<sup>۱۲</sup> وَخْتَىٰ هَيْنِهِ بِشُسْمِى، آما و اوچه اى مردىن پولسِ إلتماس هاکِردىمى گە اورشليمى سە نَشَوَئە. <sup>۱۳</sup> وَلِي پولس چواب هادا: «هَيْنِ چِيكارِيَه كِنِى؟ چِه شى بَرِمه اى هَمِرا مى دِلِ إشكانِنى؟ مِن حَاضِرِمَه عِيسَى خِداوندِى اسمى خاطرى نا فَقَط زِيندون بورِم، بَلْكى اورشليمى دِلِه بَمِيرم.» <sup>۱۴</sup> وَخْتَىٰ بَئِيمى قانع نَوْنِه، دَس بِكِشيمى و بُتِمى: «اوْنِچى خِداوند خايِنه، بَوْن.»

<sup>۱۵</sup> بعد از هَيْنِ روزا، سَفَرِي سِه تَدارِك بَئِيمى و اورشليمى سِه راه دَكِتِمى. <sup>۱۶</sup> بعضى آز شاگردان گە قِيسَرِيه زندگى كِرِدِنِه هَم آمِه هَمِرا بِيمونه و آما رِه مِناسونى خِنه بَورِدِنه تا وي مِهمون ووئىم. مِناسون، آهل قِبرِس و يَتِه آز قَدِيمى شاگردن و. <sup>۱۷</sup>

### پولس يعقوب وينه

<sup>۱۸</sup> وَخْتَىٰ اورشليم بَرِسِيمى، بِرارِن خِشالى اى هَمِرا آمِه پِشواز بِيمونه. فَرَدَى اون روز پولسِى هَمِرا يعقوبى بَئِيمى سِه بورِدِمى. دِشِته مشايخ دَوْنِه. <sup>۱۹</sup> پولس وِشونِه سَلام هاکِرده و اوْنِچى گە خِدا وي خِدمتِى هَمِرا غَيرِيهِودِينِى دِلِه هاکِردد و رِه يَتَا يَتَا توضیح هادا.

<sup>۲۰</sup> وِشون وَخْتَىٰ بِشُسْمِى، خِدارِه حَمَد و ثنا بُتِنىه. آزما پولسِ بُتِنىه: «إِي بِرار، هَمُونجور گە وينى هِزارِن يَهُودِى ايمون بِيارِدِنِه و هَمِه شَرِيعَتِى سِه غَيرِت دارِنِه. <sup>۲۱</sup> وِشونِي مِين هَيْنِجور شَاعِب بَوه گە توو دِشِته يَهُودِينِى گە غَيرِيهِودِينِى دِلِه زندگى كِنِىنِه رِه تَعلِيم دِنِى گە موسَى پِيغمِبرِى شَرِيعَتِى جا دَكِرِدِن، وِشونِه كِنى دِلِه زِينِه شى وَچِيلِه رِه خَتنِه هاکِنِن و طِبَقِ رَسَم و رُسُوم رفتار هاکِنِن. <sup>۲۲</sup> آسا چى وِنِه هاکِرَدَن؟ حَتَّى، وِشون قى بِيمَوْنِى جا خَوَرَدار ووَنِنِه. <sup>۲۳</sup> پَس اوْنِچى گە تِرِه كِمى رِه هاکِن. ايچه آمِه وَرْ چهار تا مَرْدِى دَرِنِه گە نَذَر دارِنِه. <sup>۲۴</sup> وِشونِه شى هَمِرا بَور وِشونِي هَمِرا تَطَهِيرِى رَسَم و رُسُوم بِجا بِيار و وِشونِي خَرَج هَادِه تا بَئِنِشِن شَي كَلَه رِه بَتاشِن. هَيْنِجورى هَمِه فَهَمِنِىنِه گە هَيْنِ شَاعِيات قى بارِه رَاس نِي، بَلْكى توو هَم شَرِيعَتِ دارِنِه، و اوْنِي دِلِه زندگى كِتَى. <sup>۲۵</sup> وَلِي غَيرِيهِودِى ايماندارِنِي بارِه، آما شى حِكم يَتِه نامِه اى دِلِه وِشونِي سِه بَرِسَانِيمِى و بُتِمى گە وِنِه بِتِيشونِي تَقدِيم بَوه خِراكِى جا، خُونِى جا، خَفِه بَوه حَيْوَنِى گَوشَتِى جا، و زِنَايِى جا دورِي هاکِنِن». <sup>۲۶</sup>

پَس، فَرَدَى اون روز پولس اون آدَمَ رِه شى هَمِرا بَورِدِه و وِشونِي هَمِرا تَطَهِيرِى رَسَم و رُسُوم بِجا بِيارِدِه. آزما معبدِى سِه بورِدِه تا روزا يَ تَطَهِيرِى

تاریخی تموم بَووْتَنِ گه اوْنی دِلَه هر کِدِیم از وِشونی سِه قِرووونی پیشگش وونسِه رِه اعلام هاکِنه.

## پُولُسِ مَعْبُدِي دِلَه گَيْرِنَه

۲۷ چیزی نَمُونِسِ وِه تطهیری هفت روز تُوم بَوون گه چَن يَهودی آسیای منطقه ای جا، پُولُسِ مَعْبُدِي دِلَه بَيْتِنَه. وِشون دِشِته جَمَاعَتِ آنتریک هاکِرِدِنَه و وِرَه بَيْتِنَه، ۲۸ شول داونِه: «ای يَهودِينِ، کِمک هاکِنِينِ؛ هَيْنَ هَمُونِه گه دِشِته مَرَدِنِ هَمِه جا عَلَيْهِ آمِه قَوْمٌ وَ آمِه شَرِيعَتٍ وَ عَلَيْهِ هَيْنَ مَكَان تَعلِيمٍ دِنِه. پِش ازین يَوْنَانِينِ مَعْبُدِي دِلَه بِيارِدِه وَ هَيْنَ مِقدَسِ جَارِه نَجِس هاکِرِدِه.» ۲۹ وِشون پِش تَرْ ثُرُوفِيموسِ آفسُسِي رِه شَهْرِي دِلَه پُولُسِي هَمَرا بَيْتِونِه وَ خِيال هاکِرِدِنَه پُولُسِ وِرَه مَعْبُدِي دِلَه بَورِدِه.

۳۰ دِشِته شَهْر شَلُوغ بَوه! مَرَدِن آز هر طَرف هَجُوم بِيارِدِنَه وَ پُولُسِ بَيْتِنَه، مَعْبُدِي جا دِيرِگا بَكِشِينَه وَ دَرَجا مَعْبُدِي دَرِيشُون وِشونِي دِمال سَر دَوْس بَوه. ۳۱ وَ هَمُونِجُور گه خَايِسِنَه وِرَه بَكُوشِن، روْمِي سَريازِنِي فَرمُونِدِه رِه خَور هادِنَه گه دِشِته اورشلِيمِي دِلَه آشوب بَوه. ۳۲ اون فَرمُونِدِه دَرَجا شِي سَريازِن وَ آفسِرنِي هَمَرا جَمَاعَتِي سَمَت بُورِدِه. وَختِي جَمَاعَتِي چِش قَرْمُونِدِه وَ وي سَريازِن بَخارِدِه، پُولُسِي بَزوئِنِي جا دَس بَكِشِينَه.

۳۳ فَرمُونِدِه پِش بِيمَو وَ پُولُسِ دَسْكِير هاکِرِدِه وَ دَسْتُور هادا وِرَه دِتا زنجِيلِي هَمَرا دَوْنِن. آزما بَيرِسيه گه وي كِيه وَ چِي هاکِرِدِه. ۳۴ جَمَاعَتِي مِيْنِي جا هر کِي داد زَوَوه وَ يَيْچِي گِتَه. فَرمُونِدِه گه اوْن هَمِه سَر وَ صَدِاَيِي جا نَتَنِسِه حَقِيقَتِ بِقَهْمِه، دَسْتُور هادا پُولُسِ قَلْعَه اِي سِه بَورِن. ۳۵ وَختِي پُولُسِ قَلْعَه اِي بِلَه اِي نَزِيَكِي بَرسِيه، جَمَاعَتِي اَيْنِي عَصَبَانِي وِنَه گه سَريازِن مَجْبُور بَوَنِه وِرَه شِي بالِي سَر بَورِن. ۳۶ جَمَاعَتِي گه وِشونِي دِمال ايمونِه، داد زَوَونِه: «وِرَه بَكُوشِن!»

## پُولُسِ مَرَدِنِي هَمَرا گَب رَنَه

۳۷ خلا پُولُسِ قَلْعَه اِي دِلَه تَورِد وِنَه گه فَرمُونِدِه رِه بُتَه: «إجازَه دِنِي يَيْچِي شِمار بِئِم؟»

فَرمُونِدِه بُتَه: «تو وَيَونَانِي بَلَدِي؟ ۳۸ مَكِه تَو وَ هَمُونِ مَصْرِي نَيَّئِي گه چَن وَختِي پِش شُورِش هاکِرِدِه وَ چَهار هِزار تا آدمِكِشِ شِي هَمَرا صَحْرَاءِي دِلَه بَورِدِه؟»

۳۹ پُولُسِ چَواب هادا: «مِن يَهُودِيَّه وَ تَارِسُوسِ كِيلِيكِيَّه اِي جا هَسْمِه،

شَهْرِي گَه بِنَام و نِشُون نِيه. خواهش كِمَه إجازه هادين مَرْدِنِي هَمْرَا گَب بَزِنْم.»  
وَخْتِي قَرْمُونِدِه إجازه هادا، پُولُس پَلَه اى سَر هِرِسَا و شِي دَسِ مَرْدِنِي سَمت  
دِكَت هادا، وَخْتِي همه جا كُلَّا سَاكِت بَوه، عِبرانِي زِووْنِي هَمْرَا وِشُونِه  
هَيْنِجُور بُته:

٢٢

«إِي بِرَارِن و إِي پِيرِن، مِي دِفاعِيَه رِه گَه آَن شِيمَه عَرَض رَسَامِه گُوش  
هادين.»

وَخْتِي وِشُون بِشُنْسِنِه گَه پُولُس عِبرانِي زِووْنِي هَمْرَا وِشُونِه سِه گَب زَنَه،  
ويشتر سَاكِت بَونِه.

آَزما پُولُس بُته: <sup>٣</sup> «مِن يَهُودِي مَرْدِيَمِه و كِيلِيكِيه اى تارسوسِي شَهْرِي دِلَه دِنِيا  
بِيمِومَه، وَلى هَيْن شَهْرِي دِلَه گَت بَوِمَه. شِي أَجَدَادِي شِريِعَت كَامِلاً،  
گَامَالِائيَّيِ دَسِ بَن يَاد بَيْتِمَه و خَدَائِي سِه غَيْرَت داشِتِمَه، هَمُونِجُورِي گَه شِيمَا  
همه آَمِرِز دارِنِي. <sup>٤</sup> مِن آَهِل طَرِيقَتِ تا مَرْك آَزار بَرسَانِيَمِه و وِشُونِه چِي زَنَا و  
چِي مَرْدِي دَسَكِير كِرِدِيَمِه و زِينِدوُنِي دِلَه دِيم دَاوِمَه. <sup>٥</sup> كَاهِن اعْظَم و دِشِتِه  
يهُودِي اعْضَايِ شُورَا بَيْتِنِه هَيْن كَاري سِه شَهادَت هادِنِ، چُون وِشُونِه جا  
نَامِه هَيِ بِرَارِنِ سِه گَه دَمَشَقِي دِلَه دَرِنِه بَيْتِمَه تا اوِجه بُورَم و هَيْن آَهِل طَرِيقَتِ  
دَسَكِير هَاكِينِ و مِجاَزَاتِ سِه اورَشَلِيمِي سِه بِيارِم.

«<sup>٦</sup> وَلى وَخْتِي راه دِلَه دَمَشَقِي زَيِّك و وِنِسِيمَه، ظَهُوري موقَه، ناخُوكِي بَيْتِه گَتَه  
نور گَه آَدَمِي چِشِ زِووْه آَسِمُونِي جا مِي دُور بَتَابِسِه. <sup>٧</sup> زَمِي اى سَر دِيم بَخارِدِيَه و  
بَيْتِه صِدا بِشُنْسِمِه گَه مِنِه گِيَه: "شَائُول! شَائُول! چِه مِنِه عَذَاب دِنِي؟"  
<sup>٨</sup> بِپُرسِيمَه: "خِداونِدا، تَووْكِي اى؟"

«جِواب هادا: "من هَمُون عِيسَاي ناصِريَمِه گَه تَوَو وِره عَذَاب دِنِي." <sup>٩</sup> مِي  
هَمَراهِن نور بَيْتِنِه، وَلى اوْنِي صِدا گَه مِي هَمْرَا گَب زِووْه رِه، بِشُنْسِنِه.  
«<sup>١٠</sup> بَيْتِمَه: "خِداونِدا، چِي هَاكِينِ؟"

«خِداونِد مِنِه بُته: "پِرس و دَمَشَقِي سِه بُور. اوِجه اوِنْچِي گَه تَوَو وِنه آَنجَام  
هادِي رِه، تِرِه گِيَنِه." <sup>١١</sup> از اوِجه گَه مِن اوْن نورِي رووشنِيَي جا كَور بَوِمَه، مِي  
هَمَراهِن مِي دَسِ بَيْتِنِه و دَمَشَقِي سِه بِيمِومِي.

«<sup>١٢</sup> دَمَشَقِي دِلَه، بَيْتِه دِينِدار مَرْدِي گَه وي اسَم حَنَانِيَا وِه و شِريِعَتِي آَنجَام  
هادَائِنِي دِلَه غَيْرَت داشِتِه زِندَگِي كِرِده. وي دِشِتِه يَهُودِيَنِي دِلَه خِش نوم وِه.

۱۳ حنانیا بیمو و می ور هِرِسا و بُته: "شائول بِرارا! بینا بواش!" همون دَم، آی می چش سو دَکِتَه و وِرَه بَنَیْمَه.

«۱۴ حنانیا بُته: "آمه پیرنی خدا تره انتخاب هاکِرده تا وی اراده ره دَنَی و اون صالح بَوینی و وی دِهِنی جا گَبای ره بِشنُنَی. ۱۵ چون تورو دِشتَه مَردنی ور، وی شاهِد وونی و اونچی گه بَئی و بِشُنُسَی ره، شهادت دَنَی. ۱۶ آسا چی ای انتظار گَشَنَی؟ پِرس و وی اسم بَخون و غِسل تَعمید بَئیر. و شی گِناهِنی جا پاک بواش!»

«۱۷ وختی اورشلیمی سه دَگِرِسِمَه و دِمَعْبَدِی دِله دِعا کِردمَه، خَلِسَه ای دِله بورِدِمَه ۱۸ و خِداوندِ بَنَیْمَه گه بُته: "عَجلَه هاکِن و هر چی زودتر اورشلیمی جا بور، چون وِشون تی شهادت می باره قبول نَکِنَنَه."

«۱۹ مِن بُتمَه: "خِداوندا، وِشون شِدِنَه گه مِن عبادتگاهای دِله شِیومَه و اونانیگه تِره ایمون داشتَنَه ره، زیندونی دِله دِیم داوِمَه و زووِمَه. ۲۰ وختی تی شاهد استیفانی خون ریختَنَه، مِن شِ اوچِه إِسَاوِمَه، اون کاری هَمِرا مِوافِق وِمَه، و وی قاتِلِنی لیواسی مِواظِب وِمَه."

«۲۱ خِداوند مِنِه بُته: "بور؛ چون مِن تِره دیرشِر جاهايِ سه، غیريهودینی ور رَسامَه."»

«۲۲ مَردن تا ایچِه پُولُسی گِب گوش داونه، وَلی وختی هَینِه بُته شی صِدا ره بِلن هاکِرِدِنَه و داد بَزونَه: «زمِنِ هَینِجور آدمی جا پاک هاکِنَنَن، نِنَه اجازَه هادَان هَینِجور آدم زِنَه بَمَوَنَه!»

«۲۳ اون موقعه ای گه وِشون شولی هَمِرا شی ڦوا ره شی سَرِی ور دِکِت داونه و خاک بِلن کِرِدِنَه، ۲۴ فَرْمُونِدِه دستور هادا پُولُسِ قلعه ای سه بَورِن، شَلاق بَزِنَن و ویجا بازخواس هاکِنَن تا مَعْلُوم بَوون چیسِه مَردن هَینِجوری علیه وی داد گَشِنَنَه. ۲۵ وختی گه پُولُسِ شَلاق بَزِنَن سه وَسَنَه، پُولُسِ افسَرِی گه اوچِه إِسَاوِه ره، بُته: «قانون شِمارِهين اجازَه ره دِنَه یَنَّفر گه رومی تابعیتِ دارِنَه ره بی هَینِگَه محاکِمَه هاکِنَن شَلاق بَزِنَن؟»

«۲۶ اون افسَر وختی هَینِه بِشُنُسَه، فَرْمُونِدِه ای ور بورِدَه و وِرَه بُته: «تورو دِچِي کِنَّی؟ چون هَینِ مردی رومی تابعیتِ دارِنَه!»

«۲۷ فَرْمُونِدِه پُولُسِ ور بِيمَو و ویجا بِپُرسِه: «بُو هارِشم، تورو رومی تابعیت دارِنَه؟»

پُولُسِ چواب هادا: «آره، دارِمَه.»

۲۸ آزما فرموندە بُتىه: «مِنْ هَيْنَ تَابِعِيَّى بِدَسْ بِيَارَدَنِى سِه، خِيلِى بَهَا هَادِمِه.» پولس وي چواب بُتىه: «وَلَى مِنْ هَيْنَ تَابِعِيَّى هَمَرَا دِنِيَا بِيمُومَه!»<sup>۲۹</sup> وشون گە قرار ۋە ويچا باخواس ھاكىن، دَرْجَا شِرِه كَنَارَ بَكْشِينَه. فرموندە ھم گە بِفَهْمِس وِي تَيْتَه رُومِي رِه دَسْكِيرَه ھاكِرِدَه، يَتَرسِيَه.

### پولس يهودى شورايى ور

۳۰ فَرَدَى اون روز، چون فرموندە خايىسە دققى ھمرا بِفَهْمِه گە چە يَهُودِين پولس مِنْھُمْ ھاكِرِدَنَه، ورە زيندونى جا آزاد ھاكِرِدَه و دَسْتُورَهادا گَتْ گَتِه كَاهِنَه و دِشِتَه يَهُودِي شورايى اعضا جَم بَوُون. آزما، پولس چر بِيَارَدَه تا وِشُونَى پِش حاضِر بَوُون.

۲۳

۱ پولس شورايى اعضا رِه هارشىپە و بُتىه: «بِرَارِن، مِنْ تا آمِرِزْ پَاكِ وِجْدَانِي ھمرا خِدايِي حِضُور زِندَگِي ھاكِرِدَمَه.»<sup>۲</sup> وَخَتِيَّه بُتىه، كَاهِنِ اعْظَم، حَنَانِيَا، اوْنَانِيَّگَه پولسى ور اسَاوِنَه رِه، دَسْتُورَهادا تا وِي تِكى سَر بَزِنَن.<sup>۳</sup> پولس حَنَانِيَا رِه بُتىه: «خِدا تِرِه زَنَه، إِي اسَبِي بَوِه دِيَوارَا توو اوْنَ تَخْتِي سَر نِيشَقِي تا طِبَقِ شَرِيعَتِ مِنِه محاكمَه ھاكِنَى، وَلَى تو بَرَحَلَافِ شَرِيعَتِ، دَسْتُورِ دِنِي مِنِه بَزِنَن؟»

۴ اوْنَانِيَّگَه پولسى ور اسَاوِنَه، بُتىه: «خِدايِي كَاهِنِ اعْظَم بِي حِرْمَتِي كَتَى؟»<sup>۵</sup> پولس بُتىه: «إِي بِرَارِن، مِنْ نَئُونِسِمَه كَاهِنِ اعْظَم؛ چون توراتِ دِلَه بَنُوشت بَوِه: «شِي قَوْمِي رَهْبَر بَدْ نُو.»

۶ آزما پولس گە دِلَسِه آقَدى از وِشُونَى عِلَمَائِي فِرقَه صَدْوقَ وَ آقَدى عِلَمَائِي فِرقَه فَرِيسِينَه، شورايى دِلَه بِلَنْ صِدَائِي ھمرا بُتىه: «إِي بِرَارِن، مِنْ فَرِيسِي و فَرِيسِي زَادَمَه، هَيْنِي خَاطِرِي گَه مِرْدِگُونِي زِينَه بَووَئَنْ اعْتِقاد دارِمَه دِ مَحاكمَه وَوْمَه.»<sup>۷</sup> وَخَتِيَّ پولس هَيْنِي بُتىه، فَرِيسِي و صَدْوقِيَّنِي مِنْ جَرْ وَ بَحْث دَكِتَه و جَمَاعَت دِ دَسِه بَوِنه،<sup>۸</sup> چون صَدْوقِيَّنِي مِرْدِگُونِي زِينَه بَووَئَنْ و فِرشِتَه و روِح اعْتِقاد نارِنَه، وَلَى فَرِيسِيَّنِ دِشِتَه هَيْنِي اعْتِقاد دارِنَه.

۹ بُتىه گَتِه تَلْبِيشُو بَوِه! بَعْضِي آز توراتِ مَلَمِين گَه فَرِيسِي وَنِه، پِرسَانِه و بَدْجُور اعْتِراض ھاكِرِدَنَه و بُتىه: «ھَيْنَ مَرْدِي اى دِلَه هِيج خَطَابِي نَويَّمِي. آز كَچِه مَعْلُومَه گَه يَتَيَّه رُوح يَا فِرْشِتَه وَي ھَمَرَا گَبْ نَزو وَون.»<sup>۱۰</sup> دَعَوا جُورِي بَالَا بَيْتَه گَه فرموندە بَتَرسِيَه نَكِيَّه پولس گِلْ گِلَى ھاكِنَن. پَس سَرِيَازِنِ دَسْتُورَهادا چر بُورِنَ و پولس وِشُونَى چَنَگِي جا دَر بِيَارِن، وَ قَلْعَه اى دِلَه بَوِرنَ.

۱۱ همون شو، خداوند پولسی ور هرسا و بُته: «تی دل قرص وونه! همونجور گه اورشلیمی دِله مِنه شهادت هادئی، رومی دِله هم وِنه شهادت هادی.»

### پولسی بکوشتنی دَسیسه

۱۲ وختی صب بوه، یهودین همدیری همرا دَسیسه دَچینه، قسم بخاردنه تا پولسی نکوشن، هیچی نخارن و هیچی نتوشن.<sup>۱۳</sup> هین دَسیسه ای دِله ویشتراز چهل نَفر دَس داشتنه.<sup>۱۴</sup> وشون گت گته کاهن و مسایخی ور بوردنه و بُته: «اما قسم بخاردنه تا پولسی نکوشیم، هیچی نخاریم.<sup>۱۵</sup> پس آسا شما و شورایی اعضا رومی فرموند ای جا بخاین ور شمِه ور بیاره، هین بهونه ای همرا گه خاینی دقيقتر وی قضیه ره برسی هاکنین. أما آمادمی ېش آز هینگه هیچه برسه ورده بکوشیم.»

۱۶ ولی پولسی خِرزا هین دَسیسه ای جا خَوردار بوه و قلعه ای سه بورده و بولسی سریساب هاکرده.

۱۷ پولس یته از آفسرِن داد هاکرده و بُته: «هین جَوونِ فرموند ای ور بور، چون ویسه یته خَور دارنه.<sup>۱۸</sup> اون آفسر ورده فرموند ای ور بورده و ورده بُته: «پولس زندونی مِنه داد هاکرده و میجا بخایسه هین جَوونِ شمِه ور بیاره؛ خاینِ شمارِ یچی بُته.»

۱۹ فرموند اون جَوونِ دَس بَیته، ورده یته گوشه بکشیه و بپرسیه: «چی خاینِ مِنه بُته؟»

۲۰ پولسی خِرزا بُته: «یهودین همدس بونه شمِه جا بخان گه فردا پولسی شورایی ور بورین، هین بهونه ای همرا گه خاینی دقيقتر وی قضیه ره برسی هاکنین.<sup>۲۱</sup> وشونی درخاس قبول نکنین، چون ویشتراز چهل نَفر وی گمنی نیشتنه. وشون قسم بخاردنه تا ورده نکوشن، هیچی نخارن و نتوشن. آسا آمادنِه، و فقط منتظرنِ شما وشونی درخاس قبول هاکنین.»

۲۲ فرموند، جَوونِ مِرخص هاکرده و ورده قَدِغَن هاکرده، بُته: «هیچگس نُو هین چیزا ره مِنه خَور هادای.»

### پولس قیصریه ای سه رسانِنِه

۲۳ پس فرموند د نَفر آز شی آفسرِنِه شی گفا بخونسِه و وشونه بُته: «دویست تا پیاده سریاز، هفتاد تا سواره سریاز و دویست تا نیزه‌دار آماده هاکنین تا آمشو ساعت نه قیصریه ای سه بورن.<sup>۲۴</sup> پولسی سه هم یته آسب

فَرَاهِمْ هَاكِينْ وَوَرَمْ صَحِيقْ وَسَالِمْ فِلِيُّكِسْ فَرْمُونْدَارِي تَحْوِيلْ هَادِينْ.»

<sup>۲۵</sup>يَتِه نَامِه هَمْ، هَيْنِجُورِي بَنُوشِته:

<sup>۲۶</sup>«أَزْ لُكُودِيوسْ لِيسِياسْ

بِه عَالِيْجَنَابِ فِلِيُّكِسْ فَرْمُونْدَارِ:

سَلامْ،

<sup>۲۷</sup>يَهُودِينْ هَيْنِ مَرْدِي رِه بَيْتِنِه، قَصْد دَاشْتِنِه وَرِه بَكُوشِنْ، وَلِي مِنْ شَيْ سَرِيَازِنْ هَمِرا بُورِدِمِه وَرِه نِجَاتِ هَادِمِه، چُون بِشُنْسِ وَمِه روْمِي تَابِعِيَّتِ دَارِنِه. <sup>۲۸</sup>چُون خَايِسِمِه دِنْمْ چِيسِه وَرِه إِتَهَامِ رَيْنِه، وَرِه وِشُونِي شُورِيَّي وَرِه بُورِدِمِه. <sup>۲۹</sup>بِقَهْمِسِمِه وَيِ إِتَهَامِ مِربُوطِ بِه شِ وِشُونِي شَرِيعِتِ وَوِي جُرمِ آتِي نِيَهِ گَه وَيِ سِزا مِرْگِ يَا حَبْسِ وَوَئِه. <sup>۳۰</sup>آَزْمَا وَخْتِي خَورِدارِ بَوِمِه عَلِيهِ وَيِ دَسِيسِه دَچِينِه، دَرْجَا وَرِه شِيمِه وَرِه بَرسَانِيمِه. وَيِ شاكيِنِ هَمِ دَسْتُورِ هَادِمِه تَا شَكَايَتِي گَه ويِجا دَارِنِه رِه، شِيمِه وَرِه بِيارِنِ.»

<sup>۳۱</sup>هَيْنِجُورِي، سَرِيَازِنِ طَبِقِ دَسْتُورِ، پُولُسِ شَبُونِه شِي هَمِرا آَنتِيپاُثِريسي شَهْرِي سِه بَورِدِنِه. <sup>۳۲</sup>فَرَدَايِ اونِ روزِ، پِيادِه سَرِيَازِنِ قَلْعَه اِي سِه دَكِيرِسِنِه، فَقطِ سَوارِه سَرِيَازِنِ وَرِه هَمِراهِي كِرِدِنِه. <sup>۳۳</sup>وَخْتِي سَوارِه سَرِيَازِنِ قِيصرِيَه اِي شَهْرِي سِه تَبِرسِينِه، اونِ نَامِه رِه فَرْمُونْدَارِي تَحْوِيلِ هَادِنِه وَپُولُسِ هَمِ وَيِ وَرِ بِيارِدِنِه. <sup>۳۴</sup>فَرْمُونْدَارِ نَامِه رِه بَخُونِسِه وَپُولُسِي جَا بَپُرسِيَه كِجَائِيَه. وَخْتِي بِقَهْمِسِمِه كِيلِيكِيَه اِي مَنْظَقه اِي جَائِه، <sup>۳۵</sup>وَرِه بُنْتِه: «وَخْتِي تِي شاكيِنِ ايِجه بَرسِينِه، تِي گِبِ گُوشِ دِمه.» آَزْمَا دَسْتُورِ هَادَا تَا پُولُسِ هِيرُودِيسي كَاخِي دِله زِيرِ نَظَرِ دَارِنِ.

۲۴

## پُولُسِ مَحاكمَه فِلِيُّكِسِي وَرِ

اَبَعدَ پَنْجَ رُوزِ، كَاهِنِ اَعْظَمِ حَنَانِيَا، چَنِ نَفَرِ آَزْ مَشَايِخِ وَيَتِه وَكِيلِي هَمِرا گَه وَيِ إِسْمِ تِرْتُولُسِ وَهِ قِيصرِيَه اِي سِه بِيمُونِه. وِشُونِ شِي شَكَايَتِ عَلِيهِ پُولُسِ فَرْمُونْدَارِي بِشِ بَورِدِنِه. <sup>۱</sup>وَخْتِي پُولُسِ اَحْضَارِ هَاكِرِدِنِه، تِرْتُولُسِ، پُولُسِ مِتَهِمِ هَاكِرِدِه وَبُنْتِه: «عَالِيْجَنَابِ فِلِيُّكِسِ، چُون خَيلِي وَخْتِ شِيمِه سَايِه اِي بِنِ صِلحِ وَآرِامِشِ دَارِمِي وَشِيمِه بِشَبِينِي باِعْثَ بَوهِ هَيْنِ قَومِي وَضَعِ خَبَرِ بَوَونِ، <sup>۲</sup>شِي وَظَيفِه دِمِي هَرِ وَخْتِ وَهَرِ جَا، شِيمِه جَا قَدرِ دونِي هَاكِينِيمِ. <sup>۳</sup>وَلِي هَيْنِسِه گَه شِيمِه وَخْتِ وَيِشَتَرِ نَئِيرِيمِ، خَواهِيشِ كِمِي لِطفِ هَاكِينِي وَأَقْدَى أَمِه گِبِ بِشُنْيِ.»

«آمِنه ثابت بَوِه گه هَين مردي، آدمِيه گه فِتنه ديم دِنه و دِشته دِنیا يهوديَّه مِين آشوب به پا كِنه. هَمين جوزم ناصري اي فِرقه اي سردىسيه. <sup>۱</sup> و هَين آدم حَتى تَقْلَاهَاكِرده معبد بِحرمت هاكِنه؛ ولِي اما وره دَسگير هاكِردمي. و خايسِمي طبق شِي شريعت وِره محاكمه هاكِنیم <sup>۷</sup> ولِي فرمانده ليسياس بيوم و وره بِزور آمه دَسِين ديرگا بيارده، <sup>۸</sup> و وي شاكيَّن دَستور هادا تا شِمه ور بِيئن. آسا اگه شِي شِما ويجا بازخاس هاكِنین، هر اونچي اي حقيقت گه وره مِتهم كِمى، شِمنه آشكار وونه.» <sup>۹</sup>

يهودِين هَم يَكصدا دِشته هَين چيزا ره تأييد هاكِردنِه.

وَختي فرماندار پُولسِ إشاره هاكِرده گه گب تَزِنه، وي هَمين جور جواب هادا: «دِمَه خيلی سال گه هَين قوم داوری كِتني؟ پس خشالي اي هَمرا، شيجا دِفاع كِمَه. <sup>۱۱</sup> شِي شِما بتَنَنِي تحقيق هاكِنین و بِفهمين از اون موقعه اي گه مِن عِبادتني وسِه اورشليمي سِه بورده، دوازده روز ويشرَّنگِدرنه، <sup>۱۲</sup> و هَين مِدَتني دِله، نَشِينه مِن هيچکسی هَمرا مَعْبُدِي دِله بَجز و بحث هاكِنِم يا هَينگه عِبادتگها يا شهری دِله، مردِن آنتريک هاكِنِم. <sup>۱۳</sup> و شون نَشِينه اتهاامي گه مِنه زَنِنه ره ثابت هاكِنِم. <sup>۱۴</sup> ولِي شِمه ور اعتراف كِمَه گه طبق طريقت گه وشون وره يَتِه فِرقه دِنِنه، شِي پيرني خِداره پَرسِيش كِمَه و هر اونچي هم گه تورات و پيغمبرني نوشته اي دِله بنوشت بَوه ره، اعتقاد دارمه. <sup>۱۵</sup> و مِن هم وشون ترا خِداره اميد دارمه و اعتقاد دارمه خِب آدمِنه و بَدِ آدمِنه سِه زَنِنه بَووئَنِي درکاره. درس هَين آدمِنه ترا گه قبول دارنه. <sup>۱۶</sup> هَينِسِه، خيلی تَقْلَاهَاكِرده تا خدا و مردِنِي ور پاک وجداني هَمرا زندگي هاكِنِم.

<sup>۱۷</sup> «من بعد از چن سال، اورشليمي سِه بيمومه تا شِي قومي سِه صدقه بِيارم و هَدايا تقديم هاكِنِم. <sup>۱۸</sup> دَرحالی گه دَهينه بِجا آردِمه مِنه موقعه اي گه پاک ومه، مَعْبُدِي دِله بَنگيَّته. نا جَماعتي دَر کار وه و نا تَلواي وه. <sup>۱۹</sup> ولِي اوچه چَن تا يهودي آسيايي منطقه اي جا دَونِه گه وسِه ايچه شِمه پِش حاضر وونسِنه تا اگه عليه مِن شکایتي دارنه، يُئن. <sup>۲۰</sup> و يا هَينگه اونانیگه ايچه دَرنِه، يُئن وَختي گه شورياي پِش إسَاوِمه، مِن دِله چِي جُرمي بَنگيَّته، <sup>۲۱</sup> بَجز هَينگه وشون مِين بِلن صدای هَمرا بُتمه: «مردِگونِي زَنِنه بَووئَنِي خاطريه گه آمرِز شِمه ور محاكمه وومه.» <sup>۲۲</sup>

آزما فليكس گه طريقت خيلی خِب اشناسيه، محاكمه ره يه وَخت دير انگيَّته و بُته: «وَختي فرمانده ليسياس بِيه، اون موقعه شِمه شکایتي سِه تصميم

گیرمه.»<sup>۲۳</sup> آزما آفسری گه مسئول وه ره دستور هادا تا پولس زیر نظر نیره، ولی آقدی آزادی هم وردهاده و وی دم نیره گه وی آشناهن وی احتیاجات بطرف هاکین.

چن روز دیئر، فلیکس شی زنا دُرسیلای همرا گه یهودی وه، بیمو و پولسی دمال برسانیه، وی پولسی گب گه درباره عیسای مسیحی ایمون وه ره گوش هادا.<sup>۲۴</sup> وختی پولس، صالح ووئن و پرهیزگاری و آینده ای داوری جا گب مین بیارده، فلیکس هراسون بوه و بته: «فعلاً وسه! بتّنی بوری. آی یگش دیئر تریه شی گفا خومه.»<sup>۲۵</sup> علاوه بر هین، امید داشته پولس ورده رشوه هاده. هینیسه، چن گش ورده احضار کرده و وی همرا گب زووه.<sup>۲۶</sup> د سال دیئر، پورکیوس فستوس، فلیکسی جانشین بوه. ولی فلیکس، هینیسه گه یهودینی سر منت بله، پولس همونجور زیندونی دله داشته.

۲۵

## پولسی محکمه فستوسی ور

فستوس سه روز بعد آز هینیگه شی محلی فرمونداری ای سه بیمو، قیصریه ای جا اورشلیمی سه بورده.<sup>۲۷</sup> اوچه گت گته کاهن و یهودی قومی گت گته وی پش حاضر بونه و شی شکایت علیه پولس بته.<sup>۲۸</sup> وشون اصراری همرا فستوسی جا بخایسنه وشونی سر منت بله، پولس اورشلیمی سه برسانه، چون کمین نیشت ونه تا راهی دله ورده بکوشن.<sup>۲۹</sup> ولی فستوس وشونی چواب بته: «پولس قیصریه ای شهر زیندونی دله دره و ش مین قصد دارمه بزودی اوچه بورم.<sup>۳۰</sup> فستوس بته شمه دله اونانیگه رهبرنه، بتّنیه می همرا بین تا اگه هین مردی ای جا خطاپی سر بزو، شی شکایت علیه وی بین.»

فستوس بعد آز هشت ده روز گه وشونی همرا دوه، قیصریه ای سه دگریسه. و فردای اون روز، محاکمه ره تشکیل هادا و دستور هادا پولس بیارن.<sup>۳۱</sup> وختی پولس دله بیمو، یهودینی گه اورشلیمی جا بیمو ونه، وی دُور هرسانه و بدجور اتهامایی ورده بزونه، ولی نتنیسه اونانه ثابت هاکین.

پولس شیجا دفاع هاکرده و بته: «من نا علیه یهودی شریعت خطاپی هاکردمه نا علیه معبد نا علیه امپراطور.»

فستوس گه خایسنه یهودینی سر منت بله، پولس بته: «خاینی اورشلیمی سه بوری تا اوچه هین اتهامایی سه می پش محکمه بتوئی؟»

۱۰ پُلُس چواب هادا: «من آن امپراطوری مَحْكِمَه ای دِلَه إِسَامِه گه اونى دِلَه وِنَه مَحَاكمَه بَووم. شِيما خِب دِنْنِي گه مِن نسبت به يَهود هِيج خطاي نَكِرِدِمَه. <sup>۱۱</sup> آسا اگه خطاي هاکِرِدِمَه يا كاري ميچا سَر بَزَو گه مرگِ مِسْتَحْق ووئَه، بَمِرَدَنِي جا ترسى نارِمَه. وَلى اگه إِتَهَامَي گه هَيَّنِنْ مِنَه زَنْنِه بِيَخِدِيه، هِيجَكَس زَنْنِه مِنَه وشونِي دَس تَسْلِيم هاکِنَه. مِن خَايِمَه قَضِيَه امپراطوري مَحْكِمَه ای دِلَه رسيدگي بَوون.»

۱۲ فِستوس بعد از هَيَّنِنَه شِي شورايِ اعضاي هَمَرا مشورَت هاکِرِدِه بُنْهه: «خَايِسِي تِي قَضِيَه امپراطوري مَحْكِمَه ای دِلَه رسيدگي بَوون؟ پَس امپراطوري مَحْكِمَه ای سِه شونِي!»

### پُلُس، آگْرِيپاسِي پِش

۱۳ بعد از هَيَّنِنَه چند روز بِكِدِشِته، آگْرِيپاس پادشاه و بِرْنِيكي، فِستوسِي خشامدگوي سِه، قِصريه ای شهرى سِه بِيمونه. <sup>۱۴</sup> و چون خيلى روزا اوچه بَمُونِسِنه، فِستوس پُلُسِي قضيَه رِه پادشاهى سِه تعريف هاکِرِدِه و بُنْهه: «ايچه يَتِه مَرْدِي دَرَه گه فِليكس وِرَه زيندوني دِلَه داشتِه. <sup>۱۵</sup> وَختى اورشَلِيم دَوِمه، گَت گِتِه كاهِنِن و يَهودى مَشَايخ وِرَه إِتَهَامَي بَزَونِه و خَايِسِي وِي مَحْكُوم بَوون.

۱۶ وشونِه بُتِمَه روميَّنِي دِلَه رَسَم نِيَه گه مِتَهمِي رِه، پِش آزاونَگه شِي شاكِين هَمَرا رو به رو بَوون و بَنْنِه إِتَهَامَي گه وِرَه زَنْنِه رِه شِيچا دِفاع هاکِنَه، تَسْلِيم هاکِنَن. <sup>۱۷</sup> وَختى وشون ايچه بِيمونه، مِن مَتَّل نَكِرِدِمَه و فرداي اون روز، مَحْكِمَه رِه تَشكِيل هاداِمَه و دَسْتُور هاداِمَه وِرَه مِي وَر بِيارِن. <sup>۱۸</sup> وَختى وِي شاكِين پِرسانِه تا گَب بَزِنِن، وِرَه هِيجَكِدِيم از بَدِ كاري گه مِن إِنتَظَار داشتِمَه، مِتَهم نَكِرِدِنَه. <sup>۱۹</sup> بَلَكِي شِي دِينِي بارِه و عيسى نومِي گه بَمِرَدِه و پُلُس إِدعا كِرِدِه زَنْنِيَه، جَرَ و بَحث هاکِرِدِنَه. <sup>۲۰</sup> من گُو نَئُونِسِمه چَقِي وِنَه هَيَنجُور قَضِيَه رِه بَرِرسِي هاکِرِدَن، ويجا بِيرِسِيمَه خاينِه اورشَلِيمِي سِه بُورَه تا اوچه هَيَنِ اتَهَامَي سِه مَحاِكمَه بَوون. <sup>۲۱</sup> وَلى وَختى گه پُلُس بَخَايِسِه تا زيندوني دِلَه بَمُونِه و وِي قَضِيَه امپراطوري مَحْكِمَه ای دِلَه رسيدگي بَوون، دَسْتُور هاداِمَه وِرَه دارِن، تا روزِي گه بَيَّنِم وِرَه امپراطوري وَر بِرسانِم». <sup>۲۲</sup> آزما آگْرِيپاس، فِستوس بُنْهه: «دوس دارِمَه شِي وِي گبارِه بِشَنْيَم.»

فِستوس بُنْهه: «قَردا إِشْنُنِي.» <sup>۲۳</sup> فرداي اون روز، آگْرِيپاس و بِرْنِيكي دَبَدِيه و گَب كَبه ای هَمَرا بِيمونه و نظامي فرموندِهن و شَهري سَرشناس مَرداكِنِي هَمَرا

مَحْكِمَه ای سالنی دِلَه بورِدِنَه. فِسْتُوسِ دَسْتُورِي هَمَرَا پُولُسِ بِيارِدِنَه.  
 ۲۴ فِسْتُوسِ بُتَّه: «إِي آگْرِيپاَسِ پادِشَاه، وَإِي دِشْتَه حِضَار! دِشْتَه يَهُودِي مَرَدِنَه  
 جَي اِيجَه وَجَي اورِشَليْمِي دِلَه، هَيْنَ مَرْدِي اِي جَاهَه وَيَينِي مَيْ وَرِ شِكَايَت  
 هَاكِرِدِنَه. وَدَاد وَبِيدَاد هَاكِرِدِنَه گَه نِينَه زِينَه بَمُونَه. ۲۵ وَلَى مِنْ بِفَهْمِسِيمَه گَه وَيِ  
 كَارِي تَكِرِدِه گَه وَيِ سِزا بَمِرَدَن وَوَئِه. وَچُون وَيِ شِبَخَايِسِه امِپَراطُوري مَحْكِمَه  
 اِي دِلَه بُورَه، مِنَمْ تَصْمِيمَ بَيِّتمَه وَرَه رُومِي سَه بَرسَانِم. ۲۶ قَلَى مِنْ نَئُومِه  
 امِپَراطُوري سَه چَي بَنُويْسِم، هَيِنِسِه وَرَه شِيمَه وَرِ بِيارِدِمَه، مَخْصُوصَه شِيمَه وَرِ  
 اِي آگْرِيپاَسِ پادِشَاه، تَا ويِجا بازِخواس هَاكِنِيم وَمِنْ يَيجِي بَنُوشَتِي سَه دَارَم.  
 ۲۷ چُون عَقْلَانِي نِيه يَيَّته زِينَدونِي رِه امِپَراطُوري وَرِ بَرسَانِم قَلَى نَنُويْسِم وَيِ إِتهاَما  
 چِيه.»

۲۶

## پُولُسِ دِفاع آگْرِيپاَسي پِيش

آگْرِيپاَسِ پُولُسِ بُتَّه: «إِجازَه دارِنِي شِيجَا دِفاع هَاكِنِي.»  
 آزما پُولُسِ شِي دَسِ پِيش بَورِدَه وَشِيجَا هَيِنِجُور دِفاع هَاكِرِدِه: ۲ «إِي آگْرِيپاَسِ  
 پادِشَاه، چَخِي خِش شَانِسِيمَه گَه آمِرِز شِيمَه پِيش إِسامِه، تَا دِشْتَه يَهُودِيَّنِي شِكَايَتِي  
 پِيش شِيجَا دِفاع هَاكِنِيم. ۳ خَصْصَه شِيمَه دِمَه شِيمَه يَهُودِي رَسَم وَرُسُوم وَ  
 وَشُونِي مِيَّنِي إِختِلَافِي جَاه كَامِلاً آشِنَانِي. آسا خَواهِشِ كِمَه صِبرِي هَمَرَا مِي گِي  
 گُوش هادِين.»

«دِشْتَه يَهُودِينِي زِندَگِي رِه از جَوَوَنِي دِينِه، آز هَمُونِي أَوَّلَه گَه شِي قَومِي مِينِه  
 وَأَورِشَليْمِي دِلَه زِندَگِي كِرِدِمَه. ۴ وَشُونِ قَدِيمِي جَاه خَوَرِ دارِنِه وَأَكَه بَخَان، بَتَّنِينِه  
 شَهَادَت هادِينَ گَه مِنْ بَعْنَوانِيَّتِه فَرِيسِي، شِي دِينِي سَخْتَه كِيرَتِريْنِ فِرقَه اِي جَاه  
 پِيزَوِي كِرِدِمَه. ۵ وَآمِرِز اونِ إِميَدي خَاطِرِي گَه خِدا آمِه پِيرِن وَعِده هادا وَهِه  
 مِحاكِمَه وَوَمه. ۶ هَيْنَ هَمُون وَعِده اِي گَه آمِه دِوازِدَه تَا قَبِيلَه إِميَد داشِتِنِه گَه  
 اوِنه بِدَس بِيارِن. هَيِنِسِه شِي دَلِي جَاهْشُو وَرُوز دِعا كِرِدِنِه تَا اوِنه بَرسِن. آره، اِي  
 پادِشَاه، يَهُودِينِي هَمِينِ إِميَدي خَاطِرِي گَه مِنه مِتَّهِمَ كِنِينِه. ۷ چَه شِيمَه نَظَر  
 هَيِنِنِگَه خِدا مِرَدَگُونِ زِينَه كِنَّه آنِي عَجِيب غَرِيب إِنه؟

«۸ مِي باَور هَم هَيْنَ وَه گَه عَلِيه عِيسَى نَاصِرى اِي إِسم هَر كَارِي گَه مِي دَس  
 بَرِ إِنه رِه هَاكِنِيم. ۹ وَهَيْنَ هَمُون كَارِي وَه گَه اورِشَليْمِي دِلَه هَاكِرِدِمَه. مِنْ گَتِ  
 گِتِه كَاهِنِنِي جَاه مِجَوز كِيَتمَه وَمِقدَسِينِ زِيادَي رِه زِينَدونِي كِرِدِمَه، وَوَختِي مَرَگَ

سِه مَحْكُوم وَوَنِسِنَه، عَلَيْهِ وَشُونَ رَأْي دَاوِمَه. <sup>۱۱</sup> خَيْلِي وَخَتا وَشُونِي مِجاَزَنِي سِه، عِبَادَتَگَاهَاهِي دِلَه شِيوِمَه وَتَقْلَالا كِرِدِمَه وَشُونِه مَجْبُور كِرِدِمَه كِفَرْيُنَن. مِي خَشْمَ آنِي وَه گَه حَتَّى تَا غَرِيبَه ايشُونِي شَهْرا هَم وَشُونِه تَعْقِيب كِرِدِمَه.

«<sup>۱۲</sup> يَتِه آزَهِين سَفَرَاهِي دِلَه، اون حِكم وَاخْتِيارِ كَامِلَه هَمَرا گَه گَتِه كَاهِنِي جَاهِيَّتِه، دَمَشْقِي شَهْرِي سِه رَاهِي بَوِمَه. <sup>۱۳</sup> ظَهْرِي مَوْقَه، إِي پَادِشَاه، رَاه دِلَه يَتِه نُور خَرْشِيدِي نُورِي جَاهِيَّتِه آسِمُونِي جَاهِيَّتِه مَوْقَه، إِي پَادِشَاه، رَاه دِلَه <sup>۱۴</sup> هَمَه رَعِي اَي سَرِ دِيم بَخَارِدِمِي، وَ مِن يَتِه صِيدَا بِشَنْسِيمَه گَه عِبرَانِيَّي زِوْنِي هَمَرا مِنِه بُتِه: "شَائُول، شَائُول، چَه مِنِه عَذَاب دِنِي؟ مِخَيْشُونِه لُوبَزَوْوَنَن تِيَّه سَخْتِه، فَقْط شِره آذِيت كَتَّيْ!»

<sup>۱۵</sup> «بَيرَسِيمَه: "خِداونَدا، تَوْوكِي اَي؟"

«خِداونَد بُتِه: "مِن هَمُون عِيسَامَه گَه تَوْوِرِه عَذَاب دِنِي. <sup>۱۶</sup> بِرس وَشِي ليِنِيَّه سَرِ هِرِس. مِن هَيِنِسِه تِيَّه ظَاهِر بَوِمَه تَا تِرِه شِي خَادِم وَشِي شَاهِد هَاكِنِم، تَا اوْنِجِي اَي دِلَه گَه مِنِه بَئِي وَاوْنِجِي اَي دِلَه تِرِه ظَاهِر وَوِمَه، شَهادَت هَادِي. <sup>۱۷</sup> مِن تِرِه تَيْ قَوْم وَغَيْرِيَّه دَسِي جَاه، گَه تِرِه وَشُونِي وَرَسَامَه نِجَات دِيمَه <sup>۱۸</sup> تَا وَشُونِي چِش وَهَاكِنِي، جُوريَّه تَاريَّي اَي جَاه نُورِي سِه، وَ شَيْطَانِي قِدرَتِي جَاهِيَّتِي سَمَت دَكَرِدَن، تَا وَشُونِي گِناهِن آمِرِزِيدَه بَوْن، وَ بَخاطِر ايمُونِي گَه مِنِه دَارِنَه مَقدَّسِيَّيِّي بَرَكَاتِي دِلَه سَهْمِي دَارِن.»

<sup>۱۹</sup> اَپِس اون موقَه، اَي آگْرِيَّاپِس پَادِشَاه، مِن آسِمُونِي رُؤْيَايِي جَاه گَه مِيسِه بِيمَه سَرِيَّجِي تَكِرِدِمَه. <sup>۲۰</sup> بَلَگِي اَول دَمَشْقِيَّيِّي مِين، آزِما اورَشَليِّم وَ دِشَتِه يَهُودِيه اَي منطقَه اَي دِلَه، وَغَيرِيَّه دَسِي مِين هَم هَيِن بِيَعْمِ اعلام هَاكِرِدِمَه گَه وَنِه توِيَه هَاكِنِن وَخِدايِي سَمَت دَكَرِدَن وَشِي عَملِي هَمَرا نِشُون هَادِن گَه وَاقِعَاء تَوِيَه هَاكِرِدَن. <sup>۲۱</sup> هَيِنِسِه وَه گَه يَهُودِين مِنِه معْبُدِي دِلَه دَسَكِير هَاكِرِدَنِه وَخَايِسِه مِنِه بَكُوشَن. <sup>۲۲</sup> قَلِي تَا اَمِرِز، خِدا مِنِه كِمَك هَاكِرِدَه وَآلَن اِيجِه إِسَامَه وَهَمِه اَي سِه، اَز گَت تَا كِچِيك، شَهادَت دِيمَه. اوْنِجِي كِمَه هَيِچِي نِيَه بِجز اوْنِجِي بِيَعْمَبرِن وَموسَاي بِيَعْمَبر بُتِنِه گَه وَنِه اِتفاق دَكِفَه: <sup>۲۳</sup> هَيِنِگَه مَسِيح وَنِه رَنج بَوِينِه وَ اوْلين نَقَرِي وَوَئِه گَه مِرِدَگُونِي جَاهِيَّه وَوِنِه، تَا روَوِشَنِيَّي رَه هَم اَمِه قَوْم وَهَم دَيَّر قَوْمَاهِي إِعلام هَاكِنِه.»

<sup>۲۴</sup> وَخَتِي پُولُس هَيِن گَبَابِي هَمَرا شِيجَا دِفاع كِرِدَه، فِسْتوس دَاد بَزو: «پُولُس، تَوْوِشِي عَقْل اَز دَس هَادِي! زِيَادِي عِلم، تِرِه خَل هَاكِرِدَه.»

<sup>۲۵</sup> ولِي پُولُس چَواب هَادِا: «عَالِيَّجَنَاب فِسْتوس، مِن خَل نِيمِه، بَلَگِي عَقْلِي

هَمِرا حَقِيقَتِي گِمِه. ۲۶ پادشاه شِهين کاري جا خَور دارنِه و مِنَم واضح وشونی هَمِرا گب زَمه، چون باور دارمِه هيچِکديم آز هَيَّين وشونی نظرى جا دور نِه، چون چيزى نَوَه گه خَلوَتِي دِله يواشك إتفاق ذَكت وون. ۲۷ اي آگرپاس پادشاه، تُو پِيغمَبرِن اعتقاد دارني؟ دِمَه گه دارني.»

۲۸ آگرپاس پولسِ بُته: «آئى زود خايىن مِنه قانع هاكىنى مسيحي بَووم؟»  
۲۹ پولس وي چواب بُته: «خِدَاعِي جا خاييمه گه دير يا زود، نا فقط شما، بلگى دِشته گساي گه آمرز مى گب إشْتِينِه، مى ترا بَوون، البته نا زنجيلى دِله!»  
۳۰ آزما پادشاه پرسا و وي هَمِرا فرموندار و برنيكى و بقيه مجلسين هَم پرسانه،  
۳۱ وَ خَتى دَگب زوونه ديرگا بوردنِه، هَمَدِيرِ گِتَتِه: «هَيَّين مَرَدِي كاري گه تَمَرَدَن  
يا زيندوني مِستَحِق وَوئِه نِكَرَدَه.»  
۳۲ آگرپاس فِستوس بُته: «اگه هَيَّين مَرَدِي نَخَايِس وون وي قضيه امپراطوري  
جا رسيدگي بَوون، آلن هَم بِشِيسِه وِره آزاد هاگِرَدَن.»

۲۷

## پولس رومي سه شونه

وَ خَتى تصميم بَيَّنِه گه آما دَريايِي راهى جا ايتاليايِي سه بوريم، پولس و چن تا دِيَر آز زيندونين يَتِه آفسَر گه وي اسم يوليوس و امپراطوري گوردانى جا وَه، تَحويل هادانه. ۲ پس گشتى اي گه آدراميتينوسى شهرى جا بيمو وَه و آسياني منطقه اي بندرا ره شيوه سوار بَومي و راه دَكِتَمى. آريستارخوس مَقدُونِي، گه تِسالوننيكى اي جا وَه هَم آمه هَمِرا دَوه.

۳ فرداي اون روز صيدونى شهرى سه بَرسِيمى. يوليوس پولسِ لطف هاگِرَده، إجازه هادا شى رَفِيقَنى وَر بوره تا وي احتياجاره بِر طرف هاگِرَن. ۴ آى هَم اوچه اي جا راه دَكِتَمى، ولی بَر عَكَسِ وَ آئى توش داشته گه گشتى شى مَسِيرِي جا دَكِرِسِه. پس مجبور بَومي قِبرِسِي اون وَرِي جا گه وا نَزو وَه راه دَكِفِيم. ۵ بعد از هَيِنِگه كيليكىيَه و پامفيليَه اي دريالويَه جا بِكِنْدِيشَتِمى، ميرانى بَندرى دِله، گه ليكِيَه اي منطقه اي دِله وَه پياوه بَومي. ۶ رومي آفسَر اوچه يَتِه گشتى بَنگيَتِه گه اسکندرِيَه اي شهرى جا ايتاليايِي سه شَيَه، وَ آماره اوونِ سوار هاگِرَده. ۷ چن روز يواش يواش بوردمى و سَختى اي هَمِرا گَنْدِيدُوسِي دريالويَه سه بَرسِيمى. ولی وا آئى توش داشته گه مَجْبُور بَومي شى مَسِير عَوَض هاگِنِيم و كِرتى جَزِيرَه اي اون وَرِي جا گه وا نَزو وَه بوريم. تا سالمونى اي شهرى وَر پِش بوردمى. ۸ سَختى اي

هَمِرَا درِيَالُوْيِي جا بِكَذِيشِتِمِي وَيَجا گَه وَيِ اسِم 'فَشِنِگِ بَنَدَرِيَشُون' وَه بَرِسيِمي  
گَه لَاسَائِيه اَي شَهِري نَزِيَكي وَه.

٩ اَز اوِجه گَه خِيلِي وَخت تَلَف بَوه وَه، حتَّى اون روزاَيِي گَه روزه گِيتِنه اَي  
موقَه هَم بِكَذِشت وَه، آسا دِ درِيَابِي سَفَر هَين موقَه اَي دِلَه خَطَرناَك وَه.  
هَينِسِه پُولُس وَشونِه هِشدَار هادا بُنته: ١٠ «آقاَيون، ويَمه گَه بِرَخَطَر سَفَر دَارِمي  
وَنَا فَقَط گَشَتِي وَوي بَارَ ضَرَر زَنه، بِلَكِي اَمه جانِ هَم صَدِيمه زَنه.» ١١ قَلِ روَمي  
آفَسَر نَاخِدا وَصَاحَاب گَشَتِي اَي گِب وَيشَّر اَهمِيت هادا تا پُولُسِي گِب.  
١٢ چون اون بَنَدر زَمِسَني بِكَذِريَتِي سِه خِبَّ تَوه، هَيَّنِي خَاطِري وَيشَّر هَينِ  
آدمِن تصَمِيم بَيَتِنه گَه شِي سَفَرِ إِدامِه هادِيم، هَينِ إِميدِي هَمِرَا گَه فيَنيِكِسِي  
بَنَدرِي سِه بَرِسيِمي وَزِمِسِن اوِجه بِكَذِريَنِيم. هَينِ بَنَدر گُرتِي دِلَه وَه وَوي دِيم هَم  
جنوب غَربِي وَهَم شَمَالِ غَربِي اَي سَمت وَه.

## درِيَابِي كِلاَك

١٣ پِس وَختِي يَواش يَواش چِنْبُوي وَدَكِته، وَشونِ كِمون هَاكِرِدِنه شِي مَقصَدِي  
سِه بَرِسيِمه؛ لَنَگِر بِكَشِينِه وَكُرتِي رَاسِه، درِيَالُوْيِي نَزِيَكي بِش بُورِدِنه. ١٤ قَلِ  
خِيلِي زِمن بِكَذِشتِه گَه بَيَتِه تَنه وَه، گَه شَمَال شَرقِي اَي وَه مَعْرُوف وَه، خِشكِي  
اَي سَمتِي جا اَمه سَمت بَزو. ١٥ گَشَتِي كِلاَكِي كِرفَتَار بَوه وَتَنِسِه خَلَافِ وا بِش  
بُورِه؛ هَينِسِه، شِره واي دَس بِسِپَارِسِي وَوي هَمِرَا بُورِدِمي. ١٦ بِالآخرِه گَشَتِي رَه  
بَيَتِه كِچِيك جَزِيرَه، چِنْبُوي طَرف گَه وَيِ اسِم كُودَا وَه بَرِسانِيِمي وَاوِجه هِزارِ  
رَحْمَتِي هَمِرَا نِجَاتِي لوتِكا گَه گَشَتِي اَي دِمَال دَوه رِه گَشَتِي اَي سَر بِيارِدِمي.  
١٧ وَختِي مَلَوانِين لوتِكا رِه گَشَتِي اَي سَر بِيارِدِنه، رِسَنِي كِمَكِي هَمِرَا، گَشَتِي اَي دُور  
وَورِه قَايِم دَوَسِنِه تا لِي نَخَارِه، وَهَينِ تَرسِي هَمِرَا گَه تَكِيَه گَشَتِي سِيرِتِيسِي كِلِي  
دِلَه دَمَاسِه، لَنَگِر دِيم بَدانِه وَگَشَتِي رِه واي سَمت ولِ هَاكِرِدِنه. ١٨ فَرَدَاي اون  
روز، چون كِلاَك آماَرِه بَدَجُور ضَرِيَه زَوَوه، مَجْبُور بَوِونِه گَشَتِي اَي بَارَ درِيَابِي دِلَه  
بَرِيزِن. ١٩ سَومِين روز، شِي دَسِي هَمِرَا گَشَتِي اَي وَسَالِيَه درِيَابِي دِلَه بَرِيخَتِنه.  
٢٠ هَمِينِجُوري روزا شِيوَه وَاما خَرِشِيد وَسِتَارِه ايشُونِي زَنَگ نَوينِسِي وَكِلاَك  
هَم كِم نَوونِسِه، جوريَّه هَمِه شِي نِجَاتِي إِميدِي آز دَس هادِامي.

٢١ اَز اوِجه گَه خِيلِي وَخت وَه غَذا نَخَارِد وَنه، پُولُس وَشونِ مِين هِيرِسَا وَبُنته:  
«آقاَيون، شِهما مِي گِب وَسِه قَبُول كِرِدِنه وَكُرتِي جا دِيرِگا نِيمُونِي تا آلنِي ضَرَر و  
زِيان نَوينِسِي. ٢٢ آلنِ هَم شِمارِه تَشْويق كِمَه گَه شِمه دِل قِرص وَوئِه، چون

شِمَه هیچ‌کدیمی جانِ ضَرَرِی تَرِسِینه؛ فقط گشتنی آز دَس شونه.<sup>۲۳</sup> چون همین دیشو خِدایی یَتِه فِرِشِته، خِدایی گه وی جام و وِرِه خِدمَت کِمَه، می ور هِرسا<sup>۲۴</sup> و بُتِه: "پُولس، تَرِس. توو وِنِه مِحاکِمَه ای سِه، امپراطوري پِش حاضر بَووی، وَ حَقِيقَتِن، خِدا دِشِته تِی هَمْسَقَرِنی جانِ هَم تِنِه بِبَخَشِیه." <sup>۲۵</sup> پَس ای مرداکِن، شِمَه دِل قِرْص وَوِئِه، چون مِن ایمُون دارِمَه هَمْونجور گه خِدا مِنِه بُتِه، وَنِه.<sup>۲۶</sup> ولی آمِه گشتنی وِنِه یَتِه جِزِیره‌ای دِلِه گِل هِنْیشِه.«

چهاردهمین شُو، حلا و آماره آدِریاتیکی دریایی دِلِه هِین طَرف و هون طَرف وَرِده گه نِصف شُوی تَرِیکی، مَلَوانِن گِمون هاکِرِدِنِه خِشکی رِه تَرِیک وَوِنِه.<sup>۲۷</sup> پَس اوی عِمق اندازه بَزوِنِه و بِفَهْمِسِینه گه جَدُود چَهل مِتر وَوِنِه. آزما تَر، یَكَش دِبَر اوی عِمق اندازه بَزوِنِه و بَئِینِه سِی مِتر.<sup>۲۸</sup> چون تَرسِیونِه کِریشونِه بَخاریم، چهار تا لَنگر گشتنی ای دِمال دِیم بَدانِه، و دعا کِرِدِنِه هر چی زودتر روز بَوون.<sup>۲۹</sup> مَلَوانِن قصد داشتِنِه گشتنی ای جا فِرار هاکِنِن، نجاتِ لوتکا رِه دریایی دِلِه دِیم بَدانِه، هِین بَهونه ای هَمِرَا گه خایینِه چَن تا لَنگر گشتنی ای سِینه ای جا دریایی دِلِه دِیم بَدن.<sup>۳۰</sup> پُولس آفسَر و سَریازِن بُتِه: «اگه هِین مرداکِن گشتنی ای دِلِه تَمُونن، تَنَنِنِی نِجات بَیرین.» <sup>۳۱</sup> پَس سَریازِن اون رَسَنی گه نجاتِ لوتکا دَوس وِه رِه بَورِینِه و لوتکا رِه وِل هاکِرِدِنِه.

وَختی گه آفتَاب دِدر ایمو، پُولس هِمِه رِه تَشْوِيق هاکِرِدِه گه یَچِی بَخارِن.<sup>۳۲</sup> بُتِه: «آمرِز چهارده روز گه انتظاری دِلِه دَوَنِه و هِیچِی نخارِدِنِه، بِغَذا بَمُونِسِنِه. پَس شِماره تَشْوِيق کِمَه غَذا بَخارِین، چون شِماره قِوَّت دِنِه. یَتِ خال مِه شِمَه گَلَه ای جا گَم نَووِنِه.» <sup>۳۳</sup> وَختی هِینِه بُتِه، نون بَیِّته و هَمِه ای چَشی وَر خِدارِه شِکر هاکِرِدِه و نون گِلی هاکِرِدِه، شِرو به بَخارَدَن هاکِرِدِه.<sup>۳۴</sup> پَس هِمِه تَشْوِيق بَوِنِه و يَگَم غَذا بَخارِدِنِه.<sup>۳۵</sup> جَمِعَة گشتنی ای دِلِه، دویست و هفتاد و شش نَفَر وَمِی.<sup>۳۶</sup> وَشون بعد از هِینِگه غَذا بَخارِدِنِه، بَقِیه غَلَه رِه دریایی دِلِه بَریخِتِنِه و گشتنی رِه سَبِک هاکِرِدِنِه.

وَختی روز بَوه، خِشکی رِه نِشاناسِینه، ولی یَتِه کِچِیک خَلِیج گه وی دریا لُو ریگی جا بِر وِه رِه بَئِینِه. پَس خایسِینه اگه بَوون گشتنی رِه اوِجه گِل هِنْیشانِن.<sup>۳۷</sup> لَنگرایی رَسِینه بَورِینِه و اونانِه دریایی دِلِه دِیم بَدانِه و اون رَسَنی گه سُکان داشتِه رِه هَم وا هاکِرِدِنِه. آزما، گشتنی ای سِینه ای بادِبُون واي مَسِیری سَمت لُو بَکِشینِه و دریا لُوی سَمت بورِدِنِه.<sup>۳۸</sup> ولی گشتنی، اویی بِنِی یَتِه کِریشونِه بَخارَدَه و گِل هِنْیشِتِه. گشتنی ای سِینه دَمَاسِیه و بِحرکت بَمُونِسِه، ولی گشتنی ای دِمال

کلائی ضریاتی همرا بِشکسنه.

<sup>۴۲</sup> سَرِيَازِنْ خَايِسِنْ زَينِدوْنِينْ بَكُوشِنْ نَكِنْهَ گَسِي شِنُو هَاكِنْهَ وَ دَر بُورَه.<sup>۴۳</sup> وَلى رومي افسر گه خايisse پولسي جانِنجات هاده، وشونی دَم بَيِّته و دَستور هادا آقول اوناننيگه بَتِنِنْه شِنُو هَاكِنْه، شِرِه دريابي دِله ديمَ بَدِن و خشکي اي سِه بَرسانَن.<sup>۴۴</sup> بَقِيه هَم وِسِه شِرِه آلوار يا گشتنِ اى وَساپِلِي سَر خشکي اي سِه رَسانِنِه. هَينجورى هَمِه سلامت خشکي اي سِه بَرسينَه.

۲۸

### مالتى جَزِيره

اَوْختى سلامتى اى هَمِرَا دريالُو بَرسىمى، بِقَهْمىسىمى اون جَزِيره اى اسم مالتىه.<sup>۱</sup> اون جَزِيره اى مَرِدن اَماَرِه خيلى مِحبَت هَاكِرِدِنَه. وشون اَمِنِه تَش رووشن هَاكِرِدِنَه، چون وارِش وارِسِه و هَوا سَرِد وِه، وَ اَمِه جَا گَرمى اى هَمِرَا پَذِيرابى هَاكِرِدِنَه.<sup>۲</sup> پولس آقدى هِيمِه جَم هَاكِرِدِه وَ وَختى اونِه تَشى سَر اِشتِه، تَشى گَرمى اى سِه، يَتِه مار اوْنى جا ديرِگا بِيمُو وَوى دَسِى كَش بَچِسِيسِه.<sup>۳</sup> اون جَزِيره اى مَرِدن وَختى بَئِنِينَه گه مار وَوى دَسِى جا آويزونَه، هَمَدِير بُتِنَه: «بِي شَك هَين مَرِدى قاتل، هر چَن دريابي جا نِجات بَيِّته، عِدَالَت نِلِنَه زَينَه بَمُونَه». <sup>۴</sup> وَلى پولس مارِتَشى دِله ديمَ بَدا وَشِي هيچى نَوَه.<sup>۵</sup> مَرِدن إِنتِظار داشتِنَه وَوى تَن تُو هَاكِنَه يا هَيننَگه ناخوْكى ديمَ بَخارِه وَ بَميره. وَلى بعد از هَيننَگه خيلى إِنتِظار بَكِشينَه، وَختى بَئِنِينَه وَرِه هيچى نَوَه، وشونِ فِكَر عَوْض بَوِه وَ بُتِنَه وَوى يَتِه از خِدَابِنَه.

<sup>۶</sup> اون نَزِيكِي زَمينِي دَوِه گه جَزِيره اى زَئِيسِي وَه گه وَوى اسم پوبليوس وَه. وَوى اَماَرِه شِي خِنَه دَعَوت هَاكِرِدِه وَسِه روز اَمِه جَا گَرمى اى هَمِرَا پَذِيرابى هَاكِرِدِه.<sup>۷</sup> آز قضا، پوبليوسى پير مَريض وَه وَآجيش وَاسهال داشتِه. پولس وَوى وَر بورِدِه و دِعا هَاكِرِدِه، شِي دَسِى وَوى سَر بِشِتِه وَ وَرِه شَفَا هادا.<sup>۸</sup> بعد آز هَين إِتفاق، بَقِيه مَريضِنى گه جَزِيره اى دِله دَوِنَه، ايمونَه وَ شَفَا گَيتِنَه.<sup>۹</sup> وشون اَماَرِه خيلى احترام بِشِتِنَه، وَختى خايisse اوْجه اى جا بورِيم، هر چَي گه لازم داشتِمى رِه گَشتنِ اى دِله اَمسِه بِشِتِنَه.

### پولس رومي دِله

<sup>۱۰</sup> بعد آز سِه ماَه، اون گشتنِ اى هَمِرَا گه زِمِسِنْ جَزِيره اى دِله بَمُونَس وَه،

دَرِيَايِي سِه راهِي بَوْمِي. اون گَشْتى اسْكَنْدَرِيَه اى جا وَه و "دِقْجِي خِدَائِي" نِشْوَنِه رِه داشتِه.<sup>۱۲</sup> سِيرَاكُوزِي سِه بَرِسِيمِي، لَنَگَر دِيم بَدامِي و سِه روز اوْچِه بَمُونِسِمي. اَرْما دَرِيَايِي سَفَرِ اِداَمِه هادِامي و رِيْكِيُونِي شَهْرِي سِه بَرِسِيمِي. فَرَدَاي اون روز، چِنْوَيِي وا شِرْوَبَوه، وَپِرا پُوتِيُولِي اى شَهْرِي سِه بَرِسِيمِي.<sup>۱۳</sup> اَما چَن تا بِرَار اوْچِه بَنْگِيَتِيَه گَه اَمِه جا دَعَوَت هاکِرِدِنه هفت روز وِشُونِي هَمِرا بَمُونِيم. سَرَّا خَر رومِي شَهْرِي سِه بَرِسِيمِي.<sup>۱۴</sup> اوْچِه اى بِرَارِن وَخَتِي بِشْتُس وِنه گَه راهِي دِلَه دَرِمي، تا آپِيوس و سِه مِيْخِنِه اى بازارِي دِلَه بِيمُونِه تا اَمِه پِشاواز بَيْئَن. پُولُس وَخَتِي وِشُونِه بَئَيَه خِدارِه شَكَر هاکِرِدِده و وِي دِل قَوَّت بَيْتَه.<sup>۱۵</sup> وَخَتِي رومِي سِه بَرِسِيمِي، پُولُس اِجازَه هادِانِه يَتَه مَحَافِظ سَريازِي هَمِرا شَي خِنِه اى دِلَه بَمُونِه.<sup>۱۶</sup> سِه روز دِيَر، پُولُس يَهُودِي گَت گِتِه رِه شَي گَفَا بَخُونِسِه. وَخَتِي جَم بَوِنه، وِشُونِه بُتِه: «إِي بِرَارِن، با اونَگَه مِن كَارِي عَلَيِه شَي قَوَم يَا شَي پِيرِني رَسَم و رُسُوم نِكَرَد وِمه، مِنه اورِشَلِيمِي دِلَه دَسْكِير هاکِرِدِنه و رومِيَه تَحْوِيل هادِانِه.<sup>۱۷</sup> وِشُون مِيجَا بازخُواس هاکِرِدِنه و خَايِسِنِه مِنه آزاد هاكِين، چون مِي دِلَه جُرمِي نَئِينِه گَه وِي سِزا مِرْگ وَوَه.<sup>۱۸</sup> وَلى وَخَتِي يَهُودِين اعْتَراَض هاکِرِدِنه، مَجْبُور بَوِمه امپِراطُوري جا رسِيدَگِي بَخَام، الْبَتَه نَا تا شَي قَوَمِي جا شَكَایت هاکِرِد وَوم.<sup>۱۹</sup> هَيْنِسِه بَخَايِسِمِه شِمارِ بَوِينَم و شِمه هَمِرا گَب بَزِنِم، چون اون اسْرَائِيلِي اميدي خاطِرِيه گَه مِنه هَيْن زِنجِيلِي هَمِرا دَوِسِنِه.<sup>۲۰</sup>

وِشُون پُولُسِي چِواب بُتِنِه: «آما هِيج نَامِه اى تِي بَارِه يَهُودِيه اى جا نَيِّتِيَه، و هِيجِكِدِيم آز بِرَارِن گَه اوْچِه اى جا بِيمُونِه، هِيج بَدَچِي اى تِي بَارِه نَتِنِه و خَورِي نَدَانِه.<sup>۲۱</sup> وَلى خَايِمِي تِي نَظَرَات بِشْتُنِيَه، چون دِقَى گَه مَرِدن عَلَيِه هَيْن فِرقَه هَمِه جا گَب زِنِنِه.<sup>۲۲</sup>

پَس وِشُون يَتَه روزِ ثَعَيِّين هاکِرِدِنه و خِيلِي آدمِن پُولُسِي خِنِه بِيمُونِه تا وِره بَوِينَن. وِي صِب تا شُؤُو، خِدَائِي پادِشاَهِي اى بَارِه وِشُونِي سِه شَهادَت دَاوِه. و تَقْلَالِكِرَدِه موسِيَه تُورَات و پِيغَمْبَرِي نِوشتِه اى هَمِرا، عِيسَائي بَارِه وِشُونِه قَانَع هاكِينِه.<sup>۲۳</sup> بَعْضِيَا وِي گَب قِبُول هاکِرِدِنه، وَلى بَقِيه ايمُون نِيَارِدِنه.<sup>۲۴</sup> پَس هِمونِجور گَه هَمَدِيرِي هَمِرا جَرَّ و بَحَث كِرِدِنه، اوْچِه اى جا بُورِدِنه. وَلى بِش آز اونَگَه اوْچِه اى جا بُورِن، پُولُس شَي آخَرِين گَب بَزو و بُتِه: «روح الْقُدُس چَن خِب شِمه پِيرِني هَمِرا گَب بَزو، اون موقَه گَه تَوَسِطِه إِشعَيَا پِيغَمْبَر بُتِه:<sup>۲۵</sup>

«هَيْن قَوَمِي وَرَبُور و بُو،  
حَقِيقَه شَي گُوشِي هَمِرا إِشْتُنِي، وَلى هِيج وَخت نَفَهِمِينِي؛

حَقِيقَتْنِ شَى چَشِى هَمْرَا وَيَنِى، وَلِى هِيجَ وَخَتْ دَرَكَ نِكِينِى؛  
٢٧ چُونْ هَيْنِ قَوْمِ دِلْ سِنْگَ بَوْه،  
وَشُونِى گَوشَ سَتَّلَ بَوْه،  
وَشِى چَشَ دَوْسِنِه،  
نِكِينِه شِى چَشِى هَمْرَا بَوْيَنِ،  
وَشِى گَوشِى هَمْرَا بِشُنْ،  
وَشِى دِلِه بِفَهْمِن  
وَدَگَرَدَنْ وَمِنْ وَشُونِه شَفَا هَادِمْ.

٢٨ «پَسْ دِنِينْ گَه خِدَابِي نِجَاتْ غَيرِيهِودِينِي وَرَبِّرِسانِي بَوْه وَوَشُونْ گَوش  
دِنِينِه!» ٢٩ بَعْدَ آز اونَگَه پُولُسْ هَيِّنِه بُنْهَه، يَهُودِينْ هَمُونِجُورْ گَه هَمَدِيرِي هَمْرَا  
جَرْ وَبَحْثَ كِرِدِنِه، اوْجَهَ اى جَا بُورِدِنِه.

٣٠ هَيِّنِجُورِي پُولُسْ دِسَالْ تِمُومْ شِى خِنِه اى دِلِه گَه إِجَارِه هَاكِرَدْ وَه دَوْه و  
هَرْ كِي گَه وَيْ وَرَأِيمُورِه، قَبُولْ كِرِدَه. ٣١ پُولُسْ خِدَابِي پَادِشاَهِي رِه إِعْلَامْ كِرِدَه و  
دِشْتِه چِرَأْتِي هَمْرَا وَبِدونْ هَيِّنِگَه كَسِي وَيْ دَمْ بَيِّرِه خَداَونَدْ عِيسَى مَسِيحِي بَارِه  
تَعْلِيمِ دَاوِه.